امريکايي چوڼۍ او استعماري نخښې

Ketabton.com

ليکنه او څېړنه :

محمد هارون خپل شعشعي

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکايي چوڼې

او

استعماري نخشې

د

محمد هارون خپل شعشعي

ليکنه او څېړنه

لندن، ۲۰۱۱ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

The Imperialistic Aims of US Military Bases In Afghanistan

By: M. H. Khpal

London, 2011

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاپ ټول حقوق خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

دکتاب نوم:	امريکايي چوڼۍ او استعماري نخښې
ليکنه او څېړنه:	محمد هارون خپل
کمپوز:	په خپله ليکوال
د پښتنۍ طرحه او انلاين چاري:	مختار احمد احسان-لراوبر کتابتون

www.Larawbar.com

این کتاب به لسان دری در سایت لراوبر دات کام قابل دریافت است.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا کتابګوټی هغو زړورو، خپلواکو او سرلوړو هیوادوالو ته اهداء کوم، چې د هر ډول پردو اشغالګرو په وړاندې د ګران افغانستان د خپلواکۍ، پت او ناموس دفاع کیي.

محمدهارون خپل شعشعي

لندن، ۲۰۱۱ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

په افغانستان کي د امريکايي چونيو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه
امريکايي چونې او د افغانستان د تجزيې کرغېړنه نخشه
په افغانستان کي د امريکا د دايمي چونيو مخالفين او پلويان
د امريکايي چونيو ننني پلويان: د امريکايي يرغل پروني مخکښان او ستايونکي
امريکايي چونې او د سولې بې ځايه هيله
امريکايي چونې او په افغانستان کي د تنظيمي جګړو د تکرار اندېښنه
د امريکايي چونيو نن او سبا
امريکايي چونې او د سيمې د اټومي ځواکو زياتېدونکى خطر
زموږ په ملي تاريخ کي د خاورې او ناموس ساتني وياړلې دودونه
امريکايي چونې او په هيواد کي د سياسي - اقتصادي ثبات مسأله
د امريکايي چونيو د اقتصادي ګټو افسانه
امريکايي چونې او نمايشي لويه جرګه
په افغانستان کي د جرګو تاريخي دود ته يوه کتنه
قانوني لويه جرګه، که عنعنه يي لويه جرګه، که يوه هم نه؟
له امريکايي چونيو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورني لار
انګرېزي «بېس» ته په پښتو او دري کي څه وايو؟
ماخذونه او سرچينې

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکایي چوڼۍ او استعماري نخشې

امریکایي پوځ د ۲۰۰۱ عیسوي کال د اکتوبر پر اوومه، زموږ پر ویاړلي هیواد (افغانستان) وسله وال یرغل وکړ. د دې یرغل پلمه ظاهراً د القاعدې او طالب واکمنۍ نسکورول وه، خو وینو او دراکو افغانانو له همغې لومړۍ ورځې څخه د دې ظالمانه برید تر شا د داسې تورو او کرغېړنو لوبو نخشې لیدلې، چې خدای مکړه یوه ورځ به زموږ د پلرو او نیکو دا تاریخي مېنه له لویو خطرو سره مخامخ کړي. دا پوښتنه چې آیا امریکایي استعمارګران او د هغو نور سیاسي - پوځي متحدین به په افغانستان او شاوخوا سیمه کې د خپلو ناروا هدفو په عملي کولو بریالي کېږي که یا، دمګړۍ څه روښانه جواب نه لري؛ ځکه تر اوسه لا ډېري لوبې صحنې ته نه دي راغلي؛ مګر په دې ځلانده حقیقت د هر چا سد رسیږي، چې زموږ په سرلوړي او خپلواک هیواد کې د امریکا د دایمي چوڼیو یا لښکرکوټو جوړول، د دغه راز استعماري نخشو د تحقق په لار کې، تر ټولو لومړی او اساسي ګام دئ.

څو میاشتي مخکي مي په افغاني او بهرنیو مطبوعاتو کي، د امریکایي چوڼیو د خواشینوونکي خبر له اروېدو سره جوخت، په هغه لنډه مقاله کي خپله ژوره اندېښنه څرګنده کړه، چي د« پایگاه های نظامی امریکا: عامل تشنج و بی ثباتی» تر سرلیک لاندي د «لر او بر»، « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» او ځینو نورو معتبرو افغاني ویبپاڼو له لاري خپره سوه.

اوسنۍ پښتو لیکنه، له نسبتاً پراخو جزییاتو او مدارکو سره په څو برخوکي وړاندي کیږي. په پیل کي د امریکایي چوڼیو د جوړېدو پر اساسي علتو او عواملو رڼا اچول کیږي؛ بیا د امریکایي لښکرکوټو تر منحوس سیوري لاندي د هغو نتیجو او عواقبو پر ځینو اړخو خبري کوو، چي زموږ تاریخي ټاټوبی به یوه ورځ د ډیورنډ د لعنتي کرښي په شان د تجزیې او حتا نابودۍ له خطر سره مخامخ کړي؛ په یوه بله برخه کي د امریکایي عسکرو د دایمي حضور د مخالفینو او پلویانو بېلابېلي ډلي درپېژنو؛ او د امریکایي عسکري اډو د پلویانو پر مختلفو دلایلو او اندېښنو جلا جلا بحثونه کوو؛ وروسته زموږ په لرغوني هیواد کي د جرګو تاریخي دود او دستور ته په لنډي اشارې سره، پر دې مهمه او اساسي مسأله غوَر کوو، چي ایا د حامد کرزي د تېل سوي حکومت په لاس جوړه سوې « لویه جرګه» په افغانستان کي د امریکایي عسکرو دایمي اډو ته « رسمیت» او « مشروعیت» ورکولای سي که څنګه؟ دې پوښتني ته تر جواب ویلو وروسته، د پردو لښکرو د همېشني حضور پر ځای، د یوه معقول سوله ییز بدیل په توګه د حل ملي او افغاني لار بیانوو؛ او په پای کي د ایتیمولوژۍ او لیکسیکالوژۍ په رڼا کي د ځینو لښکري یا عسکري ټکو(اډه، پوځي اډه، پایګاه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، چونی/ چوڼۍ، چهاونی/ چهاوڼۍ) په اړه لنډه شرحه کاږو. هېره دي نه یي (وي) ، چي د هري لانجمني او جنجالي مسألې د روښانولو یا زبادولو دپاره مو پر خپلو دلایلو سربېره، پراخ ماخذونه او سندونه هم وړاندي کړي دي، چي کولای سي د موضوعاتو په لا زیاته څېړنه او سپړنه کي له حقیقت موندونکو لوستونکو سره هر اړخیزه مرسته وکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کي د امریکایي ځونیيو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه

په افغانستان کي د امريکايي ځونيیو د جوړېدو او تداوم د اساسي علت د ښنني او سپړني د پاره بايد تر هر څه مخکي، د جيمي کارټر د جمهوري رياست په زمانه کي د سپيني ماڼۍ د امنيتي سلاکار او د پينتاګان او سي. آی .اې. د لوی لارښود - پروفيسر ډاکتر ز. برېژينسکي هغه نظر ته مراجعه وکو، چي په خپل نامتو اثر (د سطرنج لو تخته) کي يې بيان کړی دئ. دی د خپل کتاب په دېرشم او يودېرشم مخ کي کاږي، چي د نړۍ په او سنيیو شرايطو کي د يوريشا د سيمي کنټرول د امريکا د متحدو ايالاتو له خورا مهمو ستراتيژيکو لومړيتوبو څخه ګڼل کيږي. ډاکټر برېژينسکي ټينګار کيي، چي په سيمه کي د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ تر ختمېدو وروسته، اوس د امريکا د متحدو ايالاتو د پاره تر ټولو لوی او مهم کار دا دئ، چي په يوريشا کي د لوی مخالف ځواک د را ټوکېدو مخه ونيسي. چين، روسيه او ايران په دې ارزښتناکه سيمه کي درې احتمالي مخالف ځواکونه بلل کيږي. د برېژينسکي د څېړني له مخي په دې سيمه کي د نړۍ په سلو کي پينځه اويا وګړي ژوند کيي؛ او د ګرده نړۍ د انرژۍ او نورو طبيعي شتمنييو درې پر څلور برخي هم د دې سيمي ترخاورو لاندي پرتې دي.

د پروفيسر برېژينسکي له ستراتيژيکي سپړني څخه په څرګنده دا نتيجه اخيستله کيږي، چي د يوريشا د پراخي او شتمني سيمي د ټولو امکاناتو او ظرفيتو په لاس کي نيول، د امريکايي لښکرو د رواني لس کلني جګړې او عسکري اډو له اصلي او اساسي مقصدو څخه شمېرل کيږي.

که څوک د استعمار تاريخ ته يوه ځغلنده کتنه وکي، له ورايه ګوري، چي د هر يرغلګر جنګ او هر استعماري تيري تر شا اصلاً اقتصادي ګټي پرتې دي. په حقيقت کي همدا اقتصادي ګټې دي، چي د لاس ته راوړلو يا ساتني د پاره يې تل د سيالو اړخو تر منځ رنګارنګ شخړي او جنګونه کيږي. زموږ خلګ بې ځايه نه وايي: جنګ پر غله دئ. دا خبره له ورايه روښانه ده، چي د ګټي خبره نه يې، هيڅ هيواد لښکر کښې، جګړې او بربادۍ ته لاس نه اچيي. ښکاره خبره ده، چي افغانستان د يوريشا د ټولي سيمي د انرژۍ او نورو طبيعي زېرمو د لېږدولو په چاروکي د خورا مهم ارتباطي رول په لرلو سره امريکايي ستراتيژيستانو ته ډېر لوی ارزښت لري؛ خود پروفيسر برېژينسکي د غولوونکي استدلال پر خلاف، په افغانستان کي يوازي اقتصادي ګټو د امريکا د سياسي او لښکري ستراتيژيستانو سترګي نه دي وړي. دلته د پوځي حضور او دايمي ځونيیو تر پردې شاته پر پراخو اقتصادي ګټو سربېره، ډېر نور خطرناک سياسي او عسکري پلانونه هم پراته دي، چي د سي. آی. اې او پينتاګان مکار استاد يې په ډاګه يادونه نه کيي (کوي).

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوریشا د جغرافیایي - سیاسي، جغرافیایي - اقتصادي او جغرافیایي - ستراتېژیکي سیمې د واکمنۍ تر لاسه کول د انرژۍ د پراخو زېرمو، بې سارو طبیعي شتمنییو او لویو انساني ظرفیتو تر څنګ، متحدو ایالاتو او د هغو نورو سیاسي - عسکري متحدینو ته د دغو نخشو او هدفو د تحقق واک ورکیږي:

- د بېلابېلو ستونزو او کړکېچونو په را منځ ته کولو سره د نړۍ د راتلونکي سترځواک (چین) د اریانوونکو اقتصادي او نظامي پرمختګو مخنیوی؛ څکه پوهېږو، چې د ۲۰۱۰ ع کال په وروستییو درو میاشتو کې د متحدو ایالاتو اقتصادي وده په سلو کې ګرسره درې اعشاریه یو (۳،۱) ټاکل سوې وه؛ په داسې حال کې چې د چین اقتصاد له اوړدو کلو راهیسې، په منځني ډول، په سلو کې لس (۱۰) وده لرل. د امریکا سیاسي، عسکري او اقتصادي طراحان دا وضعه تر ډېره نسې زغملائ.

- په سیمه کې د روسي فدراسیون د بیا واکمنۍ او نفوذ لار تړل.

- د سیمې ملي، اسلامي او ازدای بخښوونکو غورځنګوته د نابودې تر پولې د کړاوونو او پېچومو جوړول.

- پر سیاسي لاسوهنو او اقتصادي بندیزو سربېره، داټومي وسلو په ترلاسه کولو کې د ایران اخوندي رژیم ته بېلابېل خنډونه پیدا کول.

- د پاکستان بې ثباته سیاسي او امنیتي حالاتو ته په پام سره له یوې خوا د خپلو وفادارو ملګرو او متحدینو په لاس کې د هغه هیواد د اټومي وسلو خوندي ساتل؛ او له بلې خوا د دغه هیواد په سیاسي، عسکري او اقتصادي نظام کې دچین د زیاتېدونکي نفوذ مخنیوی.

- د پخواني شوروي اتحاد د مرکزي آسیا په نوو خپلواکو هیوادو کې د ډیموکراسۍ، بشري حقوقو، آزادو مطبوعاتو او تخنیکي - اقتصادي پرمختګو تر پردې لاندې سیاسي اقتدار ته د خپلو مزدورو سیاسي ګوندو او سازمانو رسول.

- د افغانستان د شمالي سیمو د بشپړ یا نیمه خپلواک کولو له لارې، په سیمه کې د استعماري لومو خپرول.

- په سیمه کې د خپلې فرهنګي او مذهبي اغېزې پراخول او پیاوړي کول...

دا ټول سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیک هدفونه په ګډه، زموږ په پراخه او غني سیمه کې د متحدو ایالاتو د هر اړخیز برلاسي په مقصد لوی او حیاتي ارزښت لري. له همدې کبله دا خبره ناڅاپي نه ده، چې د سیمې هر هیواد د دغه راز خطرو په لیدو سره د امریکایي پوځو له موقتي او دایمي حضور سره کلک مخالفت لري. په سیمه کې د امریکایانو دې استعمارګر ضربتي ځواک ته د هر ممکن زیان رسولو په خاطر له تېرو لسو کالو راهیسي زموږ په وران او ویرژلي هیواد کې د افغان وژني بې رحمانه جګړه روانه ده. د پردو دولتو دا ناروا او ظالمانه جګړه یا پروکسي وار (proxy war) په ببله شکه تر هغه مهاله ادامه لري، چې ایتلافي پوځونه په خپل موقتي یا دایمي حضور سره د سیمې د هیوادو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو ته ګوابن پېښیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني امريکا مشربه افغان ليکوال او شننونکي، چي بې ګومانه له امريکايي استعمارګرانو سره په يوه کاشين کي ډوډۍ خوري ، د دې خبري له حقانيت څخه سترګي نه پټيي، چي امريکايي پوځونه په افغانستان او مرکزي آسيا کي اصلاً د انرژۍ او نورو طبيعي زېرمو د لوټولو د پاره زموږ په هيواد کي د خپلو استعماري چوڼيو زيندی کوونکی جال خپريي؛ مګر سره له هغه هم په بې شرمۍ سره استدلال کيي، چي د نورو اولسو د ملي شتمنييو چور او چپاو افغانانو ته هيڅ تاوان نه لري. د دوی د ادعا له مخي کېدای سي، په دغه راز لوټمارکي پر افغانانو هم څه وڅڅيږي. د دې خبري مانا دا ده، چي افغانان بايد د جوال په نيولو سره د امريکايانو د غلا او غارت په کار کي، له هغو سره مرسته وکړي.

شرمونکې خو لا دا ده، چي دا راز خاينانه بيانونه، د هغو کسانو تر خولې هم راوزي، چي پرون بې د روسانو په نوکرۍ کي د امريکايي امپرياليزم د مرګ او نابودۍ شعارونه ورکول. ايا دا د انسانيت، شرافت او افغانيت خبره ده، چي څوک د نورو ملتو د ملي شتمنييو په چور او غارت کي کومک او همکاري، خپله ملي ګټه وبولي؟ که د استعمارګرانو په دغه راز چور او چپاوکي برخي اخيستني ته د خپلو ملي ګټو نوم ورکوو، بيا نو د پنجابي جنرالانو او ايراني اخوندانو سياستونه ولي په خپلو کورنيو چاروکي، د هغو د ناروا او ظالمانه لاسوهنو په توګه يادوو؟ !

لکه څنګه چي د پاکستاني او ايراني حکمرانانو مداخلو ته د کرکي او نفرت په سترګه ګورو، همداسي بايد د نورو ملتو په کورنيو چاروکي لاسوهنو ته هم د ناروا او انساني ضد عمل په سترګه وګورو. په دې خبره کي هيڅ ستونزه او پېچلتيا نسته. هغه څه چي ځان ته نه خوښوو، بايد نورو ته يې هم خوښ نه کو. که امريکايان د خپل وحشيانه ښکار يوه برخه موږ ته هم د محصول، تاجايي يا اقتصادي کومک په نامه را کيي، دا خو څه حلاله او مشروع ګټه نه ده.

مالوميږي چي دا بېچاره ليکوال، څېړونکي او شننونکي د افغانستان د ملي ګټو په پېژندنه کي جدي مشکلات لري. هغه ګټي هيڅکله ملي ګټي او مصلحتونه نسي ګڼل کېدای، چي د نړۍ د نورو ملتو د ملي ثروتو د لوټولو له لاري تر لاسه کيږي. د خپلو په اصطلاح ملي ګټو د پاره د نورو ملتو مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي استقلال، ملي واکمنۍ او ملي شتمنييو ته زيان اړول، په څرګنده فاشيستي او استعماري سياست دئ. دا بشري ضد سياست نه يوازي له افغاني او اسلامي دودو سره هيڅ ډول سمون نه لري؛ بلکي طرحه کول يې لا د روښانفکرۍ او انسان دوستۍ د اصولو له مخي، لويه بې ننګي او نامردي بلل کيږي. زه نه پوهېږم ځيني کسان څنګه له يوې خوا د روښانفکرۍ، ملي ويښتوب او بشري سوکالۍ باټې ولي؛خو له بلي خوا د نورو اولسو د ملي زېرمو په چور او تاراج کي، له امريکايي غاصبانو سره جوال نيول، ځانو ته شرم او پېغور نه ګڼي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! په دې کې هيڅ شک او شبهه نسته، چې موږ ته د ګاونډيو او نورو سيمه ييزو قدرتو تر اندېښنو خپلې ملي ګټې او ملي مصلحتونه ډېر ارزښت لري. له همدې سَوَبه (سببه) بايد زموږ ملي سياستونه تل د دې هيواد له ملي ګټو او ملي مصلحتو سره نه شلېدونکې اړيکې ولري. په بله وينا ، موږ به د خپلو ملي ګټو د ډاډمني ساتنې د پاره له هري انساني او مشروع لاري کار اخلو. که څه هم ناپېيلتوب يا په سياسي- عسکري تړونو کې برخه نه اخيستنه د يوه کُلي او عمومي اصل په توګه د افغانستان د مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ساتنې تر ټولو ښه او ډاډمنه لار ده؛ خو سره له هغه هم په ځينو اضطراري او استثنايي حالاتو کې کېداى سي د هيواد د ملي ګټو د ښه تضمين د پاره د ځينو سياسي او پوځي سازمانو غړيتوب هم له پامه و نه غورځول سي. په پېيلتوب (انسلاک) او ناپېيلتوب (عدم انسلاک) دواړو حالاتو کې بايد د افغانستان لوړي ملي ګټې او ټولو افغانانو خوښې، لومړنی ځاى ولري. تاريخ شاهد دئ، چې حکومتونه زياتره د خپلو ګروهي، ګوندي او سياسي ګټو د دوام او تضمين په خاطر په سياسي - پوځي تړونو کې د خپلو ملتود ښکېلولو هڅې کيي. له دې جهته بايد په دغه راز سترو او ارزښتناکو ملي مسألو کې د خلګو له نظر پوښتني يا د هغو د واقعاً ريښتينو استازو له هوکړې پرته، هيڅ پرېکړه و نسي.

يو پلا بيا بايد په ټينګار سره و وايو ، چې زموږ ملي ګټې او مصلحتونه هيڅکله د ګاونډيانو په ګوابنلو او لمسولو کې نه تأمينيږي. که غواړو ، چې څوک زموږ په کورنييو چاروکې لاسوهنونه ونه کړي، تر هر څه مخکې بايد د هغو په کورنييو چاروکې له لاسوهني او لمسوني لاس واخلو. البته، افغان دولتو يا افغان ملت هيڅکله په خپله خوښه يا خپله اراده د چا په کورنييو چاروکې لاسوهنه نه ده کړې؛ خو د پردو لښکرو په دايمي حضورکې هيڅوک د داسي لاسوهنو ، ګوابنو او لمسوونو مخه نسي نيولاىٔ. موږ افغانان بايد دا واقعيت د سر پر سترګو ومنو ، چې نه د سره پوځ په واکمنۍ ، نه د امريکايانو په مشرۍ د نړۍ د ستر ايتلافي ځواک په فرعوني واکدارۍ او نه د دې دوو يرغلګرو پوځو د واکمنۍ تر منځ کلونو کې د دې خاوري واک او اختيار د افغانانو په لاس کې ؤ. له تېرو دو دېرشو کالو راهيسي ډېره زموږ، خو واک يې د نورو په لاس کې دئ.

بيرته را ګرځو د امريکايي چوڼييو د جوړېدو او تداوم اساسي سببو ته. زموږ وينې او بيدار هيوادوال خبر دي، چې د امريکا متحده ايالات او سياسي - نظامي متحدين يې په تېرو څه کم لسو کالو کې د خپلو اوږد مهاله سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو هدفو د تحقق د پاره له يونيم لک رسمي او لسګونو زره غير رسمي پوځ (په ملکي کالو کې استخباراتي، امنيتي او اکمالاتي کارکوونکو) څخه کار اخلي. د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امريکايي يرغل له پيل څخه د دې مقالې تر ليکلو پورې د ايتلافي دولتو دوه زره څلور سوه نه څلوېښت(۲،۴۴۹) پوځيان وژل سوي دي، چې له هغو څخه يو زر و پينځه سوه يو اويا(۱،۵۷۱)کسه امريکايان دي. د ټپي سوو پوځيانو شمېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر دې هم څو واره زيات دئ. بېله شکه، دا د رواني ظالمانه جګړې ګرده انساني تلفات نه دي. ټولو ته مالومه ده، چې د جګړې د انساني تلفاتو ګچه د هري ورځي په تېرېدو سره مخ پر ډېرېدو روانه ده. د بېلابېلو ايتلافي قواوو د وژل سوو کسانو د شمېر او نورو ځانګړتياوو د پاره دا لينک وګورئ:

http://icasualties.org/oef/

په خواشينۍ سره زموږ زرګونو بې ګونا وژل سوو، معيوبو او معلولو افغانانو خو نه دقيق شمېر چاته مالوم دئ؛ او نه هم څوک د يوې خاشې په اندازه، چورت په خرابيي...

د دغه ناروا تېري پر زياتېدونکو انساني تلفاتو سربېره، ټولو ايتلافي هيوادو، په تېره بيا امريکا او انګلستان ته، خورا درانه او ملا ماتونکي مالي زيانونه هم رسېدلي دي. د يوه رپوټ له مخي، يوازې متحدو ايالاتو ته تر اوسه څه کم څلورسوه ميليارډه (۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ډالره تاوان رسېدلئ دئ. د امريکا د جنګي لګښتو د دقيقو شمېرو د پاره دا ويبپاڼې وګورئ:

http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf

په بلومبرګ خبرو کې د پياوړي خبريال - ډېويډ ج. لينچ د شمېرو له مخي، امريکا په تېرو څه کم لسو کالو کې له القاعدې او بن لادن سره په څو اړخيزو جګړو کې ټوله دوه ټريليونه يا دوه زره ميليارډ (۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ډالره لګولي دي، چې دا پيسې د هغه هيواد د نه اعشاريه اته شپېته (۹،۶۸) ټريليونه د ولتي پور، په سلو کې شلمه برخه ده. د نورمالومات د پاره د بلومبرګ ډاټ کام په لاندې لينک کې د ډ. ج. لينچ د علمي مقالې بشپړ تفصيل ولولئ:

http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html

پخوا د امريکايي پوځ د يوې مياشتي خرڅ درې اعشاريه شپږ (۳،۶) ميليارډ ډالره او د يوه امريکايي عسکر کلنی لګښت يو ميليون ډالره ګڼل کېده؛ خو په يو. ايس. ټو ډې (US TODAY) کې د ريچرډ وولف د رپوټ له مخي، په ۲۰۱۱ع کال کې د امريکا عسکري خرڅونه يو سل و اوولس (۱۱۷) ميليارډ ډالره اټکل سوي دي، چې د مياشتي نيژدې لس (۱۰) ميليارډ ډالره بڼيي. نور تفصيل د دوی په ويبپاڼه کې کتلای سئ:

http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm

(c) ketabton.com: The Digital Library

په عراق او افغانستان کې هره ورځ زیاتېدونکو پوځي خرڅونو دایتلافي هیوادو ، په تېره بیا امریکا او انګلستان اقتصاد له داسې لوی او بې ساري بحران سره مخامخ کړی دئ، چې اوس د خپلو بودجو د کسر (کمښت) پوره کولو دپاره، لکونه دولتي مأمورین او کارکوونکي په بې رحمۍ سره له دولتي کارو شړي؛ د ښوونځییو ، روغتونو ، کتابتونو او نورو عام المنفعه مؤسسو دروازې تړي؛ دپوهنتونو د محصلانو فیسونه لوړیږي (په انګلستان کې یې له پراخو او خونړییو احتجاجو سره سره، د بېوزلو محصلینو کلني فیسونه ترنهو زرو پونډو یاني تقریباً درې چنده پورې لوړ کړه) ؛ د خلګو انساني او مدني حقوق محدودیږي ؛ او په لسګونو داسې ناوړه او استبدادي سیاستونه پرمخ بیايي، چې تر ټولو لوی او اساسي علت یې همدا تیري کوونکي جنګونه دي. دا لوی اقتصادي بحران په ډاګه ښیي، چې لوېدیځه نړۍ، په تېره بیا د امریکا متحده ایالات د ډېوالیتوب خوا ته رهي دي.

د دې ستر اقتصادي کړکیچ ناوړه اغېزې نه یوازې د جنګ ځپلو هیوادو د بېوزلو اولسو ، بلکې د پانګه والو هیوادو په ګډون د نړۍ د نورو ملتو او خلګو په ژوندانه کې هم په اسانۍ سره لیدلائ سو. په بله وینا ، د نړۍ ګرده بېوزلي اولسونه په دې دردونکي او ویرجن مُقدرکي یو د بل ملګري دي.

لکه څنګه چې ګورو ، د نړۍ جګړه ماري او لوټماري کړی د یرغلګرو جګړو او نورو انساني ضد سیاستو په پیل کولو سره، د اولسو په اقتصادي زېرمو او ظرفیتو لیونۍ لوبې کیږي؛ خو د هغو ملاماتوونکي او ربړوونکي پېټي د ډول ډول مالیو او محصولو په بڼه، د بېلابېلو هیوادو د مظلومو او بېوزلو خلګو پر اوږو باریږي.

خیر، د افغانستان او عراق د تیري کوونکو جګړو انساني تلفاتو او د نړۍ ژور اقتصادي بحران، چې لوی سَوَب او عامل یې بیا هم د همدغو جنګو اسمان ته ختونکي اقتصادي لګښتونه دي، په پانګه واله نړۍ کې ډېره ناوړه حالت منځ ته را وړئ دئ. له همدې امله، په ټولو ایتلافي هیوادو ، په تېره بیا متحدو ایالاتو او انګلستان کې د جنګ غوښتونکو سیاستو او د هغو د ناوړو نتیجو پر خلاف د عامو خلګو مخالفتونه، ورځ په ورځ پراخیږي.

د استعماري جګړو پر انساني تلفاتو او لوی اقتصادي بحران سربېره، په ټولو ایتلافي دولتو ، په تېره بیا امریکا او انګلستان کې د هري ورځي په تېرېدو له جنګ او وژنو سره د عامو خلګو مخالفتونه مخ پر ډېرېدو دي. په امریکا او انګلستان کې واکمنه طبقه د عامو خلګو دې زیاتېدونکو مخالفتو ته لاس تر زني نسي کېښېنستلائ. د امریکا د جمهوري ریاست راتلونکي انتخابات تر سترګو نیهام دي. له دې کبله د اوباما اداره تر هر بل هیواد د خلګو د نظر اړولو دپاره په خپلي پوځي او سیاسي ستراتیژۍ کي تغییر او بدلون ته اړتیا لري. د بن لادن د وژني اریانوونکې ډرامه هم د همدې ستراتیژۍ یوه مهمه برخه ګڼل کېدای سي. د پاکستان د ایبټ آباد د عسکري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښارګوټي په يوه لويه او مزبوته درې پوړيزه ودانۍ کې د بن لادن د استوګنې ادعا ، له ورايه دا ښيي، چې هغه د امريکايانو او پاکستاني جنرالانو په سلا مشوره همدې ورځو ته ساتل سوی ؤ.

د بن لادن د وژلو خبر به موقتاً ډولي لوېديځې نړۍ، په تېره بيا امريکا په عامه افکارو کې د اوباما د ادارې د جنګي، سياسي او اقتصادي ناکامييو پر مخ پرده وغوړيږي؛ او هغه ته به د جمهوري رياست په راتلونکو انتخاباتو کې د يوه بل برې امکانات برابر کړي؛ ځکه اوباما او له ده سره ملګري پوځي - استخباراتي کړۍ به په وياړ او غرور سره ادعا وکړي، چې تر زياتو کوښښو وروسته بالاخره د امريکايانو د هغه لوی او پياوړي دوښمن په وژلو بريالي سوه، چې د بيل کلينټن او جورج ډبليو بوش حکومتونه يې په نيولو يا وژلو کې پاته راغلي وه. د بن لادن د وژني خبر به د غه راز په تېر لس کلن استعماري جنګ کې، د امريکايي پوځيانو ډول ډول قربانۍ او ملاماتوونکي جنګي لګښتونه هم پر ځای وښيي. دا خبره هم بې ځايه نه ده، چې د بن لادن د وژني خبر به په افغانستان او عراق کې د امريکايي لښکرو د بايللي او کمزوري روحيې له څه نا څه ژوندۍ کولو سره هم مرسته وکي.

تر ټولو مهم دا چې د بن لادن وژنه به په پای کې د امريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستانو ته د دې فرصت ورکړي، چې د اوږو پزه کښېږدي؛ او د خپلو بې سر و پايه پوځو ډېره برخه لومړی خپلو اصلي چوڼيو او بيا له هغه ځايه د حملې او غوټې د پاره کومې بلې خوا ته سوق کړي.

اوباما او په امريکا کې د هغه پوځي، سياسي او اقتصادي متحدين د هغه هيواد د عامه افکارو د قانع کولو له لارې د جمهوري رياست په راتلونکو انتخاباتو کې د برې د پاره د غه راز بدلونو او برياوو ته ټينګ ضرورت لري؛ اما دا خبره بايد هېره نه کو، چې د بن لادن د وژني خبر به هيڅکله په افغانستان او شاوخوا سيمه کې، د تروريزم تر پلمې لاندې، د امريکا او نورو متحدينو استعماري جګړه ختمه نه کړي؛ ځکه زموږ سترګه ور او ژوراندښه لوستونکي په دې خبره ښه پوهيږي، چې په دې استعماري جګړه کې مقصود بل څه، بن لادن صرف بهانه ده.

همدې مهمو دلايلو او عواملو ته په پام سره امريکايي ستراتيژيستان غواړي د افغانستان په حساسو ستراتيژيکو سيمو کې د دېرشو - څلوېښتو زرو پوځيانو په ځای پر ځای کولو سره، همېشنۍ چوڼۍ جوړې کړي. البته، د امريکا سياسي او پوځي مشران په اسانۍ سره کولای سي د اړتيا پر مهال دا شمېر، په چټکۍ سره، نور هم زيات کړي. په داسې حال کې، چې ګرده نړۍ د امريکا په پوځي اډو لړلې ده، د پوځي وسايلو يا عسکرو لېږد را لېږد امريکايي پوځي واکمنانو ته هيڅ ګران کار نه دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کي به د دې دايمي چونيو په جوړولو سره له يوې خوا د اوسني حالت په پرتله د اشغالګرو لښکرو ځاني تلفات او مالي خرڅونه لږ سي؛ او له بلي خوا به په پوره ډاډ او تياري سره زموږ پر هيواد سربېره په ټوله سيمه کي د هغو اوږد مهاله استعماري پلانو د تحقق د پاره خپلو پرله پسې تلاښو ته دوام ورکړي، چي مخکې مو لنډه يادونه وکړه. زموږ په هيواد کي د امريکايي چونيو سته والی او دوام په واقعيت کي په يوه غشي دوه ښکارونه ويشتل دي. يوې خوا ته د خپلې مزدوري اداري بقاء او بلي خوا ته په سيمه کي د لويو استعماري نخشو پر مخ بيول ؛ ځکه پر عراق او لېبيا د امريکايي لښکرو يرغل په ډاګه وښوول، چي امريکايان له القاعدې او طالبانو سره د حساب کتاب د پاره نه، بلکي د خپلو اوږدمهاله ستراتيژيکو موخو د تحقق د پاره دغو هيوادو ته تللي دي. د عراق پخواني ديکتاتور، صدام حسين، او د لېبيا اوسني ديکتاتور، معمر القذافي، چي دا دئ له څو مياشتو راهيسي په مړاني د خپل حکومت دفاع کيي، دواړه د القاعدې او نورو سخت دريځه اسلامي سازمانو سرسخت مخالفين وه؛ خو سره له هغه هم د امريکا او متحدينو له استعماري يرغله خوندي پاته نه سوه.

د همدې استدلال له مخي القاعده، طالبان، ترورېزم، مخدره مواد، د ډله ييزي وژني وسلې او داسي نوري خبري، ګرده هغه پلمې او افسانې دي، چي د استعماري جنګو د پيل کولو او غزولو د پاره په لوېديځو هيوادو کي د ملاتړ موندلو، د استبدادي قوانينو د تصويبولو، د بشري حقوقو او آزاديو د لا محدودولو او کاملاً پوليسي فضا د را منځ ته کولو په مقصد کارېږي. حقيقت دا دئ، چي امريکايي امپرياليزم د خپلو اوروپايي او سيمه ييزو انډيوالانو په ملګرتيا د دې ټولو وحشتناکو جريانو او پديدو په را منځ ته کولو کي پخوا هم مستقيم لاس درلود؛ او تر اوسه يې هم لري. پر افغانستان پوځي يرغل، د زرګونو پوځيانو او ميلياردو ډالرو ضايع کول؛ او په پای کي د همېشنييو پوځي اډو جوړول هم ټول په سيمه کي د امريکا د لويو استعماري لوبو د بريالي کولو يوازني او اساسي شرط دئ.

امريکايي چونۍ او د افغانستان د تجزيې کرغېړنه نخشه

زموږ وينې او دراک هيوادوال ټول پوهيږي، چي د امريکايي لښکرکوټو تر شا خورا کرغېړني او خطرناکي نخشې د عملي کېدو په حال کي دي. ښه به دا يي، چي د دې تورو نخشو جزييات او نتيجې زموږ د تاريخي هيواد (ګران افغانستان) د تجزيې دامريکايي نوښتګر - په هند کي د امريکا د پخواني سفير، د عراق د پاره د امريکا د متحدو ايالاتو د امنيت شورا د مرستيال او د هند، پاکستان او افغانستان په چاروکـــي د متحدو ايالاتو د بهرني سياست د اوسني لـوی او باوري سلاکار- رابرټ ډيين بلکويل په دوهمه شيطـاني نخــشه (Plan B) کي وګورو؛ مګر د بلکويل د دوهمي نخشې د جزيياتو او نتيجو په اړه تر بحث دمخه بده نه ده، چي د هغه د لومړۍ نخشې (Plan A) په باره کي هم، څو ټکي بيان کو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکویل د سپیني ماڼۍ، پینټاګان او سي. آی. اې. واکمنانو ته مشوره ورکیي، چي په افغانستان کي د امریکا اوله نخشه (Plan A) یاني د هوایي بمبارییو، مځکنییو بریدو، شبانه تلاښییو، بنـدي کولو، ځـورونو، ګواښونو، د کلو اوکورو نړولو او ډول ډول نورو جزاوو له لاري د افغـانستان اشغال هیڅ نتیجه نه ده ورکـړې. بالعکس، د امریکايي پوځیانو زیاتېدونکو تلفاتو، د جګړې ملا ماتوونکو اقتصادي تاوانو او په امریکا او بهرنۍ نړۍ کي راز راز مخالفتو د امریکایانو روانه جګړه د ناکامۍ له جدي خطر سره مخامخ کړې ده. لــه دې امله، بلکویل له امریکايي مقاماتو څخه غوښتنه کیي، چي د جګړې د ګټلو دپاره پر دوهمه نخشه (Plan B) غوَر وکړي.

د رابرټ بلکویل د دوهمې نخشې مقصد دا دئ، چي امریکایان باید په افغانستان کي د خپلو پوځي ناکامییو، انساني تلفاتو او اقتصادي زیانو د تلافي او په سیمه کي د خپلو اوږد مهاله ګټو د تحقق دپاره د افغانستان د پخواني شمالي اتحاد د مشرانو په مرسته، د تاریخي افغانستان وتجزیې ته لار هواره کړي. تر رابرټ بلکویل دمخه د بالکان د تجزیې «قهرمان» او د افغانستان او پاکستان دپاره د جمهور رییس اوباما خاص استازي - ریچرډ هولبروک هم په دې لار کي ځیني لمسوونکي ګامونه اخیستي وه؛ خو له نېکه مرغه چي په خپلي مړیني سره یې دا منحوس او ناولي خوبونه له ځان سره ګور ته یوووړه. د ریچرډ هولبروک تر نابېره مړیني وروسته اوس د امریکا د متحدو ایالاتو د سنا د بهرنییو اړیکو د جرګه ګۍ مشر او د افغانستان او پاکستان په چارو کي د اوباما د اداري ډېر لوړ او ځواکمن استازی - سناتور جان کېري هم په دې لار کي پرله پسې هڅي کیي. مزار شریف ته د هغه مستقیم سفرونه او له قومندان عطاء او نورو جنګي ډلو ټپلو سره د هغه پټي او ښکاره کتني او باندارونه، ګرده د همدې استعماري نخشې د تحقق دپاره د یوه پاخه او پیاوړي تاداو داېښوولو په مقصد کیږي.

البته، د عسکري اډو سته والی، د دې شوم او لعنتي هدف د تر لاسه کولو لومړنی او اساسي شرط دئ. دا چي امریکايي چوڼۍ او د امریکایانو بېلتون غوښتونکي مزدوران به د دې توري او ظالمانه نخشې په عملي کولو کي څنګه ونډه اخلي، هر خپلواک او هیوادپال افغان ته د ډېر دقت او تعمق وړ خبره ده. په لاندي کرښو کي د دې خاینانه پلان پر ځینو برخو رڼا اچوو.

په دې حقیقت هر افغان ښه پوهېږي، چي امریکایانو له تېرو لسو کالو راهیسي د افغانستان په ګوټ ګوټ کي لویې او کوچنۍ چوڼۍ جوړي کړي دي. د رابرټ بلکویل د دوهمي نخشې پر بنسټ ما ته دا اشتباه پیدا کیږي، چي د هیواد په سوهیلي او ختیځو سیمو کي ځای پر ځای سوي چوڼۍ به د مځکنۍ توطیې له مخي سوکه سوکه طالبانو او نورو وسله والو مخالفینو ته ور پرېښوول سي؛ او په دې توګه به طالبان او نوري وسله والي ډلي، د خپل عسکري زور او ځواک په تناسُب، د هیواد د جنوبي او شرقي سیمو بشپړه واکمني په لاس کي واخلي. امریکايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځونه به له مخکني پلان او نخښې سره سم د هیواد مرکزي او شمالي سیمو ته پر شا سي؛ او هورې به خپل پخواني جوړ کړي لښکرکوټونه لا پسې پیاوړي کړي.

په پخواني شمالي اتحاد کې د بېلابېلو بېلتون غوښتونکو خاینو ډلو مشرانو او استازو خو د ۲۰۱۰ع کال په اگسټ کې لا د امریکا د استازو د جرگې له څلورو غړو (درو جمهوري غوښتونکو او یوه ډیموکراټ) سره د برلین په مرموزه غونډه کې د داسې بېلتون غوښتونکو پلانو پر مقدماتو خبرې کړې دي. پر دغو وطن پلورونکو سربېره، د هیواد په شمال کې نورې ستمي ډلې ټپلې (افغانستانیان، خراسانیان او نور) هم له خدایه داسې باد او باران غواړي.

د بلکویل د دې شیطاني طرحې له مخې به امریکا او نورو استعماري قوتونه په پیل کې د پراخو پوځي، تخنیکي او اقتصادي کومکو په برابرولو سره، په شمال کې د تجزیه غوښتونکو خاینانو گوډاگۍ حکومت، په ضمني ډول، په رسمیت و پېژني. د وخت په تېرېدو سره به دا ډیفکټو (de facto) بېلتون ورو ورو ډیژوري (de jure) بڼه واخلي؛ او په دې توگه به زموږ د خپلواکۍ مینو پلرو او نیکو تاریخي میراث د ۱۸۹۳ع کال په څېر یو پلا بیا پر دوو یا څو برخو و ویشل سي.

د شمال له مزدور حکومت څخه به تل تر تله په مرکزي آسیا، چین، کسپین سیمه، شمالي ایران او نورو شاوخوا هیوادو کې د امریکايي استعمارگرانو د پخې سیاسي او عسکري اډې په توگه کار اخیستل کېږي. کرار کرار به امریکايي استعمارگران د اژدهاوو په شان پر ټوله سیمه خپل کرغېړن سیوری واچیې؛ او د هري ورځې په تېرېدو سره به د شاوخوا سیمې ټول هیوادونه د بلاوو په یوه خطرناکه ځاله واوړي. باید دا خبره هم هېره نه کو، چې که یو وار د دې ستر استعماري ښامار منگولې زموږ په خاوره او سیمه کې ښخې سوې، بیا بې نست کول یا پر شا تگ ته اړ ایستل بې خدایي معجزې په بله لار ممکن نه برېښي؛ ځکه نو بې ځایه نده، چې نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) د غربیانو دې استعماري رول ته د اشارې په ترڅ کې د ختیځ ځینو بېدو اولسو ته داسې خبرداری ورکیې:

غـربیان را شیـــوه های ســاحری است
تکیه جز بر خویشتن کردن کافری است
(لاهوری، کلیات: آنسوی افلاک ۱۸۰).

البته، دامریکا سیاسي او پوځي ستراتیژیستان به د خپلو وفادارو پاکستاني متحدینو په مرسته د طالبانو او نورو وسله والو ډلو تر واک لاندې سیمو کې هم د خپل سیاسي نفوذ د پراخولو د پاره له هیڅ راز کوښښو ډډه ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي. پاکستاني جنرالان به د افغانستان په پښتني سيموکې د امريکايي اجندا د عملي کولو دپاره د خپل صادقانه چوپړ په بدل کې دا فرصت تر لاسه کړي، چې زموږ په تاريخي او سرلوړي هيواد کي هم د اسلام او اسلاميت تر نامه لاندي د پاکستاني کشمير د سردار عبدالقيوم خان او سردار سکندر حيات خان په څېر مزدورانو په ګومارلو سره، ګران افغانستان عملاً په دوهم پاکستاني کشمير واړوي، چې ټولي پوځي، سياسي او اقتصادي چاري به يې د اسلام آباد له خوا اداره کيږي. په دې ترتيب به نه يوازي د افغانستان شمالي برخي، بلکي په جنوب او ختيځ کي ټولي پښتني سيمي هم د پاکستاني او امريکايي استعمار په خطرناکه لومه کي ښکېلي پاته سي.

زموږ ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) نن د امريکايانو د پوځي اډو تر کرغېړن سيوري لاندي د تجزيې له خطر سره مخامخ دئ. موږ بايد دې ستري لوبې ته د ټوکو او مسخرو په سترګه و نه ګورو. د دې سپېڅلي وطن خاوره، اوبه او هوا پر موږ ټولو افغانانو حق لري، چې د استعمار د دې خاينانه نخشې د شنډولو دپاره ګرده په يوه وجود او يوه آواز د مبارزې په ليکو کې ودرېږو. خدای دې دا اند ښېښې هيڅکله نه ريشتيا کيې؛ خو د پرنګي استعمار ظالمانه تجربو ته په کتني سره بايد د ننيو امريکايي چوڼيو استعماري رول ته هم په بې غَوری و نه ګورو. د رابرټ ډ. بلکويل د شوم پلان جزييات، په دې ويبپاڼو کي وګورئ:

http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848

په برلين کي د امريکا د استازو د جرګې له غړو سره د پخواني شمالي اتحاد د ځينو بېلتون غوښتونکو ډلو ټپلو د پټې کتني د تفصيل دپاره د افغان نومیالي ليکوال او سياسي شننونکي - ډاکټر مير عبدالرحيم عزيز علمي مقاله په دغه لينک کي، تر نظر تېره کړئ:

http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf

په افغانستان کي د امريکا د دايمي چوڼيو مخالفين او پلويان

د امريکايي اډو د جوړېدو ځيني پلويان په درواغو او بې انصافۍ سره ادعا کيي، چې زياتره افغانان د امريکايي چوڼيو له جوړېدو او تداوم سره هيڅ ستونزه او مخالفت نه لري. له طالبانو او نور وسله والو مخالفينو پرته دايوازي د دوی په اصطلاح پخواني کمونيستان (خلقيان او پرچميان) دي، چي په هيواد کي د امريکايانو له پوځي حضور سره مخالفت کيي. راسئ په لاندي کرښو کي د دې ښاغلو پر دې پوچه او بې اساسه ادعا يو څه غوَر او تأمل وکو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د يرغلګرو پوځو له واکمنۍ او حضور سره مخالفت ريښتيا هم د دوی په اصطلاح يوازي د کمونيستانو خوی او خصلت وي، نو په دې حساب خو زموږ پلرونه او نيکونه د کمونيستي ايډيالوژۍ د بنسټ ايښوونکو (مارکس، انګلز، لنين او ځينو نورو) تر زوکېدو پېړۍ پېړۍ مخکې لا کمونيستان وه؛ ځکه د دې خاوري تاريخ له ورايه ښيي، چې زموږ پلرونو او نيکونو تل سرونه ښندلي؛ وينې يې توی کړي؛ سختۍ او کړوانه يې ګاللي، خو هيڅکله يې په خپله مقدسه او سرلوړې مېنه کې، پردو مهاجمانو او غاصبانو ته د پښې ايښوولو ځای نه دی ور کړئ. له هخامنشي کوروش او مقدوني سکندر څخه نيولې بيا تر چنګېزي او ګورګاني مغولو، پرنګيانو، روسانو او نننيو ايتلافي فرعونانو پوري يې هر يرغلګر ځواک ته د سر په کاسه کې اوبه ورکړي دي؛ او په دې توګه يې ګرده نړۍ ته دا زباد کړې ده، چې افغانستان د تاړاکګرو فاتحانو او يرغلګرو پوځو نېستځای او هديره ده.

زما په نظر، د نړۍ په اوسنيو سياستو کې د کينې، ښې يا منځ اصطلاحاتو نور خپل پخوانی ارزښت له لاسه ورکړئ دئ. که په هيواد کې له امريکايي چوپړيو سره مخالفت د مثال په توګه ياد کو، په اسانۍ سره ګورو، چې پر خپلواکو سياسی او اجتماعي شخصيتو سربېره له بېلابېلو سياسي او مذهبی ګوندو او ډلو سره تړلي ډېر مړني او باغروره افغانان هم له دغه راز استعماري تأسيساتو سره د مخالفت په ليکو کې ولاړ دي. په بهرنيو هيوادو کې هم د کينې، ښې او منځ د ګډون داسي مثالونه ډېر ليدل کيږي. ماته د تعجب او ريانۍ ځای نه ؤ، چې د انګلستان مخکني صدر اعظم - ټوني بلېر د کينې اړخي «لېبر » يا کارګر ګوند د مشر په توګه د امريکا د ښی اړخه ګوند له مشر - جورج ډبليو بوش سره يو ځای د افغانستان او عراق پر ضد تيری کوونکی جنګ پيل کړ؛ او په ميليونو انسانان يې د خپلو خاينانه او وحشيانه ماجرا غوښتنو قرباني کړه. د اوسنۍ نړۍ په سياستو کې داسي مثالونه خورا ډېر دي، چې کينې اړخه کسان، ښی اړخه عملونه کيي يا بالعکس ښی اړخه سياستوال د خلګو د غوښتنو او فشارونو له وجې، کينې اړخه پرېکړې کيي.

د امريکايي چوپړيو د پلويانو دا ادعا ګرسره سمه نه ده، چې خلقيان او پرچميان په افغانستان کې له پردو لښکرو او امريکايي چوپړيو سره مخالفت لري؛ ځکه د پردو سلاکارانو او عسکرو په زور د هغوی ځورلس کلنه خونړۍ واکمني په خپله پر دې بې اساسه ادعا د بطلان کرښه کاږي. چا چې، پرون د غلامۍ او بندګۍ طوق په غاړه کې اچولئ ؤ، نن نسي کولای په لګه غاړه له پردو عسکرو او پردي واک سره د مخالفت باتې و ولې. د دې پلورل سوو مزدورانو توري ښېرې هر چا ته مالومې دي. د پارسي ژبې لسان الغيب شاعر - حافظ شيرازي (د ۷۲۷-۷۹۲ هـ ق په شاوخوا کې) په دې اړه څه ښه وايي:

به هـــر رنگی که خـــواهی جامه میپوش
مـــن از طـــرز خـــرامت میشـــناســـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هر خلقی، پرچمی، مجاهد یا نور کسان هرومرو په دې ډله کې نه راځي. بېله شکه، په خلقیانو، پرچمیانو او نورو سیاسي سازمانو کې هم د داسې کسانو شرک لږ نه دئ، چې په خپل پلرني ټاټوبي (ګران افغانستان) کې د امریکایي استعمارګرانو وهمپښنییو ځالو ته زړونه نه ښه کیږي. ښایي له ازله یې په وینه کې د خپلواکۍ او افغانیت تومنه ګډه یي؛ یا ښایي د روسي بادارانو تر اوږدې مزدورۍ وروسته اوس د ازادۍ، استقلال او سرلوړي ژوند په خوند پوه سوي یي...

ریشتیا خو داده، چې د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ، ملي نوامیسو، دیني اعتقاداتو او کولتوري ارزښتو ساتنه زموږ د غیرتمنو او مړنییو پلرو داسې ویاړلئ میراث دئ، چې په کمونیستانو یا نورو سیاسي ډلو ټپلو هیڅ اړه او مانده نه لري. د پردو عسکرو او امریکایي چوڼییو مخالفین په حقیقت کې هغه خپلواک، مړني او سرلوړي افغانان دي، چې نه یې پرون د سره پوځ موجودیت او بادارۍ ته غاړه ایښوده؛ او نه نن د امریکایي پوځ له حضور او دایمي اډو سره، په هیڅ بڼه او هیڅ شکل، موافقه او مصالحه کولای سي. طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نور وسله وال جنګیالي هم باید د دې لاري یوازني ټېکه داران ونه ګڼو. په بله ژبه، افغاني غرور، له خپلواکۍ سره مینه، ناموس ساتنه، ، غیرت، پر شانه تلنه، سرلوړي، ستم او ستمګرو ته نه تسلیمېدل، مېلمه پالنه او داسې نوري لوړي ښېګڼې او ارزښتونه یوازي او یوازي په طالبانو او نورو وسله والو جنګیالو پوري اړه نه لري. له امو تر اباسینه، له چترال تر هراته ټول خپلواک، غیرتمن او شمله ور افغانان، په تېره بیا سرلوړي او خپلواکۍ بخښوونکي پښتانه، په دې ستر ملي او وطني رسالت کې لو(لویه) او مُهمه ونډه لري. د امریکایي تېري له پیل څخه تر اوسه د هیواد په ګوټ ګوټ کې پر یرغلګرو پوځو د افغان اوردو او پولیسو ځینو منسوبینو وژونکي ګوزارونه د دې روښانه واقعیت ځیني ژوندي مثالونه دي.

زموږ د غرب مآبه لیکوالو او شننونکو د ناسمي ادعا پر خلاف، په تېرو نیژدې لسوکالوکې د نړۍ له تر ټولو پیاوړي ایتلاف(ائتلاف) سره دونه پراخ او غښتلی مقاومت په خپله ښیي، چې زړورافغانان پردي مهاجمان او د هغوی موقتی یا دایمي چوڼۍ په هیڅ ډول نسي منلائ.

د لیکني په دې برخه کې بې ګټې نه ده، چې د امریکایي چوڼییو د مخالفینو تر پېژندني وروسته د هغو د سرسپارلو مینانو، پلویانو او خواخوږو په اړه هم څو لنډې خبري وکو.

په افغانستان کې د امریکایي چوڼییو په جادو سوو مینانو، پلویانو او خواخوږوکې بېلابېلي جنګي، مافیایي او سیاسي ډلي شاملي دي، چې زه یې په عمومي توګه پر څو لویو ډلو وېشم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په لومړۍ ډله کي هغه کسان راځي، چي د ۲۰۰۱ع کال د اکتوبر پر اوومه د امریکایي جنګي الوتکو او ټانکو پر وزرو افغانستان ته ننوته. ټول افغانان دا بېګل سوي جنایتکاران، ورانکاران، غله او خاینان ډېر ښه پېژني: کرزي خېل، فهیم خېل، دوستم خېل، رباني خېل، سیاف خېل، قانوني خېل، عبدالله خېل، خلیلي خېل، محقق خېل، امرالله خېل، عطاء خېل، مجددي خېل، ګیلاني خېل، رحیم وردګ خېل، شېرزی خېل او داسي نور. ټول جهان ته مالومه ده، چي د دې تورو او کرکجنو څېرو سیاسي، عسکري او اقتصادي ژوند تر کومه بریده په ایتلافي عسکرو او امریکایي چوڼیو پوري تړلئ دئ. زه باور لرم، که د امریکایي پوځو او کورنیو جنګي ډلو ټپلو خونړی سیوری نه یي، زموږ درد ېدلي او کړېدلي خلګ به په یوه ورځ کي د دې مزدورو جنایتکارانو پوستونه له پروړو ډک کړي؛ ځکه دې خاینانو د خپلو شخصي، ګروهي، تنظیمي او نورو ناروا ګټو دپاره زموږ د خلګو ژوند په اور او وینو ولاړه. پښتانه وایي: مځکه هغه سوځي، چي اور پر بل یي. د پردو لښکرو د توپ او ټانک تر خونړي سیوري لاندي په جګو ارګو او پرتمنیو ماڼییو کي ناست مزدوران، زموږ د ویرجنو او غملړلو خلګو په حال څه خبر دي.

- د خراسانیانو، افغانستانیانو او نورو بېلتون غوښتونکو ستمي ډلو ټپلو مشرانو او فعالانو هم د امریکایي استعمارګرانو له توپ و ټانک، پیسو او نعمتو څخه ګټه اخیستې ده. دا خایني ډلي ټپلي به ولي د امریکایي او ایتلافي اشغالګرو د سر دوعاوي نه کیي؟ ایا امریکایي او ایتلافي لښکرو په تېرو لسو کالو کي دقیقاً هغه څه ونه کړه؛ او تر اوسه یې لا نه کیي، چي پلورل سوو ستمي ډلو ټپلو یې له اوږدو کلو راهیسي، خوبونه لېده؟ د ډیورنډ د تېل سوي کرښي دواړو غاړو ته د استعمار پرزوونکو پښتنو بې رحمانه وژني؛ او د هغو د ژبي، دودو او عقایدو د سپکاوي او کم رنګ کولو دپاره بېلابېلو هڅو ته له داسي کړنلاري پرته بل څه نوم ورکول کېداي سي؟ خپلواک او ملي فکره افغانان، په تېره بیا استعمارځپلي پښتانه باید په دې خبره ځانونه ښه پوه کړي، چي امریکایي چوڼۍ به په راتلونکي کي هم د ډیورنډ د لعنتي کرښي د دې خوا او هاخوا پښتنو په عامي وژني سره د دې خاینو او بې ایمانه ستمي بېلتون غوښتونکو اوږده خوبونه پوره کیي.

- په بله ډله کي هغه کسان راځي، چي د امریکایي یرغل په دوران کي د ټیکنوکراټانو، متخصصانو او ماهرانو په نامه افغاني ټولني ته ولېږل سوه؛ خو په واقعیت کي د استعمارګرو دولتو د جاسوسي سازمانو او معتبرو دولتي ادارو باوري استازي دي. دا کسان پر پردو دولتو سربېره د هیواد له بېلابېلو مزدورو جنګي او سیاسي ډلو سره هم پاخه اړیکي لري. د دوی اساسي رسالت دادئ، چي د حرفه یي جنایتکارو، تبهکارو او غلو اداري ته قانوني او مشروع رنګ ورکړي. له دې ډول پاراشوټ سوو کسانو څخه ځیني تر اوسه د وزارت، معینیت، سفارت، ولایت، ریاست، قومندانۍ او سالارۍ پر چوکیو ناست دي. ځیني یې تر غلاوو، ناوړو استفادو، شرمندګیو او بې کفایتیو وروسته بېرته په امریکا، کاناډا، اوروپا او استرالیا کي د خوابښي کوروته ستانه سوه؛ او ځیني نور یې لا تر اوسه له رازراز فضیحتو او شرمندګیو سره خپلو حملو او غوټو ته دوام ورکیي. اشرف غني خېل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارسلاخېل، احدي خېل، جلالي خېل، رهين خېل، امين فرهنګ خېل، زلمی رسول خېل، سپنتاخېل، اتمر خېل، زاخېلوال خېل، رامين خېل او په لسګونو نور پاراشوټ سوي کسان، ګرده په دې ډله کي را ځي.

د جنايتکارو تنظيمي مشرانو او قومندانانو په څېرد دې ټولو تش په نامه ټيکنوکراټانو حيات و ممات هم په امريکايي عسکرو او جنګي ډلو ټپلو پوري تړلئ دئ. دا خبره لمر غوندي روښانه ده، چي که نن امريکايي عساکرکډه بارکړي، سبا به له دې مسخره نوابغو، پروفيسرانو، ډاکټرانو، ماسټرانو او هرکاره وو څخه يو هم څوک په دوربين کي ونهويني. له همدې کبله زه د دې ښاغلو او نازولو دپاره د «کرايه سوو افغانانو» اصطلاح کاروم. همدا اوس هم د ځينو ماينې او بچيان په اوروپا، امريکا، کاناډا او اسټراليا کي په کار، سوداګرۍ، زده کړو يا نورو مزو بوخت دي. دا خبره د دې واقعيت ښکارندوی ده، چي کرايه سوي ټيکنوکراټان يوازي د حملې او غوټې په مقصد له ماينو او اولادو څخه ليري په يوازيتوب کي ژوند کيي؛ ځکه د ګردو په دې حقيقت ښه سد رسيږي، چي په افغانستان کي دا ګرم تنورونه تر ډېره ګرم نه پاتيږي، بايد له موقع څخه ګټه واخلي؛ او ژر تر ژره خپلي ټکۍ پخې کړي. هري خوا ته پيسې، جايدادونه او رنګارنګ نعمتونه په چارښاخو باديږي. تر څو چي لوبه نه يي ختمه سوې، بايد د لمسيانو او کړوسيانو دپاره هم په کابل، دبۍ، اوروپا، کاناډا، امريکا او اسټراليا کي درنې تاپې او ذخيرې برابري کړي.

- له امريکايي يرغل سره جوخت د استعماري خادمانو يوه بله ډله هم افغانستان ته را شَوَه سوه، چي په دې وروستييو کلو کي يې شمېر تر انده پاسه زيات سوئ دئ. دا ډله په واقعيت کي هغه لمپن او هويت بايللي افغانان دي، چي پخوا به يې په بېلابېلو لوېديځو هيوادو کي ستونزمن ژوند ګاله؛ خو اوس د درو لکو ډالرو کلنۍ تنخا(تنخواه) په اسرهَ د خپل پلرني هيواد پر ضد له پردو ايتلافي لښکرو، په تېره بيا امريکايي پوځ سره د ژباړونکي، سلاکار، مُخبر يا نورو په توګه، چوپړ کيي. زموږ ټول هيوادوال ښه پوهېږي، داسي کسان چي پخوا به يې د زړه په شوا خون، په کال کي د پينځوسو زرو ډالرو مخ هم نسواى ليداى؛ خو نن د امريکايي يرغل له برکته زموږ په ټولنه کي پر سياسي نفوذ سربېره، درې لکه ډالره تنخا يا معاش تر لاسه کيي، څنګه په افغانستان کي د امريکايي عسکرو د همېشنۍ واکمنۍ او خپلو شخصي ګټو له اوږدولو څخه مخ اړولائ سي؟

- اقتصادي مافيا او د مخدره موادو سوداګران، هغه بله ډله ده، چي د امريکايي توپ و ټانک او اوسني مزدور رژيم ترکرغېړن سيوري لاندي لويي او پراخي ګټي لري. له دې جهته په مرګ کوښښ کيي، چي هيڅکله د امريکايي پوځو او دکرزي په شان فساد لړلي ګوډاګي حکومت، سيوری له سره ايسته نه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په یوه بله ډله کي هغه کسان شامل دي، چي پرون د روسانو په غلامۍ کي ولاړ وه؛ د زړه له پاسه یې د سوسیالیزم او کمونیزم ناري وهلې؛ خو نن د خپل مزدور طبیعت، بې ایمانۍ او بې مسلکۍ پر اساس په ډېر ویاړ د یرغلگرو پوځو او د هغو د جنایتکارو مزدورانو په چوپړ کي ولاړ دي؛ د ډیموکراسۍ، بشري حقوقو، ازادو مطبوعاتو، عدالت، برابرۍ او داسي نورو تش په نامه استعماري پروژو ستاینې کیږي. دا خلگ د پت، غرور، ایمان، خپلواکۍ او افغانیت په نامه هیڅ شی نه پېژني. هغه څه چي پېژني پیسې، جایدادونه، شهرت، جاه و جلال او راز راز ناوړه استفادې دي، نو ځکه بې ځایه نه ده، چي تل یې د خپلو ناولو او ناروا امتیازاتو د خوندي ساتلو دپاره د ببلابېلو بادارانو پر سترخان بولي کړي دي. هو ! په دې نامردانو کي داسي کسان هم سته، چي پر ظاهرخان، داوود خان، تره کي او امین سربېره یې له خپل گوندي او ایډیالوژیکي ملگري - ډاکټر نجیب سره هم لوی خیانت وکړ ؛ او دا هم له امکانه لیري نه ده، چي اوس هم، نه د هیواد او خلگو په خاطر، بلکي د خپل سیاسي ژوند د اوږدولو او ناوړو استفادو د تضمین په هیله، له طالبانو او نورو وسله والو ډلو سره، په پټه لاس ولري. جمشېد خېل، طنین خېل، اکرم خېل، وزیري خېل، کریمي خېل او په لسگونو نور خاین مزدوران ټول په دې ډله کي دي. شک نسته، چي د هغو کسانو حساب له دې بې وجدانو توطیه گرو څخه بالکل بېل دئ، چي د افغاني غرور، ملي احساس او هیوادپالني په ساتلو سره ځان او بچیانو ته د یوې گولې حلالې ډوډۍ گټلو دپاره د کرزي له مزدور دولت سره کار کیږي.

- په یوه بله ډله کي هغه کسان شامل دي، چي د سره پوځ او د هغو د مزدورانو د واکمنۍ پر مهال به یې د افغانستان داشغال چیغي وهلې؛ په هیواد کي دننه او بهر به یې د اشغالگرانو او مزدورانو د جنایتو کیسې کولې؛ خو نن چي د روسي یرغلگرو او روسي مزدورانو تر واکمنۍ بترجنایتونه ویني، چپه (چوپه) خوله ناست دي؛ نه د پخوا په شان د اشغال خبره پر خوله راوړي؛ نه د یرغلگرو لښکرو د وحشیانه جنایتو او نه هم د هغو په وړاندي د جهاد او مقاومت. له ورایه مالومیږي، چي د زیاترو خولې له اوبو ډکي دي. د غوړي گولې او امتیازاتو له اسیته یې ځانونه ناگاره اچولي دي. ځیني ځیني خو یې لا د کابل په اداره کي د څه تر لاسه کولو په هیله د روانو خواشینونکو پېښو ټوله پړه یوازي پر طالبانو او نورو وسله والو مخالفینو ور غورځیي. لکه څنګه چي روس پلوه ډلو، په تېره بیا پرچمیانو روسي استعمار ته د انترناسیونالیزم، بین المللي دوستۍ او پیوستون نوم ورکاوه، د دې ډلي پلویان هم امریکایي استعمار ته د دوستۍ، ترقۍ او پرمختگ نوم ورکیږي. دوی وایي: پرېږدئ، چي امریکایان د سړکو، لارو، پوهنتونو، روغتونو، فابریکو، د برېښنا د بندو، کانالو او نورو پرمختیایي پروژو په جوړولو سره، دې ملک ته ترقي او پرمختگ را ولي...

زما په عقیده د دې ډلي خلگ گرده د چپې خوا ورته ناست دي. که له اوسنیو پردو لښکرو سره زموږ د پرمختگ او ترقۍ غم وای، څه کم دو اتیا کاله مخکي به یې د امان الله خان ملي او مترقي رژیم په خپلو خاینانه توطیو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړاوه. تاريخي خبري به پرېږدو. د سترګو ليدلي حال ته به راسو. کله چې د خلق او پرچم د واکمنۍ پر مهال زموږ د ښوونځي او وروسته پاته هيواد مکتبونه، کلينيکونه، فابريکې، سړکونه، پلونه او نوري دولتي ودانۍ په بمو، مينو او نورو چاودونکو موادو الوزول کېدې، ايا په نړۍ کي داسي څوک نه ؤ، چې دغو ورانکارو ډلو ټپلو ته د ترقۍ، پرمختګ او تمدن درسونه ورکړي؟! ايا هغه وخت، چې د ښوونځييو معلمان او شاګردان، د پوهنتونو استادان، ډاکټران، انجينران او نور لوستي افغانان د کفر او الحاد په پلمه وژل کېده، د بشردوستۍ او پرمختګ مدعيان د پيل په غوږ کي بيده وه؟! تاسي بې منئ که يا، زما په خيال خو د افغانستان په معاصر تاريخ کي ټولي بدمرغۍ د دې مکرجنو «بشردوستانو» په مستقيمه لارښوونه او دستور سوي؛او لا تر اوسه هم کيږي. هيڅ هوښيار او پرسد افغان د سړک، پله، ښوونځي، پوهنتون، روغتون، فابريکې او نورو عام المنفعه پروژو مخالف نه دئ؛ خو پوښتنه دا ده، چې «متمدنو» او «بشر دوستو» امريکايانو په تېرو لسو کالو کي د زرګونو افغانانو، خاصتاً مظلومو پښتنو د وينو تويولو په بدل کي څو پوهنتونه، فابريکې، د برېښنا بندونه او داسي نوري پروژې جوړي کړي دي، چې تر دې وروسته به نوري هم جوړي کي؟

د درنو لوستونکو به په ياد يي، چي انګريزي پوځو زموږ هيواد ته ترعسکرو لېږلو مخکي په وياړ سره ادعا کوله، چې نه د جنګ او وينو تويولو، بلکي د افغانستان په بيا جوړولو کي د برخي اخيستني دپاره، هلته عسکر ليږي؛ خو اوس موږ ګرده د سر په سترګو ګورو، چې نه يوازي يې د نوي جوړولو يا بيا جوړولو څه څرک نه ښکاري، بلکي د بې ګونا او کړېدلو افغانانو په وژنه کي هم تر امريکايانو يا نورو ايتلافي پوځو وروسته پاته نه دي. په استعماري ادبياتو کي دا راز اوتي بوتي خورا ډېري تکرار سوي دي. انګرېزانو هم د خپلو استعماري تېريو د توجيه دپاره په اتلسمه او نونسمه پېړۍ کي ادعا کوله، چې د ترقۍ او پرمختګ له ښنو ښنانو سره يې د خلګو د اشنا کولو په مقصد، هندوستان او افغانستان ته پوځونه لېږلي دي. انسان پرېږده خرهم په دې پوچ استدلال نه قانع کيږي، چې انګرېزي استعمارګران په هندوستان او افغانستان کي زموږ د فرهنګي، اجتماعي او اقتصادي بدمرغۍ له غمه مړه وه!

واقعيت دا دئ، چې د امريکا په شان او شوکت کي ډوب افغانان ياد غربي نړۍ د دوه اړخيز (بشري او استعماري) رول د توپير کولو وس نه لري؛ يا د څه څخېدو په سَوَب پر هر څه سترګي پټيي؛که نه نو په دې روښانه او ساده حقيقت خو د مکتب کوچنيان هم پوهيږي، چې استعماري قوتونه همدا اوس زموږ په هيواد کي د يوه بام او دوو هواوو سياست چليي؛ خپلو خلګو ته بشري حقوق، د قانون برلاسی، ډيموکراټيک ارزښتونه، ترقي او پرمختګ غواړي؛ خو زموږ خلګو ته د بشري حقوقو پر ځای هوايي او ځمکنۍ بمبارۍ، د ودانو کلو او ښنو باغو هوارول، د شپې تلاښۍ، د لاسو او سترګو تړل، محبسونه، ځوروني، د ديني عقايدو او کلتوري ارزښتوسپکاوی، د جنايتکارو، غلو او زورمندانو چپه او راسته غوبلونه، د زور او وسلې واکمني، لوږه، بې کوري او بېکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅوک د لوېدیځو هیوادو له ازادو او شفافو انتخاباتو، پراخو بشري حقوقو، قانونیت، برابرۍ، روښانفکرۍ، عِلم پالنې، تمدن او پرمختګ څخه سترګې نسي پټولای؛ خو کشکي د دې هیوادو سیاسي او عسکري واکمنانو دا حقوقي ارزښتونه، ازادۍ او انساني پرمختګونه د نړۍ پر نورو بېوزلو او اسکېرلو ولسو هم لورولای!

د امریکا په سیاستو کي د یوه بام او دوو هواوو د اثبات دپاره دلته د یوه ژوندي مثال یادونه بې ګټې نه ګڼو. دګرانو لوستونکو به ښایي په یاد یي، چي د امریکا متحدو ایالاتو په ۱۹۸۸ع کال د سکاټلنډ په لاکربي کي د پانم هوایي شرکت د یو سلو درې (۱۰۳) لمبر الوتنې د لوېدو پړهَ پر لیبیا واچوله. دا چي په دې خواشینوونکې پېښه کي ریشتیا هم د لیبیایي حکومت لاس ؤ که څنګه، زموږ د څېړني موضوع نه ده، بلکي دلته یوازي د امریکایي چارواکو د دوه مخي سیاست، لنډه یادونه کوو. د خپرو سوو اسنادو له مخي، امریکایي مقاماتو تر پراخو تورو (اتهاماتو) اوګواښو وروسته د لیبیا له دولت څخه یو اعشاریه پینځه (۱،۵) میلیارډ ډالره، تاوان واخیست، چي له هغو څخه پینځه سوه څلور (۵۰۴) میلیون ډالره پر دوه سوه دروڅلوېښت (۲۴۳) مسافرو او شپاړس (۱۲) کسیزي عملې و وېشل سوه؛ او پاته پېسې د امریکایي مقاماتو له ادعا سره سم، د لیبیایي تروریزم د نورو قربانیانو او متضررینو د تاوان په نامه بېلې سوې. په دې اړه دا ویبپاڼې کتلای سئ:

http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103

په دې ډول ګورو، چي د امریکا دولت له لیبیا څخه د هر مسافر او عملې په بدل کي څه د پاسه نونس لکه (۱۹۰۰۰۰۰) ډالره تاوان واخیست؛ خو نن همدا امریکا په خپلو وحشیانه بمبارییو سره زموږ بې ګونا افغانان په وینو لړي؛ کور او کهول یې تباه کیي؛ مګر سره له هغه هم تر یوه عالم شواخونو وروسته د شهیدانو بېوزلو کورنییو ته تر دوو نیمو زرو (۲،۵۰۰) ډالرو یوه تنګه زیاته نه ورکیي. زه نه پوهېږم دا کوم انسانیت، کومه عاطفه او کوم انصاف دئ؟!

دلته بده نه ده، چي د منځني ختیځ په روانو سیاسي پاڅونوکي هم د غربیانو د یوه بام او دوو هواوو سیاست یو بل مثال وړاندي کړو. نړۍ والو تېرلو ولیده او لا ګوري، چي امریکا او ځینو نورو لوېدیځو دولتو په تونس، مصر، بحرین، أردن، یمن، مراکش او سعودي عربستان کي نه یوازي د خپلو مزدورو رژیمو پر خلاف په هیڅ سیاسي اونظامي اقدام لاس پوري نه کړ، بلکي پاڅون کوونکو ته یې د سوله ییزو مظاهرو، روغي جوړي او ځینو کازمیټکو سیاسي بدلونو د منلو سپارښتنه هم وکړه؛ خو په لیبیا کي د وړیا تېلو د تر لاسه کولو او یوه بل کرزي، فهیم یا عبدالله د کښېنولو دپاره، د هیڅ راز انسان وژونکو وسلو، له کار اخیستني ډډه نه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يوه بام او دوو هواوو دې ناولې شکل ته وګورئ: په تونس، مصر، يمن او بحرين کې د امريکا د مزدورو رژيمو له خوا د خلکو پر کاملاً سوله ييزو مظاهرو او لاريونو د ماشينګڼو سرې ګولۍ و اورول سوې، اما سره له هغه هم په سپينه ماڼۍ او نورو اورپايي مرکزو کې د قدرت واکدارانو له اعتراض کوونکو څخه غوښتنه کوله، چې هيڅکله زور زياتي او غيرقانوني عکس العملو ته لاس وا نچوي. د دې پر خلاف په ليبيا کې د رژيم وسله وال مخالفين له همغي لومړۍ ورځې څخه پر شا و ټکول سوه، چې د زور، خشونت او خونړيو بريدو له لارې د هيواد په ښېلابېلو ښارو کې د قذافي واکمني دړې وړې کړي. حتا په دې بې هم زړه سوړ نسو، څه کم دوې مياشتې مخکې يې د ملکي کسانو د ژغورنې په درواغجنه پلمه انسان وژونکې پوځې برېدونه هم پيل کړه، چې دا دئ تر اوسه ادامه لري. ټول جهان ګوري، چې امريکايان او ملګري يې د نورو مستبدو او فاسدو عربي هيوادو پر خلاف، په ليبيا کې د ولسي پاڅونو پر ځای د وسله والو ډلو او خونړيو برېدو ملاتړ کيږي. نن د وسله والو ډلو په مرسته خپل مزدوران سياسي واک ته رسيږي، سبا بيرته همدا وسله والې ډلې په دې يا هغه نامه په وينو لړې؛ په محبسو کې يې اچيږي؛ او د خدای تعالی او بجه پر سره کيږي. د فريډم فايټر، ټروريسټ، کمونيسټ، مسلمان او داسې نورو ټاپې هيڅکله د دوی له لاسه نه وزي.

بشري حقوق، ډيموکراسي او انساني پرمختګ ټول داسې مفاهيم دي، چې هيڅوک يې په نړۍ کې له ګټې او سموالي انکار نسي کولای؛ خو د دې سترو ارزښتونو د تحقق او عملي تجسم دپاره انساني لارو چارو ته اړتيا ده. دکروز توغندييو، بي ۵۲، ميراژ او ايف ۱۸ الوتکو په زور د داسې بدلونو راوستلو ته بې فرعوني تکبُر او سوچ پوچ ليونتوبه بل څه نوم ورکولای سو؟ راسئ وګورو، چې د بشري حقوقو، ډيموکراسۍ او پرمختګ امريکايي ستايل د افغانستان، عراق او سوماليا تر وحشتناکو تجربو ورسته، نن سبا په ليبيا کې څه ګلان کړي؟! سربېره پردې مثالو، ايا د بې ګونا افغانانو وژنې؛ د جنايتکارانو، جاسوسانو او فاسدو زورواکو ملاتړ؛ په هيواد کې زور زياتی، خپلسري، بې عدالتي، لوږه، بېکاري او نور مصيبتونه ټول د امريکايانو او نورو لوېديځو هيوادو د يوه بام او دوو هواوو سياست نه ثابتيږي؟

ځيني کسان ظاهراً د کرزي د حکومت له فساد او خيانتو سره ملګرى نه کيږي، خو د امريکايي لښکرو دايمي حضور د هيواد د ژغورنې دپاره تر ټولو لو (لويه) اړتيا ګڼي. ايا دا خبره ممکنه او معقوله ده، چې د امريکايي پوځو يرغل او د هغو د همېشنييو اډو موجوديت پر ځای وبولو، مګر د کرزي له فاسد او مزدور رژيم سره مخالفت ولرو؟! د امريکايي اشغال او عسکري اډو اغفال سوي پلويان بايد د کرزي د مافيايي حکومت ګرده خيانتونه، ټګی برګۍ او بې کفايتۍ هم په ورين تندي ومني؛ ځکه دا دواړه لازم او ملزوم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چېري امريکايانو او نورو ايتلافي دولتو په تېرو لسو کالو کې سوله او امنيت راوستئ واى؛ خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړئ واى؛ او له جنګ ځپلو افغانانو سره يې د دې وران کور په جوړولو کې ريښتينې مرسته کړې واى، ښايي خلګو به هم د هغوى د عسکري اډو له تداوم سره چندان مخالفت نه واى کړئ؛ اما اوس خو هر څه د دې پر خلاف شاهدي ورکيي.

زما په قاصر نظر خو د امريکايي چوڼييو د ټولو سيله کوونکو لاسونه په يوه ډول د ډولو د استعمارګرانو و جېبو ته لار لري. هره ډله يا ډلګۍ په يوه يا بله بڼه د استعمارګرانو او د هغو د مزدور نظام په واکمنۍ کې ښکاره او پټې ګټې لري. ډېر مې وليده، چې پرون يې د ملي فکر او ملي ايډيالوژۍ باټې ويشتې؛ خو نن د څه څخېدو په تمه د پلورل سوو مزدورانو او د هغو د استعماري بادارانو بوټونه پاکيي. لعنت دې يي پر داسي بې پته ، بې غروره، بې اصولو او سراښو انسانانو !

- د امريکايي يرغل په درشل کې د خوشبينانو او ساده کسانو يوه بله ډله هم تر ستر ګو کېده، چې په افغانستان کې يې د سولې، امنيت او اقتصادي پرمختګ په راوستلو کې پر امريکايي لښکرو خورا لوى حساب کاوه. دې خوارانو تصور کاوه، چې امريکا او ملګري به يې د سترګو په رپ کې له کنډواله افغانستان څخه هم هانکانګ يا سينګاپور جوړ کي؛ او هغه کې به دوى ته هم يو څه ورسيږي؛ اما خبر نه وه، چې امريکايي لښکر افغانستان ته د انساني ژوند ، ترقۍ او پرمختګ د پاره نه، بلکې خپلو استعماري نخشو د عملي کولو د پاره راغلي دي. له نېکه مرغه دې خوش باورو هيوادوالو په تېرو لسو کالو کې د ايتلافي پوځو ، په تېره بيا امريکايانو د خونړي ريکارډ په لېدو سره پخوا لا پر خپلو غوولونکو هيلو د بطلان کرښه ايستلې ده.

د امريکايي چوڼييو ننني پلويان: د امريکايي يرغل پروني مخکښان او ستايونکي

لکه څنګه چې مخکي هم اشاره وسوه، د اشغال مزدورانو د امريکايي يرغل له همغي لومړۍ ورځي څخه زموږ ساده او خوش باوره خلګو ته د جنت وعدې ورکولې؛ خو د جګړې اورونه، ويني، اوښکي، جنازې، د خوندو او مندو تور پوړنې، د کورو، دوکانو، باغو، ماجتو او نورو شتمنييو وراني، لوږه، بېکاري، فساد، زور زياتی، د دولتي او شخصي جايدادو برالا چور، د ترياکو او نورو مخدره موادو په کاروبار کې بې ساري ترقي او پرمختګ ټول په واقعيت کې هغه څه دي، چې د وعده سوو سرو او زرغونو باغو پر ځاى زموږ مظلومو او کړېدلو خلګو ته ورکړل سوه.

هو ! د امريکايي لښکرو له برکته دې هيواد ته څه «سره او زرغونه باغونه» هم راغله؛ اما په خواشينۍ سره، چې زموږ عامو افغانانو ته يې څه حاصل او ګټه و نه رسېده؛ او بايد هم نه واى رسېدلې؛ ځکه دا « سره او زرغونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغونه» ؛ دا ښار ګوټي او کوټياني، دا عمارتونه او بانکونه، دا شرکتونه او قراردادونه، دا ګولۍ ضد کروزينګ موټرونه او ډول ډول امتيازونه له لويه سره د کرزيانو، فهيم خيلو، رباني خېلو، خليلي خېلو، محقق خېلو، سياف خېلو، قانوني خېلو، عبدالله خېلو، دوستميانو او داسي نورو پراشوټ سوو« پريشتو» په نصيب کي ليکل سوي وه.

د اشغال همغه پروني مخکښان او مناديان د پښېمانۍ او دې غملړلي ولس څخه د بخښني غوښتلو پر ځای نن د امريکايانو د دايمي چوڼيو په ستاينه نه مړيږي. پرون يې د امريکايي ټانکو او الوتکو راتګ ته خوشالۍ او اتڼونه کول، نن بيا تر ګرده چيغي او ناري وهي، چي که په افغانستان کي امريکايي لښکرکوټونه نه يي، نو پاکستان او ايران به دا خاوره په يوه اينده تر ستوني تېره کړي...

د اشغالګرو دا اغفال سوي پلويان په دې ساده او روښانه حقيقت سر نه خلاصيي، چي سلګونو زرو بهرنييو پوځو له خپل ټول عسکري واک او ځواک سره سره، په تېرو نيژدې لسو کالو کي څه غزا او بهادري وکړه، چي د پوځي اډو تر جوړولو وروسته به يې بيا وکي؟
ايا دې ويرجن او غملړلي هيواد ته يې سوله او امنيت راوست؟
د مزدورو زورواکانو د ظلمو، فساد او غلاوو مخه يې ونيوله؟
خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړ؟
د ترياکو او نورو مخدره موادو توليد او سوداګري يې ودروله، که يې څه بله معجزه ښکاره کړه؟

البته دا زما شخصي تصور او قضاوت نه دئ، چي اشغالګرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت په تېرو لسو کالو کي له خپلو سترو عسکري او اقتصادي امکاناتو سره سره، زموږ بېوزلو خلګو ته څه خاصه بهادري او شهکاري نه ده کړې، بلکي انکار نه کېدونکي شمېرني او واقعيتونه هم د دې خبري ټينګ ملاتړ کيي.

زه فکر نه کوم، چي يرغلګرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت دي، په تېرو لسو کالو کي سره له خپلو بې سارو عسکري او اقتصادي امکاناتو، زموږ د بېوزلو خلګو د نېکمرغۍ په هيله، څه لويه شهکاري او بهادري کړې يي؛ ځکه د هري ورځي حساب پروت دئ.

په افغانستان کي د سولي او امنيت حال هر افغان ته پوره ښرګند دئ. د ملګرو ملتو د شمېرو له مخي، يوازي په ۲۰۱۰ ع کال کي د ملکي افغانانو د وژني شمېر دوه زره اووه سوه يو اويا(۲،۷۷۱) ته ورسېد. په دې اړه د بشپړ مالومات دپاره دا رپوټ وګورئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.presstv.ir/detail/168978.html

البته، د ملګرو ملتو دارپوټ په هیڅ ډول بشپړ نسو ګڼلای؛ ځکه زموږ د هیواد په ګوټ ګوټ کې داسې ډېرې ویرجنې پیښې سوې دي، چې د هیڅ بشري سازمان یا ډله ییزې رسنۍ په شمېرو او رپوټو کې نه دي راغلې. سربېره پردې،که له وژل سوو کسانو سره د معلولینو، معیوبینو او ټپیانو شمېر هم یو ځای کو، او بیا یې په لسو (۱۰) کې ضرب کړو؛ وروسته په تېرو لسو کالو کې د ډېورنډ د کرغېړنې کرښې د ها خوا پښتنو درانه انساني تلفات هم ور سره ملګري کو، بیا نو په روانه استعماري جګړه کې د مظلومو افغانانو د تلفاتو او ضایعاتو ریښتینې ګڅه مالومېږي، چې په بشپړ باور سره تر لکونو هم اوړي.

دا لوی بشري ناورین په ځرګنده ښیي، چې ایتلافي قواوو د ډېورنډ د کرښې په دواړو غاړو کې مېشتو افغانانو ته له وینو، اوښکو، بربادۍ، وحشت، افراطیت، بې باورۍ او نامیندۍ پرته بل څه نه دي راوړي.

د امریکایانو تر سترګو لاندې د کابل حکومت د فساد په تور او چټل نامه او س نه یوازې زموږ کړېدلي افغانان، بلکې د نړۍ خلګ هم ګرده خبر دي. تاسې د بي بي سي دا خبر ولولئ، چې په لوستلو یې هر غیرتمن افغان د افغانیت له نامه خواتوری کیږي.

http://news.bbc.co.uk/1/hi/business/8365094.stm

که په هیواد کې دننه دکار او روزګار څه امکانات برابر وای، افغانان لېوني نه دي، چې د سلو خطرو په منلو او زغملو سره په پاکستان، ایران، تاجکستان، اوزبکستان، قرغیزستان، هند او نورو پردو هیوادو کې د مِنت او سُنت شپې او ورځې تېرې کړي.

دا خبره هم لمر غوندې روښانه ده، چې د تریاکو تولید او سوداګري د طالبانو د واکمنۍ په پرتله د امریکایانو او مزدور رژیم په واکمنۍ کې څو ځله زیاته سوې ده. که یې نه منئ په دغو معتبرو ویبپاڼو کې د مستندو ارقامو په لوستلو سره وګورئ، چې واقعیتونه څه دي؟

http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm
http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

که په دې حقیقت نه پوهېږئ، چې ولې د امریکایانو او نورو یرغلګرو پوځو تر راتګ وروسته، په افغانستان کې د تریاکو د تولید او سوداګرۍ لمن دونه پراخه سوې ده، د سترګه ور تحلیلګر- جان ک. کولي «نامقدس جنګونه» کتاب وګورئ. کولي په افغانستان او نورو هیوادو کې د مخدره توکو په تولید او کاروبار کې د سي. آی. اې. د مهم

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرکزي رول په اړه مهمې او ارزښتناکي خبري لري. کولي د خپل ارزښتناک کتاب په یوه برخه کي یادونه کړې ده، چي سي. آی. اې. د جنګو د تمویل، د دوښمن د جنګي روحیې د نست کولو یا کمزوري کولو او د خپلو پراخو استخباراتي عملیاتو د توجیه کولو په مقصد تل د نشه یي مواد پر کښت او کاروبار ټینګار کړی دئ (کولي ۵). سي. آی. اې پرون هم دا کار کاوه، نن یې هم کیي؛ او سبا یې هم نه پرېږدي.

ایا په تقریباً لسو کالو کي د دونه جګړو، وینو تویدو او تباهیو په بدل کي د څو بې کیفیته دولتي ودانیو یا یو و نیم مکتبو، پلو او پلچکو جوړول د قناعت وړ دي؟
که د پردو لښکرو او مزدور حکومت په تېرو لس کلنو کړو وړو کي د بري او نېکنامۍ څه خاصه نښه نښانه نه لېدله کیږي، نو د عسکري اډو تداوم به یې څه توره وکي؟
سوله او امنیت به را ولي؟ د مزدورو واکمنانو د فساد مخه به ونیسي؟
خلګو ته به کار او روزګار برابر کړي؟
د ملي او ولسي حکومت په جوړولو کي به مرسته وکي؟
او که به له دې پرته څه بله معجزه وکي؟

لس کاله د یوه شخص، سازمان او حکومت د ازموینښت د پاره تر اړتیا زیات وخت دئ. زه د امریکایي چوڼیو له سرسپارلو مدافعانو څخه په درناوي پوښتنه کوم، چي د امنیت، ډیموکراسۍ او بشري حقوقو په نامه راغلو لښکرو او ډول ډول ګوډاګیانو په تېرو لسو کالو کي څه وکړه، چي تر دې وروسته به نو رهم وکي؟ که یې ستاسي له درواغجنو او غولوونکو ادعاوو سره سم ګل و ګلزار جوړ کړی یې؛ او د چا خبره دا یوازي موږ سر زوري او منکر مخالفین یو، چي د امریکایانو او فاسد کرزي «سره او زرغونه باغونه» نسو لیدلای، بیا نو تاسي ښاغلي ولي په اوروپا، امریکا، کاناډا او استرالیا کي ناست یاست؟ ولي د ترقۍ، پرمختګ او بشردوستۍ په دې ستر رسالت کي له امریکایانو او کرزي سره مرسته او همکاري نه کوئ؟! مګر د امریکایي عسکرو د همېشني حضور د دفاع نارې سورې زیاتره د اورپا، امریکا، کاناډا او استرالیا مېشتو افغانانو له منځه نه را پورته کیږي؟

له دې ښاغلو څخه باید یو ځل بیا پوښتنه وسي، که د ایتلافي ځواکو او کرزي د فاسدې اداري «سره او زرغونه باغونه» زموږ مظلومو او دردمنو وطندارانو ته خوښوئ، بیا نو ولي د لوړو اسلامي او افغاني دودو له مخي هغه خپلو ځانو او خپلوانو ته هم نه خوښوئ؟!

زه له خپلو امریکا مشربه دوستانو څخه هیله کوم، هغه څه چي په خوله وایي، په عمل کي هم وښیي. که د امریکایي عسکرو د همېشني حضور د سرسپارلو مدافعینو بچیان، عزیزان یا کور وکلي په کندهار، روزګان، زابل، عزیز

(c) ketabton.com: The Digital Library

آباد، شينوار، کندوز، ګُونړ، تخار او ډېرو نورو سيمو کې زموږ د ويرژلو او کړېدلو هيوادوالو په شان، د بهرنييو ځواکو د الوتکو او ټانکو له خوا رېز مرېزه سوي واى، ښايي پر اوسني دريځ به يې دونه ټينګار نه کولاى. زه چې د خپلو بې ګونا عزيزانو او هيوادوالو د بې رحمانه وژني او کور وکهول د ظالمانه پوپنا کېدو په درد غمجن يم، هيڅکله به د فرعوني عسکرو او د هغو د فاسدو مزدورانو پر زور زياتي، خيانت او بې انصافۍ خوله پټه نه کړم.

د دې ډلي د نوکر صفتو او فرصت کتوونکو کسانو دريځ د «خان د نوکر او بانجانړ» مشهوره کيسه را په ياد کړه. بده نه ده، چې لنډيز يې د هغې د سياسي تومني او خندولو په خاطر ګرانو لوستونکو ته هم وړاندي کړم: «وايي، يوه ورځ خان صاب (صاحب) پر سترخان د بانجانړو خورا ډېره ستاينه وکړه، نوکر بېچاره يې هم د غوړمالۍ او چاپلوسۍ په مقصد، د بانجانړو په ستاينه کې، څو حق او ناحق خبري وکړې. خير، هغه ورځ تېره سوه. تر څو ورځو ځنډ وروسته، يو پلا بيا پر سترخان د بانجانړو روَړ را ورسېدئ. خان صاب دا ټپال د بانجانړو له عيبو او تاوانو څخه ډېر سر وټکاوه. بېوزلي نوکر هم د بادار د خوشالۍ په خاطر، سمدلاسه د بانجانړو د عيبو او تاوانو په شمېرلو لاس پوري کړ. خان صاب د نوکر د خبرو تر اورېدو وروسته، هغه ته مخ ورواړاوه؛ او په خندا خندا يې ورته وويل: عجبه ده، هغه ورځ د بانجانړو په تعريف او ستاينه نه مړېدې؛ خو نن يې بيا په عيبو او تاوانو نه مړېږې؟ هلکه! علت څه دئ؟ عاجز او بېوزلي نوکر په کړه غاړه جواب ورکړ: صاحبه! زه خو د خان نوکر يم، نه د بانجانړ نوکر؛ په هر څه چې مي بادار خوشالېږي، زه هم هغسي وايم.»

په دې ډول، ګورو چې بېوزلي نوکران او مزدوران، د زړه سوي او پام اړولو د پاره، د بادارانو د نظريو، غوښتنو او نخشو له ستايلو او عملي کولو پرته، بله هيڅ لار نه لري.

امريکايي چوڼۍ او د سولي بې ځايه هيله

سوله او امنيت زموږ د ويرژلي او غملړلي هيواد تر ټولو لومړۍ او اساسي اړتيا ده؛ خو ايتلافي لښکر او امريکايي چوڼي هيڅکله د رټېدلو افغانانو د دې ستري انساني هيلي په تر سره کېدو کې، چندان مرسته نسي کولاى. د تېرو لسو کالو کاري ريکارډ زموږ ټولو مخ ته پروت دئ. ايا امريکايانو او د هغو متحدينو ته په تېرو لسو کالو کې دا حقيقت نه ښکارېدی، چې افغانستان ته ناامني او بې ثباتي له کومه ځايه راځي؛ او د هغې د مخنيوي د پاره بايد له څه عسکري، سياسي او اقتصادي ستراتيژۍ څخه کار واخلي؟! کوچنيان هم په دې پوهېږي، چې طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ته وسلې او دَرَستې، له اسمانه نه را لوېږي. سي. آی. اې. او د ايتلافي هيوادو استخباراتي شبکې تر موږ او تاسو په دې واقعيت ښه خبر دي. له همدې امله نو د افغانستان د حالاتو په وړاندي د امريکايانو او مؤتلفه قوتو اوسنی دريځ له دوو حالتو څخه وتلئ نه دئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- امريکايان او ور سره مؤتلفه پوځونه د خپلو ستراتيژيکو ګټو د تحقق په مقصد ، په لوی لاس هغو دولتو ، استخباراتي سازمانو او جنګي ډلو ته څه نه وايي، چې تر ګرده د سولې او امنيت په ټينګښت کې خاشې ماتيي. په تېرو لسو کالو کې پاکستاني مقاماتو ته د شاوخوا شلو(۲۰) ميلياره ډالرو په ارزښت مرستې ورکول په خپله د دې ستراتيژۍ يوه برخه ده. امريکا له يوې خوا د خپلو ملګرو او دوستانو په لاس کې د پاکستاني اټومي وسلو د خوندي ساتلو او په افغانستان، هند ، چين او ايران کې د خپل نفوذ د پراخولو او له بلې خوا په پاکستان او شاوخوا سيمه کې د چنيانو (چينايانو) د جيوستراتيژيک او جيوايکونوميک پرمختګ د شنډولو دپاره، پاکستاني خاورې ته په ټينګه اړتيا لري. البته، پاکستاني جنرالان په سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو برخو کې چين ته د لا نيژدې کېدو او په هيواد کې د اسلامي جنګياليو د لا پياوړي کولو او ملاتړلو له لارې، د پاکستان په وړاندې د امريکايي چارواکو پر سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو کړنلارو ژوره اغېزه ښندي. دا دئ ګورو ، چې امريکايان او متحدين يې خپلو خوږمنو ګوتو په کتو سره، د پاکستان هر راز ناز او نخرو ته غاړه ايږدي.

- د قضيې بل اړخ دا دئ، چې د وسله وال مقاومت ځپل يا مخنيوی په ريشتيا سره د امريکا او نورو ايتلافي ځواکو تر وس وتلې خبره ده.

اما په تيرو لسو کالو کې د افغانستان د سياسي او پوځي حالاتو شواهد او قراين ښيي، چې امريکايان په سيمه کې د خپل پوځي حضور د دايمي کولو دپاره قصداً اوبه خړيي. امريکايي ستراتيژيستانو ته له وراية څرګنده ده، چې د القاعدې سرغنه او ځالي چيرې دي؛ د وسلو ، مهماتو او اکمالاتو زېرمي له کومه ځايه را رواني دي؛ خو سره له هغه هم په سيمه کې د خپلو لويو استعماري هدفو د تحقق دپاره هيڅ ژغورونکې اقدام ته لاس نه وراچيي. د وسله والو مخالفينو مشرانو او قومندانانو کله کله په خپلو مطبوعاتي مرکو او خبرتياوو کې په ښکاره ادعا کړې ده، چې امريکايان او د کرزي حکومت منسوبين يې د اړتيا پر مهال وسلې او مهمات برابريي. د دې خبرې مانا دا ده، چې امريکايي پوځيانو د اورو د تازه ساتلو په مقصد د خپل تېرې له همغه پيل څخه تر اوسه تل هم پر مېخ واهه او هم پر نعل؛ هم يې پاکستان راضي ساته او هم افغانستان؛ هم يې کابل حکومت ته وسلې او کومکونه ورکول او لايې ورکيي او هم يې د هغو مخالفينو ته. ولې؟ ځکه چې په افغانستان کې د مخالفو ځواکو تر منځ سياسي جوړجاړی، د سولې او امنيت ټينګښت او د يوه قانوني حکومت جوړېدل، په خپله د امريکا او نورو ايتلافي عسکرو د ستنه والي او تداوم اړتيا له منځه وړي.

د امريکايي پوځو له خوا دکليوالو افغانانو د ودانو کلو ، شنو باغو او نورو شتمنييو ورانول هم د دې استعماري پروژې يوه بله برخه ګڼله کيږي. زموږ وينبو وطندارانو ته مالومه ده، چې همدا اوس د امريکايي لښکرو له خوا په لوی لاس د کليوالو افغانانو کلي او کورونه، دوکانونه او باغونه نړول کيږي؛ د ټولو اسلامي او افغاني دودونو پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلاف یې ورځ او شپه په کورو او ماجتوکي تلاښۍ کیږي؛ او په بېلابېلو ډولو یې دیني عقایدو، فرهنګي ارزښتو او شخصي کرامت ته سپکاوی کیږي. زما په نظر د دې ستراتیژۍ مانا یوازې دا ده، چې د کلیوالو سیمو دردېدلي او خښمېدلي خلګ په لوی لاس د مخالفینو له لیکو سره یو ځای سي؛ د جګړې او نا امنۍ اورونه تازه وساتل سي؛ او په دې توګه په افغانستان او سیمه کې د امریکایانو عسکري حضور ته ظاهراً معقوله او مؤجه پلمه پیدا سي. د دې استدلال له مخې دا خبره له عقله لیري نه ده، چې د طالبانو او نورو وسله والو ډلو په زیاتېدونکو پوځي بریدو او پرمختیاوو کې هم د یرغلګرو لښکرو پټ لاس پروت دئ.

اساسي پوښتنه دا ده، چې په دواړو حالتو کې د امریکایي پوځو دایمي حضور، په افغانستان کې د سولې او امنیت له راوستو او د یوه قانوني حکومت له جوړولو سره څه مرسته کولای سي؟ په لومړي حالت کې، لکه څنګه چې ګورو، امریکایانو او ملګرو یې په خپله له قاتلانو، غلو او لاري وهونکو سره د جوال خوله نیولې ده؛ قصداً د سولې او ثبات په راوستو کې خاشې ماتیي؛ او په دې ډول د خپل حضور د تداوم د پاره پلمې او سفسطې تراشي. په دوهم حالت کې، لکه څنګه چې د قضیې ظاهر ښیي، امریکایان او نور ایتلافي قوتونه له خپل ټول پوځي او اقتصادي توان سره سره، د مخالفینو د ورکولو یا ماتولو وس نه لري. په داسي شرایطو او حالاتو کې نو د عسکري اډو دوام د افغانانو څه درد دوا کولای سي؟ په بله وینا، د لستوڼي مار یا کمزوری ملګری افغانانو ته څه خیر رسولای سي؟

د امریکا د همېشنیيو عسکري اډو پلویان باید په دې روښانه حقیقت هم ښه سر خلاص کړي، چې له امریکا سره دوستي او له پاکستان سره دوښمني دوه متضاد او متناقض دریځونه دي. پاکستان د «سیټو» او «سینټو» له زمانې څخه تر اوسه پوري په سیمه کې د امریکا د متحدو ایلاتو وفادار او باوري ستراتیژیک ملګری دئ. له انګرېزانو سره دوستي خو یې تر دې هم زړه ده. که له حقیقته سترګي پټې نسي، انګرېزانو د هند د نیمي وچې د وېشلو، د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ شنډولو او په سیمه کې د خپل دایمي حضورد خوندي ساتلو د پاره پاکستان جوړ کړی دئ.

د امریکایي یرغل او امریکایي چوڼیيو پلویان په تېرو لسو کالو کې خپلو امریکایي او انګرېزي بادارانو ته نارې وهي، چې پاکستان د افغانستان د بې ثباتۍ او بربادۍ اصلي عامل دئ؛ خو امریکایي او انګرېزي ستراتیژیستان په پاکستان کې د خپلو اوږدو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو پر بنسټ د دوی چغو او نارو ته ددوو توتو ارزښت نه ورکیي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسامه بن لادن د پاکستان له اردو ژبي ورځپاڼي (أمت) سره په خپله اوږده مرکه کې یادونه کړې وه، چې د پاکستان له نامه سره همېشه د دوی [القاعدې] زړونه ټپېږي. دی زیاتوي: «خدای مکړه، که سخت حالات راسي، موږ به پاکستان په خپلو وینو وساتو. پاکستان موږ ته د عبادتځی په څېر سپېڅلی دئ. موږ د جهاد خلګ یو، له دې امله د پاکستان د دفاع دپاره جنګېدل، موږ ته تر ټولو غوره جهاد برېښي. البته، موږ ته دا خبره ارزښت نه لري، چې د پاکستان واک د چا په لاس کې دئ...» د دې مرکې نور تفصیل دلته ولولئ:

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697

د بن لادن دا بیان په ډاګه ښیي، چې آی. ایس. آی. او القاعده نه بېلېدونکي یاران دي. باید هم نه بېلېدونکي یي. هغه څوک چې د یوه پردي ملک دپاره سر او وینې ښندي، په واقعیت کې له هغه ملک سره نه شلېدونکې مینه لري. لکه څنګه چې مخکې یادونه وسوه، که امریکا د پاکستان له یارۍ او اندېوالۍ څخه لاس نسي اخیستلای، ایا د هغه له نه بېلېدونکي ملګري او متحد - القاعدې - له یارۍ څخه لاس اخیستلای سي؟ دا د منطقو یوه ډېره ساده او اسانه فرضیه ده. لوی او کوچنی ګرده په پوهېږي. همدا اوس په لیبیا کې د القاعدې له ځینو جنګیالیو سره د امریکا او نورو لوېدیځو هیوادو عسکري، مالي او استخباراتي مرستي په څه مانا دي؟ زه نه پوهېږم، د امریکایي اډو بېلابېل پلویان د امریکایانو په ستایلو او د پاکستانیانو په کړلو څه تر لاسه کیي؟!

د دې پر ځای باید په دې واقعیت ځانونه پوه کو، چې په افغانستان او سیمه کې د ټولو فتنو او خباثتو اصلي مَوْږی څوک دئ؟ او دا خطرناکه لوبه د مقصد دپاره روانه ده؟ هیله من یم، په افغانستان کې د امریکا د عسکري تأسیساتو د تداوم پلویان او خواخوږي د غفلت له درانه خوبه را ویښ سي؛ او د دې ټولو استعماري فتنو او ناولو لوبو په علت العلل ځانونه پوه کړي.

ریښتیا خبره دا ده: تر هغه مهاله، چې د استعمار تور لاسونه په توطیو او دسیسو بوخت یي، نه یوازي زموږ وران او په وینو لړلئ هیواد سوکاله ورځ نسي لیدلای، بلکي د نړۍ نور مظلوم ملتونه به هم د دې «بشردوستو» او «متمدنو» قاتلانو د خونړي ناتار له امله د قیامت ورځي او شپې تېریي. لیبیا، یمن، بحرین، مصر، تونس، فلسطین او داسي نور ملتونه، ګرده د دې مدعا څرګند او روښانه ثبوتونه دي. یو ځل سترګي پرانیزئ او واقعیتونه په غَوَر او دقت سره وګورئ!

امریکایي چوڼۍ او په افغانستان کې د تنظیمي جګړو د تکرار اندېښنه

د امریکایي چوڼیو د تداوم ډېری پلویان وایي، که امریکایي پوځونه نه یي، نو په افغانستان کې به یو پلا بیا د ۱۳۷۱ کال د کورنیو جګړو په شان د وینو والې وبهېږي؛ د خلګو پر ناموسو به تېری وسي؛ دا نیم ودان، نیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډواله ښارونه به بيا د بېلابېلو جنګي ډلو د سياسي اقتدار په ليونيیو لوبو کې له خاورو سره خاورې سي؛ او داسې نورې اندېښنې، چې فهرست يې خورا اوږد دئ.

زه د يوه داغدار افغان په توګه ،چې د کابل په تنظيمي جګړو کې مې د پښتونوالۍ په ګونا سکه ورور وژل سوی؛ او د زرونو نورو کابليانو په شان مې پلرنی کور په توغنديیو نړول سوئ، د کابل ښار په خونړيیو او زړه لړزونکو پېښو، ډېر ښه خبر يم. لوی څښتن دې هغه توري او خونړۍ ورځې د نړۍ پر هيڅ ملت نه راولي. له دې سَوَبه فکر نه کوم، هيڅ دردمن او با احساسه افغان د کابل د تنظيمي جګړو د تکرار خطر ته په سپکه سترګه وګوري. موږ ټول افغانان بايد په عمل، خبرو او قلم د کابل د تېرو وحشتناکو جنګو د مخنيوي دپاره په ګډه کار او مبارزه وکو؛ اما په هيواد کې د امريکايي عسکرو همېشنۍ چوڼۍ د دغه راز سترې ملي غميزې د مخنيوي معقول او منطقي حل نه دئ؛ ځکه امريکايانو د کابل وحشتناکو تنظيمي جګړو ته په پام سره، په تېرو لسو کالو کې حقوقي او اخلاقي مسووليت لاره، چې د داسې جهنمي او شيطاني جنايتو مسببين نړۍ والي جنايي محکمې ته بوزي؛ له سياسي واک څخه يې لاسونه لنډ کړي؛ د تورو پيسو او تورو معاملو پوښتنه ګروېږنه يې وکړي؛ او په دې توګه د کړېدلو افغانانو له زړو څخه هغه اندېښنه مخکې له مخکې ليرې کړي ، چې دا دئ نن يې د خپلو پوځي اډو د ځای پر ځای کولو دپاره د يوې مهمې او ظاهراً مؤجه پلمې په توګه استعماليي.

ښېله شکه، د داسې جنايتکارو او بې مسووليتو جنګي ډلو ټپلو د ملاتړلو او نازولو په شرايطو کې، هيڅکله د کابل د خونړيیو تنظيمي جګړو له تکرار څخه انکار نسي کېدای؛ ځکه له اور او باروتو سره لوبې، بې چاوندنې او تباهۍ بله نتيجه نسي لرلای؛ خو د داسې ملي فاجعې د بيا پېښېدو د مخنيوي دپاره د سمې او منطقي لارې په اړه تر خبرو اترو مخکې بايد په افغانستان کې د امريکايي لښکرکوټو له درنو او محترمو پلويانو څخه پوښتنه وکو، چې په داسې اوضاع او حالاتو کې نو د کابل د تېرو وحشتناکو تنظيمي جګړو د تکرار مسووليت د چا په غاړه دئ؟ ايا همدې يرغلګرو لښکرو په تېرو لسو کالو کې د هيواد ښېلابېلو جنګي او مافيايي ډلو ته د هر راز امکاناتو په برابرولو سره، په لوی لاس، د کابل د وحشتناکې فاجعې تکرار ته لار نه ده هواره کړې؟ که امريکايانو او نورو ايتلافي ځواکو ريښتيا هم له تنظيمي ايله جاريانو او نورو خاينو عناصرو څخه د بې ګونا او بېوزلو افغانانو د ژغورنې مينه لرلای، له لويه سره به يې دې بې مسووليته جنګي ډلو ټپلو ته د انسان وژنې او تباهۍ امکانات نه برابرول؛ هماغه وخت به يې د پاکستاني پوځيانو ، ايراني اخوندانو او شرمېدلو روسانو د ډول ډول لاسوهنو مخه نيولې وای؛ او له رټېدلو افغانانو سره به يې د يوه ريښتيني ملي او ولسي حکومت په جوړولو کې مرسته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره تر لمر روښانه ده، که د نجیب الله د حکومت له پرزېدو سره سم د یوه ملي حکومت په جوړولو سره د جنګي ډلو ټپلو د چپه او راسته غوبلو مخه نیول سوې وای په کابل کي به زموږ شاوخوا پینځه شپېته زره (۶۵) بې ګونا هیوادوال په ډېر وحشیانه ډول نه وژل کېده؛ زموږ لکونو بېوزلو او مظلومو عزیزانو به د سر او ناموس خوندي کولو د پاره خپل کورونه او کلي نه پرېښوول؛ کابل ښار به د چنګېزیانو په دود نه ورانېدی؛ د هیواد تاریخي او فرهنګي میراثونه به په دونه بې رحمۍ نه لوټېده؛ او په هیواد کي به د پوهي او روڼا دروازې نه تړل کېدې...

په خواشینۍ سره امریکایي استعمارګرانو د خپلو ناولو مقصدو تر پوره کولو وروسته افغانانو ته شا وروا ړوله؛ او افغانستان یې د ګاونډیانو او کورنییو لېوانو وخولو ته ور وغورځاوه. ښه ! تېر پر تېر هېر پر هېر. راسئ د ۲۰۰۱ع کال په اکتوبر کي د امریکایانو تر پوځي یرغل وروسته شرایط او حالات په پام کي ونیسو. دا ځل خو د ټولو ناخوالو مسوولیت مستقیماً د امریکایي واکمنانو پر اوږو پروت دئ. هیڅوک دا نسي ویلای، چي دا ویني او اورونه، دا وراني او ویجاړي د افغانانو مسوولیت دئ؛ ځکه موږ او تاسو ټولو ته مالومه ده، چي دا اور چا و لټاوه؟ هیڅوک له دې ښکاره حقیقت څخه نټه نسي کولای، چي بهرنییو پوځو، په تېره بیا امریکایي عسکرو له څه کم لسو کالو راهیسي د دې ملک ښه او بد ټول په خپلو لاسو کي اخیستي دي؛ خو دا وار یې بیا ولي څه شهکاري ونکړه؟! بیا یې ولي د پسو او شپانه د ژغورني پر ځای د لېوانو خوا و نیوله؟!
څه سوې د انتقالي عدالت، امنیت او قانونیت هغه لویې لاپې او باټې؛ څه سوه د ډیموکراسۍ او بشري حقوقو هغه شرنګولي شعارونه او سرودونه؛ څه سوه د افغانستان د بېوزلو او کړېدلو خلګو د نېکمرغۍ د پاره هغه «سره او زرغونه باغونه» ؟!

واقعیت دا دئ، چي د کابل په تېرو تنظیمي جګړو کي نغښتي جنایتکاري او ورانکاري ډلي ټپلي د او سنییو یرغلګرو لښکرو او ګاونډییو جاسوسي سازمانو تېروني ملګري دي. ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چي ایتلافي پوځو په تېرو لسو کالو کي نه د خپلو پاکستاني متحدینو پر خلاف څه اغېزمن او ګټور اقدام وکړ؛ او نه تر اوسه تیار دي، د افغانستان هیڅ پخوانۍ جنګي ډله ټپله له ځانه مروره کړي. په دلیل یې هم د هر چا ښه سر خلاصیږي. سبا په چین، هند، مرکزي آسیا، روسیې او نورو هیوادو کي د اور لګولو او اوبو خړولو د پاره د هغو مخلصانه خدمتونه ته اړ دي. په داسي حال کي، چي ریښتیني روښانفکران، ملي او هیوادپال شخصیتونه او خپلواکۍ غوښتونکي خلګ د استعمارګرانو د انساني ضد نخشو په عملي کولو کي هیڅ راز مرستي ته زړونه نه ښه کیي، امریکا او نورو ایتلافي دولتونه هیڅکله دا همېښني ملګري یا ګټوره ستراتیژیکه پانګه له لاسه نه باسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که امریکایانو او نورو ایتلافي دولتو په افغانستان کي د جګړې او ورانکارۍ اورونه مړه کړي وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړی وای؛ او د یوه ریښتیني ملي او ولسي دولت و راوستلو ته یې د اسانتیاوو برابرولو له لاري د روانو شخړو او ناخوالو مخه نیولې وای، بیا به هیڅکله د تنظیمي جګړو او نورو غمیزو د تکرار بېره او اندېښنه نه پاتېده. جنګ ځپلو افغانانو به د هیواد په تېر دو دېرش کلن تاریخ، په تېره بیا تنظیمي جنګوکي د خپلو بدو ورځو او خونړیو پېښو په ور یادولو سره د ایتلافي عسکرو د بیرته ستنېدو له امله د زړه له کومي خواشیني کولای؛ خو نن هر څوک ګوري، چي له څو مزدورو واکمنانو، جاسوسانو، جنګي او مافیایي ډلو پرته ټول ربړېدلئ افغان اولس په بې صبرۍ سره د یرغلګرو لښکرو د وتلو شپې او ورځي شمېري. دلیل یې هم لمر غوندي روښانه دئ: له یوې خوا د افغانستان د تېر دو دېرش کلن تاریخ تر ټولو خطرناک جنایتکاران، وطن پلورونکي، غله او مفسدین د امریکایانو او نورو اشغالګرو تر وزرو لاندي د واک پرګدۍ ناست دي؛ وسلې، پیسې او سړي لري؛ او له بلي خوا هیڅ‌ـا د دې رنځېدلو خلګو د ارامۍ او سوکالۍ د پاره په ریشتیا کار و نه کړ.

زموږ مظلوم خلګ هره ورځ د هیواد په ګوټ ګوټ کي د ۱۳۷۱ کال تر تنظیمي جګړو وحشتناکي غمیزي ګوري. د کونړو، شینوارو، عزیز آباد، چپرهار، کندوز، خوست، پکتیکا، روزګان، هیلمند، کندهار، زابل، غزني، لغمان، او لسګونو نورو سیمو تراژیدۍ په څه لحاظ تر پخوانیو پېښو کوچنۍ او بې ارزښته دي؟! ایا په هره پېښه کي زموږ پر بې ګونا هیوادوالو د قیامت شپې نه سوې تېري او لا نه تېرېږي؟ البته، په دې زړه لړزونکو دردو او غمیزو یوازي د زړو خاوندان پوهېدای سي- هغه کسان چي انساني مینه او عاطفه ولري؛ درد او مصیبت یې لېدلئ بي- نه هغه کسان، چي د ماړه نس پاړسي وایي. ایا د کندهار په ارغنداو، ژړۍ او پنجوایي کي د زرګونو کنداریانو په دردونکي حال خبریاست، چي همدې امریکایي او ایتلافي لښکرو یې د ۲۰۱۰ ع کال د مني په وحشیانه عملیاتو کي له نارینه وو، ښځو، کلو، باغو، ماجتو، دوکانو او نورو شتمنیو سره څه معامله وکړه؟! که نه یاست خبر، زه به مو په خبر کړم: ایتلافي فرعونانو دغو بشري ضد عملیاتو ته د «هیلي!» نوم ورکړی ؤ. هو! د بې ګونا خلګو د بې رحمانه وژني او چنګېزي تباهۍ «هیله!» امریکایي پوځ د همدې عملیاتو په ترڅ کي د ارغنداو ولسوالۍ د ځُسرو په سیمه کي یوازي د تَرَکو پر کلاچه **پینځه ویشت (۲۵)** ټنه یاني پوره **دوه زره پینځه سوه (۲،۵۰۰)** کیلو ګرامه چاودېدونکي مواد و غورځول؛ او په دې توګه یې د کلي ټول اووه ویشت کوره د لاس د ورغوي په څېر هوار کړه. د دې بې ساري جنګي جنایت تصویري بیان او نور جزییات، په دغو ویبپاڼو کي ولولئ:

http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml

http://www.benawa.com/details.php?id=41909

http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «ترکو کلاچه» يوازنۍ کلی نه دئ، چې د مځکې له مخې نابود سو. په دغو عملياتو کې ډېر نور ودان او سمسور کلي هم د بمو او باروتو په زور په سپېرو دښتو او وحشتناکو کنډوالو واوښته. د بې غيرته او مزدور کرزي له خوا ټاکل سوي کميسيون هم په دغو وحشتناکو عملياتو کې، د خلګو مادي شتمنيو ته اوښتئ زيان سل (۱۰۰) ميليونه ډالر وباله. د دې حقيقت تفصيل، دلته وګورئ:

www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111

البته، دا خو د امريکايي پوځ په دې کاوبايي ستايل عملياتو کې يوازې د مادي تاوان خبره وه؛ ځکه زموږ بې ګونا خلګو ته اوښتي ځاني تلفات او د عملياتو په ترڅ کې ببره، وحشت، سپکاوی او بې عزتي خو په سلګونو ميليونو ډالرو هم نسي محاسبه کېدای.

ايا د ودانو کلو داسي ظالمانه هوارول او ويجاړول د هغه پروګرام يوه برخه ده، چې امريکايان او نور ايتلافي پوځونه يې په دې کچول او جنګ ځپلي هيواد کې د بشري حقوقو، ډيموکراسۍ، سولې، امنيت او ترقۍ په نامه پر مخ بيايي؟! د امريکايي چوڼيو د «رسميت» او «قانونيت» پلويان دي، جواب وو ايي؟

البته د ارغنداو، ژړۍ او پنجوايي عمليات د ايتلافي قواوو لومړني او وروستي عمليات نه دي. هره ورځ، هره شپه، دوري هوري، د دغه راز خپلسرو او بې پروا عملياتو په ترڅ کې زموږ پر بې کسه او بې وسه افغانانو داسي چپه مېچني تاوېږي، چې د دې خاوري په تاريخ کې يې ډېر لږ مثالونه تر سترګو سوي دي.

په داسي شرايطو او حالاتو کې خو ماته د تنظيمي ملېشو او فرعوني لښکرو د بې رحمانه وژنو او چنګېزي ړنګولو تر منځ هيڅ توپير، نه مالومېږي؟ مګر دواړه ډلې د افغانانو په وژنه او تباهي کې يو تر بل بتر نه دي؟
سربېره پر دې، ايا دواړي خواوي همدا اوس هم د شرمښانو په څېر زموږ د بې دفاع خلګو د حلالولو او کورورانولو دپاره، په يوه مورچل کې ناست نه دي؟ قضاوت تاسو حقپالو او با ضميره لوستونکو ته پرېږدم.

په دې توګه ګورو، چې امريکايي لښکرکوټونه هيڅکله ربړېدلي افغانان د بلاوو له منګولو څخه نه ژغوري. لکه څنګه چې پوه او سترګه ور ليکوال - ښاغلي موسوي په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د خطرو په اړه له «افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ويبپاڼې سره په خپله صوتي مرکه کې يادونه کړې ده، له څو چونګښو څخه د ژغورني په خاطر بايد هيڅکله د نهنګ يا تمساح خولې ته پناه يونسو. مګر موږ او تاسو ټولو د سر په سترګو و نه لېده، چې د تنظيمي جګړو په پای کې، همدغو کوچنيو او لويو چونګښو څنګه د ځو لځو، لغړو طالبانو له بيري

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواجه بهاء الدین،کولاب، مشهد، پېښور، دبۍ، تورکیې، اوروپایي هیوادو، کاناډا، امریکا او استرالیا ته پښنې سپکي کړې. نن هم زموږ زړور او مړني خلګ له دغه راز پومبه یي زمریانو او پهلوانانو څخه هیڅ بېره نه کیږي.

د چونګښو، نهنګانو، سپیانو او چغالانو له بېلابېلو خطرو څخه د ژغورني دپاره باید د بلا غبږ ته د پناه وړلو پر ځای خپل خلګ را ویښ کړو؛ د قوم، مذهب، ژبې، سیمې، سیاسي نظریو او داسي نورو پر بنسټ را منځ ته سوي واټنونه ایسته کو؛ او په یوه وجود او یوه اواز د دې واحد ملت او دې ګډ کور له بېلابېلو دوښمنانو سره د مبارزې په سنګر کي ودرېږو. ما ته د دې خبري په ریشتیاوالي کي هیڅ شک نه ښکاري: تر څو کورنۍ او بهرنۍ یا لویي او کوچنۍ بلاوي له دې وطنه ورکي نسي په افغانستان کي د سولې، ارامۍ، خپلواکۍ، قانونیت، عدالت او ترقۍ هیله د اوبو پر مخ کرښې دي او بس.

د امریکایي چوڼیو نن او سبا

د امریکایي چوڼیو د تداوم ځیني پلویان ادعا کیي(کوي)، چي ګواکي امریکایي چوڼۍ اصلاً د نن خبره نه ده، بلکي دغه راز چوڼۍ په واقعیت کي تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړیږي. دوی استدلال کیي، چي تر هغه مهاله به په هیواد کي سوله او امنیت هم په بشپړه توګه ټینګ سوی یي. دا ښاغلي ډاډه دي، چي هغه مهال به د امریکایي چوڼیو عسکر د افغانانو دکورو په تلاښۍ او نوروکورنیو امنیتي چاروکي هم برخه نه اخلي، بلکي یوازي به د هیواد د سیاسي پولو، ملي خپلواکۍاو سیاسي استقلال د دفاع چاري پر مخ بیایي.

زما خو په دې تعقل او منطق هیڅ سد نه رسیږي. که څوک استدلال کیي، چي امریکایي چوڼۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته، د بهرني تیري په وړاندي د افغانستان د دفاع مسوولیت په غاړه لري، زه یې په جواب کي وایم، چي دا بهرني تېري او بهرنۍ لاسوهني خو له کلونو کلونو راهیسي رواني دي؛ هر څوک یې د سر په سترګو ګوري. د هیواد په ګوټ ګوټ کي له کلونو د جنګ او وحشت اورونه بل دي؛ شپه او ورځ د افغانانوویني بهیږي؛ ورانۍ او تباهۍ رواني دي. سړی نه پوهیږي، چي تېری او لاسوهنه، تور دئ که سپین؟! دا چي امریکایي او ایتلافي لښکرو له تېرو لسو کالو څخه، د دغه راز تېریو او لاسوهنو په شنډولو کي هیڅ مرسته نه ده کړې، هغه بیا کاملاً بېله خبر ده.

عجبه لا دا ده، چي امریکایي لښکرو خو د خپل یرغل له همغي اولي ورځي څخه غټي غټي ادعاوي کولې، چي د القاعدې، طالبانو او نورو تروریستانو د ورکولو دپاره افغانستان ته تللي دي.که دا خبره ریشتیا وای، نو ولي یې تر دې دمه د سولې او امنیت په راوستو کي ریښتیني، فعاله او رغنده برخه وانخیسته؟تېر لس کلن ریکارډ خو له ورایه ښیي، چي یرغلګرو لښکرو، نه یوازي افغانستان ته سوله او امنیت، ولسواکي او قانونیت را نه وست، بلکي په ټوله سیمه کي یې د دوښمنیو او نفرتو لمبې بلي کړې؛ او دا دئ نن ټول ګورو، چي دا لمبې د هري ورځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تېرېدو سره لا پسې غزېږي او تونديږي. که سبا په هیواد کي سوله او امنیت ټینګ سي، بیا نو پردو عسکرو او پردو چوڼیو ته څه ضرورت دئ؟ !

ایا په اوسنیو شرایطو کي څوک د افغانستان د کورني او بهرني امنیت ترمنځ د بېلتون کرښه ایستلای سي؟ ایا زموږ د هیواد کورنی او بهرنی امنیت د یوې سیکې د دوو مخو په شان، یو له بله تړلي نه دي؟
امریکایي او ایتلافي لښکرو که ریښتیا زموږ د ژغورني دپاره توره کولای، باید پرون او نن یې دا توره کړې وای، چي د جنګ او ناامنیو، زورزیاتیو او بې عدالتیو له کبله د مظلومو او بې پناه افغانانو کړېږي تر اسمانو رسېدلي دي.

ایا دا خبره تعقل او منطق لري، چي امریکایي او نور ایتلافي پوځونه اوس هیڅ مسوولیت نه لري؛ خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته بیا په بشپړه توګه تیار دي، د افغانستان د خاوري او خپلواکۍ د دفاع دپاره وینې کړي؟ په دې استدلال خو باور وکړئ، چي د لومړني ښوونځي هلکان هم نه تېروزي. له بله پلوه، آیا دا په دوو ګوتو د لمر پټول نه دي، چي څوک ادعا وکړي، امریکایي چوڼۍ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړیږي؟ مګر دا خاوره له تېرو لسو کالو راهیسي د امریکایي او ایتلافي لښکرو د بې رحمانه تاړاکو میدان نه دئ؟ ایا همدا اوس د امریکا څه دپاسه یو لک تر غاښو سمبال پوځ او په ملکي جامو کي د یو لک په شا وخوا کي نور وسله وال (د استخباراتي، امنیتي او اکمالاتي شرکتو غړي) د څه دپاسه پینځوسو زرو نورو ایتلافي قوتو تر څنګ، په دې جنګ ځپلي هیواد کي، چپه او راسته غوبلونه نه کیي؟ زه نه پوهېږم امریکایي چوڼۍ ښکرونه لري که لکۍ؟ ! ایا د چوڼیو او لکونو پوځیانو، امنیتي شرکتو او عسکري مُخبرانو تر منځ، په مانا کي څه توپیر سته ؟ په دې توګه، امریکایي چوڼۍ هیڅکله د ۲۰۱۴ع کال خبري نه دي. داسي چوڼۍ له تېرو لسو کالو راهیسي جوړي سوي دي.

که دیوې شېبې دپاره دا ومنو، چي امریکایي چوڼۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړیږي، بیا نو اساسي پوښتنه دا ده، چي دغو ټولو نابللو مېلمنو په تېرو لسوکالوکي د کورني او بهرني تېري په وړاندي زموږ د خلګو او هیواد د ساتني دپاره څه توره وکړه، چي تر ۲۰۱۴ع وروسته به نوره وکي؟

ایا دا خبره د منلو وړ ده، چي امریکایي پوځونه اوس د خپلسرو ایله جاریانو په څېر عمل کیي، خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به یې صلاحیتونه او مکلفیتونه د یوه حقوقي او قانوني نظام په چوکاټ کي تنظیم سي؟
که داسي یي، نو بیا خو پوښتنه دا ده، چي په تېرو لسو کالو کي یې ولي د یوه منظم حقوقي نظام په جوړولو سره د خپلسریو او سرغړونو مخه نه نیول کېدی؟ له بلي خوا څوک د اتضمین ورکولای سي، چي دا فرعوني ځواکونه به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته هم، وضع سوو قواعدو او مقرراتو ته غاړه ایږدي؟ مګر د جاپان دولت له خپل ټول لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامه، صنعت او پرمختګ سره سره دا توره کړې ده، چې د خپل هیواد په اوکیناوا ټاپوګانو کې د امریکايي پوځي منسوبانو د زرګونو فقرو جرمو او جنایتو، مخنیوی وکړي؟!

زموږ درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چې اوس هم کرزی د ایتلافي قواوو په عملیاتو کې د ملکي افغانانو د بې رحمانه وژنو له کبله یو و نیم اعلامیې او احتجاجیې خپروي؛ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم دا کار دوام و مومي؛ خو د دغه ډول تشو او پوچو اعلامیو په خپرولو سره به زموږ مظلومو خلګو ته څه ګټه ورسیږي؟! ایا هغه مهال به کرزی یا بل مزدور حُکمران د خپلسرو پردو لښکرو د لاس پېچلو یا غوږ تاوولو جرأت ولري؟! فکر نه کوم. که جاپاني منتخب واکمنان دا جرأت نه لري، بېچاره کرزی یا د هغه پر ځای ناستی بل مزدور به څنګه دا جرأت ولري؟ نتیجه دا ده، چې پردي عسکر به نن هم د فرعونانو غوندي زموږ په ژوند او هستۍ لوبې کیږي؛ او تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم همدا غوبل روان يي.

تشې احتجاجي خبرتیاوي یوازې د واک اوږدولو دپاره د مزدورو واکمنانو چل ول او سیاسي تاکتیک دئ. بشپړ باور لرم، چې د افغان اولس د پارېدلو احساساتو د تسکین دپاره دغه راز بې مانا اعلامیې او احتجاجیې، ډرامې او ناټکونه ګرده د بهرنیو بادارانو په مستقیمه لارښوونه او مشوره کیږي. ما ته خو هغه اعتراض او احتجاج له تشو خبرو او بړاس ایستلو پرته بل څه نه ایسي، چې له غوڅ او پرېکنده عمل سره ملګری نه يي. نن تش په نامه زرګري اعتراض او احتجاج؛ سبا بیرته پر یوه سترخان ټوکي او خنداوي، څه مانا لرلای سي؟! حقیقت هر چا ته روښانه دئ. اسیر، بې واکه، مزدور او ګوډاګي واکمنان کله د خپلو بادارانو په وړاندي د غوڅ او پرېکنده عمل زړورتیا لري.

خیر، د افغانستان او سیمې سیاسي شنونکي له لومړۍ ورځي څخه په دې باور دي، چې امریکايي عسکر افغانستان ته د سولې او امنیت، ډیموکراسۍ، بشري حقوقو او قانونیت په مقصد نه دي تللي؛ او تر دې وروسته به هم زموږ دجنګ ځپلي خاوري د ساتني او خوندیتوب هیڅ غم ونخوري. د دوی هدف د یرغل له همغه لومړۍ ورځي څخه ترننه، خپلي استعماري ګټې دي او بس.

دامریکايي چوڼیو د دایمي حضور له ښاغلو پلویانو څخه زما بله مهمه پوښتنه دا ده، چې که د پردو لښکرو همېشنی حضور د وطن او خلګو په ګټه کار يي، نو ولي مو د څه د پاسه دوو میلیونو شهیدانو، معیوبینو او معلولینو په ورکولو سره، د شورویانو سور پوځ له ملکه وشړئ؟ ولي مو روسانو ته د دایمي لښکرکوټو د جوړولو اجازه ورنکړه، چې له یوې خوا مو لاس په لستوني همسایګان وه؛ او له بلې خوا يي په تاریخ کې هم له افغانانو سره د پرنګیانو په اندازه، وحشیانه ظلمونه نه وه کړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د بهرنييو پوځو حضور او لښکرکوټونه معقول او گټور کار واى، نو زموږ پلرو او نيکو ولې د وينو په تويولو او د سرونو په ښندلو سره هيڅ پردي پوځ ته د پښې ايښوولو ځاى نه ورکاوه؟ موږ ولې د ميرويس نيکه، شاه محمود ، شاه اشرف، احمد شاه بابا ، وزير اکبرخان، عبدالله خان اڅکزي، امين الله خان لوگري، ميربچه خان کوهدامني، ميرمسجدي خان، محمد جان خان وردگ، ملا مشک عالم اندړ، ايوب خان، سپيني ادې، ملالۍ، غازي امان الله خان او سلگونو نورو ملي اتلانو په حماسو او کارنامو وياړو؟!

جواب کاملاً روښانه دئ. هغوى دا خاوره د خپلو سرونو او وينو په بيه د پردو له کرغېړنو قدموڅخه پاکه کړې؛ او موږ ته يې د يوه ارزښتناک ميراث په توگه پرېښې ده. ښايي د پردو ځيره خواره بالاخره په دې اعتراف هم و نه شرميږي، چې زموږ پلرونه او نيکونه تېروتلي وه؛ ناحقه يې له پرنگيانو او نورو يرغلگرو سره ډغري وهلي دي؛ بايد پرېښې يې واى، چې انگرېزانو يا نورو پردو دې ملک ته « ترقي » او« پرمختگ » راوستى واى. زه وايم کور ښادو ، که مو د ترقۍ او پرمختگ په هيله پرنگيانو يا نورو يرغلگرو فاتحانو ته د دې تاريخي خاوري واگي سپارلي واى، بيا به نو د افغانستان نوم هم نه واى پاته. د امريکا متحده ايالات ، استراليا او کاناډا يې تر ټولو غوره او ژوندي مثالونه دي. تاسي وگورئ، چې په متحدو ايالاتو کې د د غه خاوري د بومي اوسېدونکويا امريکايي هنديانو (American Indians, Red Indians, Indians) او په استراليا او کاناډا کې د دغو هيوادو د ځايي اوسېدونکو (Aboriginals) د هويت او بقاء خبره اوس کوم ځاى ته رسېدلې ده؟! ټول جهان گوري، چې د همدې« متمدنو» او « پرمختللو» مهاجمانو له شامته اوس د دغو او داسي نورو هيوادو د اصلي او بومي اوسېدونکو نسلونه، ژبه او کولتور د ورکېدو په حال کې دي.

د مرکزي آسيا د اولسو په دردوونکي فرهنگي او اجتماعي حالت هم موږ و تاسي گرده ښه خبر يو. مگر تاجيکو ، اوزبکو ، تورکمنو ، قرغيزو ، قزاقانو ، آذريانو او په دې سيمه کې نورو مېشتو قومو د روسي استعمار د څو اويا کلني واکمنۍ له شامته، خپلي ژبې، ادبيات، فرهنگ او تاريخي وياړونه، نه وه له لاسه ور کړې؟ نوري خبري به پرېږدو ، په تاجيکستان، اوزبکستان او آذربايجان کې د « رحمانوف»، «کريموف»، « على يف» او داسي نور تخلصونه د څه واقعيتو ښکارندوى وه؟ ايا په دې پراخه حوزه او د هغه هيواد په نوروسيمو کې د ځايي اولسو د ژبو ، ادبياتو او فرهنگي ارزښتو له منځه وړل، ټول د هغه استعماري تاړاک زېږنده نه وه، چې په دغو سيمو کې د روسي عسکرو د لښکرکوټو او چونيو د ځاى پر ځاى کولو له لاري عملي سو؟ سربېره پر دې، داسي ډېر مثالونه په گوته کېداى سي، چې د پردو پوځي تأسيساتو ، د بومي خلگو د ژبنيو ، کولتوري، فکري او تاريخي ارزښتو په ورکولو او بې رنگه کولو کې ډېره لو(لويه) ونډه اخيستې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ په خپل لرغوني هيواد کې په پخوانو زمانو کې د هخامنشي او يوناني دورو آثار او وروسته بيا د بودايانو، عربانو، چنګېزيانو، ګورګانيانو، صفويانو، پرنګيانو، روسانو او امريکايانو پراخي سياسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او هونري اغېزې ګرده د دغو تاريخي واقعيتو روښانه مصداق دئ. د کوربه هيواد خلګو ته د پردو عسکرو د همېشنۍ استوګني ورانونکی رول، د دغو مسألو په يادوني سره نه بشپړېږي. له دې امله، د استعماري چوښيبو نور ورانوونکي اړخونه د دې کتابګوټي په راتلوونکو بحثوکي سپړو.

لکه څنګه چې ګورو، د وطن پلورني او انقياد غوښتني مدافعان غواړي د افغانستان تاريخ له سره وليکي؛ خو دا پلا نه په مړانه او اتلوالۍ، بلکې په سپيتانه او بې ننګۍ. زموږ خپل رزمي او حماسي ادبيات، دودونه او وياړونه خو يوې خواته پرېږدئ، تاسي د شرق د نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوري (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) پارسي شاعري وګورئ، چې زموږ د توريالي ملت او ملي اتلانو په وياړ يې څه ځه نه دي ليکلي:

آسيا يک پيکر آب و گِل است
ملت افغان در آن پيکر دل است
از فساد او فساد آسيا
در گشاد او گشاد آسيا

(لاهوری، کليات: آنسوی افلاک ۱۷۷- ۱۷۸). وروستی بيت د ځينو افغان ليکوالو په آثارو کې په نسبتاً بېله بڼه راغلئ دئ.

که زموږ غښتلو او توريالييو ورونړو، پلرونو او نيکونو هر يرغلګر ته لاسونه پورته کولای، بيا به «افغان ملت» هم هيڅکله د «آسيا د زړه» په توګه نه يادېده. همدغه راز، که د سيد جمال الدين افغاني استعماري ضد مبارزو د هند، منځني ختيځ، ايران او ترکيې بېده ولسونه نه وای را ويښ کړي، علامه اقبال به هيڅکله هغه د «امام» په لوړ او ستر لقب نه نازاوه:

رفتيم و ديديم دو مرد اندر قيام
مقتدی تاتار و افغانی امام
(شاد روان ۲۴۷).

د درنو لوستونکو به ښه ياد يي، چې د روسانو لاس پر نامه نوکر - ببرک کارمل او ځينو نورو روس پلوه نوکرانو به تل دا ادعا کوله: که د شوراګانو ستر هيواد نه وای، امپرياليستي ښامار به افغانستان د مځکي له کُرې څخه نابود کړی وای؛ خو واقعيت داسي نه ؤ. موږ او تاسو ټولو وليده، چې سره پوځونه په فضيحت او شرمندګۍ سره ووته؛ د ببرک کارمل په وينا د شوراګانو لوی هيواد ټوټه ټوټه سو؛ د شوروي استعمار په ځنځيرو ترلئ، تش په نامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوسیالیستي بلاک هم د سترګو په رپ کې را ونړېد ؛ مګر د زمرو او ننګیالو تاریخي هیواد - ګران افغانستان د جګو او پیاوړو غرو په څېر همغسې سرلوړی ولاړ دئ؛ نه چا د مځکې له کُرې نابود کړ؛ او نه یې چا د خپلواکۍ، ملي غرور او افغانیت روحیه مړه کړه.

نن د امریکا او نورو یرغلګرو پوځو مزدوران هم کټ مټ د روسي مزدورانو همغه پوچه خبره تکراروي: «که امریکایي پوځونه نه یي، پاکستانیان او ایرانیان به دا ملک په دوو ورځو کې تر ستوني تېر کړي...»
اما ریشتیا خبره دا ده، چې که امریکایي او ایتلافي پوځونه نه وه، انشاء الله سرلوړی افغانستان به د هیواد پالو افغانانو د یووالي او نارینتوب په برکت، بیا هم د پخوا په شان پر خپل ځای ولاړ یي. هغه څه چې د امریکایانو په ستنېدو سره به هرومرو له منځه ځي، د جنایتکارو، خاینانو او غلو اوسنی مزدور نظام دئ او بس.

امریکایي چونۍ او د سیمي د اټومي ځواکو زیاتېدونکی خطر

په افغانستان کې د امریکایي چوڼیو د تداوم ځیني پلویان استدلال کیي، چې زموږ یوګاونډی (پاکستان) له کلونو راهیسې اټومي وسلې لري؛ بل (ایران) هم د اټومي وسلو د تر لاسه کولو په درشل کې دئ؛ او شاوخوا ته نور پراته هیوادونه لکه هند، چین او روسیه هم له پخوا څخه د سیمي لوی اټومي قدرتونه ګڼل کیږي. د دوی د استدلال له مخې، په داسي شرایطو او حالاتو کې، افغانانو ته هم ښایي، چې د دغو اټومي طاقتو د احتمالي خطرو په وړاندې، د خپل هیواد د ساتنې او دفاع د پاره، ځان د نړۍ په یوه بل لوی اټومي ځواک یاني متحدو ایالاتو پوري وتړي، چې د لته د خپلو همېشنییو چوڼیو په مرسته د اړتیا پر مهال هرتېري کوونکي هیواد ته، غاښ ماتوونکی جواب ورکي...

دا نظر نه یوازې له دې سَوَبه د منلو وړ نه دئ، چې ریښتیني او باغروره افغانان هیڅکله د خپلو ملي نوامیسو او خاورې د دفاع د پاره د پردو عسکرو پر توپک او برچې تکیه نه کیي، بلکي له دې اړخه هم ډېر کمزوری او سرسري دئ، چې په افغانستان کې د اټومي ځواک ځای پر ځای کېدل، هیڅکله د سیمي د سیاسي او امنیتي حالاتو له ثبات او ټیکاو سره مرسته نسي کولای. د ۲۰۰۱ ع کال د سیپتمبر پر یوولسمه د امریکا د نړۍ والي سوداګرۍ پر مرکز او دفاع وزارت (پینټاګان) تروریستي بریدو په ډاګه وښوول، چې د اټومي وسلو لرل د یوه هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او عامه نظم د خوندي ساتلو، یوازنی ضامن نه دئ.

دا خبره سمه ده، چې هند او پاکستان دواړه اټومي وسلې لري؛ او تر ګرده یې لا زیاتولو او عصري کولو ته ملاوې تړلي دي، خو سره له هغه هم ګورو، چې هیڅکله له جنګو، نښتو او تروریستي بریدو څخه مصوون او خوندي نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

. په ۱۹۹۹ع کال د کشمیري جنګیالو او پاکستاني پوځ له خوا د کارګل د لوړو څوکو نیول، په ۲۰۰۲ع کال کې د هند په مرکز - ډیلي کې د هغه هیواد پر پارلمان او په ۲۰۰۸ع کال د هند د ممبیي ښار پر اتو مهمو تجارتي او سیلاني مرکزود بهرنیبو تروریستانو وسله وال برید ، ټول د دې خبرې ښکاره او انکار نه کېدونکې ثبوتونه دي. اوس نو پوښتنه دا ده، چې په دې او دې ته ورته نورو بریدو کې، د هند د ببوزلو وګړو د ژوند په بیه برابرو سوو اټومي وسلو ، هندي پوځ ته څه ګټه ورسوله؟ دلته بې ګټې نه ده، چې موضوع له یوه بله اړخه هم څه نا څه وڅېړو . موږ ټول پوهېږو ، چې هند ، چین او پاکستان درې سره اټومي قدرتونه دي. د دوی په نیژدې یا نسبتاً لیري ګاونډیتوب کې د بوتان، نیپال او بنګلدېش کوچني هیوادونه پراته دي؛ خو دا خوار او نېستمن هیوادونه هیڅکله د شاوخوا همسایه ګانو د اټومي وسلو ببره نه لري. همدغه راز، زموږ شمالي ګاونډیان (تاجیکستان، قرغیزستان، اوزبکستان او ترکمنستان) هم ګرده د سیمې د اټومي ځواکو لکه چین، قزاقستان، روسیې او ایران په منځ کې پراته دي، سره له هغه هم هیڅکله له بهرني تیري څخه ببره او اندېښنه نه لري. تر دې هیوادو ، چې تېر سو کیوبا د کاملاً بېل سیاسي او اقتصادي نظام په لرلو سره د نړۍ له اوسني ستر اټومي طاقت (امریکا) څخه تر اتیا - نیوي کیلومترو زیات واټن نه لري، ایا د خپل امنیت او دفاع دپاره باید د پاکستان، هند او ایران په شان د اټومي وسلو په جوړولو پیل وکړي؛ یا د نړۍ کوم بل اټومي ځواک، د مثال په توګه روسیې یا چین ته بلنه ورکي، چې د امریکا د متحدو ایالاتو له احتمالي خطرو څخه یې وساتي؟ دا خو د عقل او منطق لار نه ده. مګر له دې ترخې تجربې څخه څوک انکار کولای سي، چې په ۱۹۲۱ع کال، د خنزیرانو په خلیج کې د امریکا او شوروي اټومي کړکېچ، پر خوار ځواکي کیوبا سربېره، د ټولې سیمې امنیت او ثبات د اټومي ناتار له بالقوه خطر سره نه ؤ مخامخ کړئ؟

د دې استدلال له مخې، اټومي وسلې د امنیت ضامن نه، بلکې د خپلو او نورو ګاونډیو ولسو د تباهۍ وسلې دي. له دې امله یې باید ، هیڅکله و لرلو یا ترلاسه کولو ته، زړه ښه نه کړو. زموږ ګاونډیان هم باید د دې وحشتناکو انساني ضد وسلو له جوړولو او سیالیبو څخه په ټینګه لاس واخلي؛ ځکه چې د عمومي وژنې دا وحشتناکې وسلې، پر دوی سربېره همسایه هیوادو ته هم ستر زیانونه اړولای سي. د شرم وړ خبره ده، چې د هند او پاکستان خلګ په ډوډۍ نه دي ماړه ؛ کور ، کالي، دوا او تعلیم نه لري؛ خو دولتونه یې په سر ټمبګۍ سره د اټومي وسلو جوړولو او لا عصري کولو ته جوړېدلي دي.

د دې خبرو د یادوني مقصد دا دئ، چې د ګاونډیانو او سیمه ییزو دولتو د اټومي وسلو له اړخه افغانانو ته د اندېښنې او بیرې پیدا کول، هیڅ عملي او واقعي اساس نه لري؛ ځکه ګاونډیان یا نور سیمه ییز دولتونه هیڅکله له توپ، ټانک او الوتکو سره زموږ پر هیواد تېری نه کیي. اټومي وسلې خو ان د دولتو په اوږدو اعلام سوو جنګو کې هم په اسانۍ سره نه کارېږي. خدای مکړه ،که دا خیالي او توهمي خطر په ریښتیا سره پېښ هم سي، د امریکایي پوځیانو د متو په زور یې شنډول، تردې هم پوچه او بې مانا خبره ده. موږ باید په دې واقعیت ځانونه پوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، چې د متحاربینو تر منځ د اټومي وسلو استعمال، ګټونکي او بايلونکي نه لري. په دغه راز جګړو کې ګرده بايلونکي دي. اټومي وسلې د ډله ییزې وژنې د نورو وسلو په شان، د بشري تمدن پر تندي تور داغ دئ. باید ټوله نړۍ د دغه راز وحشتناکو وسلو له جوړولو او کارولو څخه ډډه وکي.

په دې کې هیڅ شک او شبهه نسته، چې د سیمې زیاتره هیوادونه، په تېره بیا پاکستان او ایران زموږ په کورنیو چاروکي بربنډې لاس وهني کیږي؛ خو په خواشینۍ سره، چې هر څه له همغه پیل څخه تر اوسه د افغانانو په مرسته کیږي. که زموږ ورونه او عزیزان له پاکستاني او ایراني مداخله ګرو سره لاسونه یو نه کړي، د پاکستان او ایران پوځیان په زرکاله دا جرأت نسي کولای، چې زموږ سرلوړي او خپلواکي خاوري ته په بده سترګه وګوري. دا ناروا او ظالمانه لاسوهني، بریدونو او یرغلونه، لکه څنګه چې مخکي هم اشاره وسوه، د پروکسي وار یا هغه جګړې په بڼه کیږي، چې بلوونکي یې له جګړې څخه لیري د خیر پر غونډۍ ناست دي. نور هیوادونه ها خوا ته پرېږدئ، یوازي هندوستان او پاکستان په پام کې ونیسئ. دې دوو ګاونډیو هیوادو د خپل څلور شپېته کلن تاریخ په اوږدو کې څلور واره ياني په ۱۹۴۷ع، ۱۹۶۵ع، ۱۹۷۱ع او ۱۹۹۹ع کلو کې، خونړۍ جګړې کړي دي؛ او دا دئ ګورو، چې دا دوه همسایه هیوادونه له تقریباً لسو کالو راهیسې، زموږ په ښوزلي او جنګ ځپلي هیواد کې خپلې پخوانۍ دوښمنۍ او تربګنۍ پر مخ بیايي؛ او د دې ظالمـــانه پردي یا نیابتـــي جنګ (proxy war) د پاره، میلیارډونه ډالر خرځیي. د نور تفصیل د پاره دا ویبپاڼي وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War

د پاکستان سیاسي او عسکري واکمنان له هندوستان څخه د خپلو پخوانیو ماتو د کسات اخیستلو او له هندي خاوري څخه د کشمېرد بېلولو په مقصد، په افغانستان کې د یوه مزدور یا لږ تر لږه دوست او خواخوږي دولت د واکمنۍ له لاري د ستراتیژیک عُمق په لټه کې دي. هندي واکمنان، په خپل روَڼ سره په افغانستان، بلوچستان او کراچي کې پاکستاني دولت ته د بېلابېلو ستونزو او کړکېچو په پیدا کولو سره هڅه او کوښښ کیږي، چې په هندي کشمیرکې د پاکستاني پوځ او کشمیري جنګیالو د بېلتون غوښتني او تروریستي عملو مخه ونیسي. البته، په افغانستان او مرکزي اسیا کې د ارزانه اومو موادو موندنه؛ او خپلو صنعتي توکو ته د بازار پیدا کول، د هند او پاکستان د سیاسي - نظامي سیالیو یو بل مهم اړخ دئ.

خاوره زموږ، وینه زموږ او بربادي زموږ ؛ خوګټې او هدفونه د دوی ! دې ته نو زموږ د عوامو په ژبه وايي: رذالت، منافقت او شیطانت. موږ او تاسي ګرده ګورو، چې هر بهرنی هیواد د خپلو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټو د تحقق د پاره زموږ په خاوره کې، په ځونه سپین سترګۍ او سرټمبګۍ، څه څه نامشروع او خاينانه کارونه نه کيي؛ خو بالعکس په افغانستان کې د پردو لښکرو او تحميل سوی حکومت بېلابېل پلويان، د خپلي خاوري او ملي نواميسو د ساتني مشروع او وياړلي رسالت ته، په څه ډول وارخطا او اندېښمن دي. مګر زموږ پلرونه او نيکونه په تشو لاسو له پرنګيانو او نورو يرغلګرو سره نه جنګېده؟ فرق او توپير يوازي په دې کي دئ، چي زموږ سرلوړو او سربښندونکو پلرو او نيکو ته د وطن، خپلواکۍ او افغانيت په لار کي سر، مال، ناموس او اولاد ټول هيڅ وه؛ خو اوسنيو واکمنانو ته د هغو پر خلاف وطن، خپلواکي او افغانيت ټول هيڅ دي.

اوس نو مهمه پوښتنه دا ده، کله چي د پردو لاسوهني او بريدونه د پردي جنګ يا پروکسي وار مکرجنه او مرموزه بڼه لري، بيا نو امريکايي چوڼۍ له خپلو اټومي وسلو او پرمختللو جنګي وسايلو سره، زموږ څه درد دوا کولای سي؟ له بله پلوه، زموږ وياړلئ ملي تاريخ په ډاګه ښيي، چي د افغانانو مړانه او غښتلوالی د اټومي وسلو يا نورو پرمختللو وسلو په ترلاسه کولو کي نه، بلکي د هغو په يووالي، سربښندنه او خپلواکۍ غوښتنه کي نغښتی دئ.

جنګي تجهيزات، وسايل، ښوونه او روزنه، اکمالات او داسي نوري اړتياوي ګرده پر خپل ځای د اهميت وړ خبري دي؛ خو بې پياوړي ارادې، يووالي، خپلواکۍ غوښتونکو ولولو او مړاني د نړۍ هيڅ ډول جنګي، تخنيکي او لوژيستيکي وسايل څوک له ماتي نسي ژغورلای. ايا له بې ساري پوځي او اقتصادي برلاسي سره سره، د برتانوي او روسي امپراتوريو شرمناکي ماتي، د دې ځلانده حقيقت ښکارندوی نه دي؟

تاريخ شاهد دئ، چي د افغانانو جنګي تجهيزات او لوژستيکي سامان آلات نه له پرنګي لښکرو او نه هم له سره پوځ سره د مبارزې پر مهال د هيڅ راز پرتلې وړ وه. زموږ د تاريخ په نورو ملي معرکو او حماسو کي هم د جنګي تجهيزاتو او مهماتو همدا حال ؤ. له امريکايانو او نورو ايتلافي لښکرو سره روانه جګړه هم کټ مټ همدا بڼه لري. واقعيت دا دئ، چي افغانانو تل د ملي غرور، ناموس پالني، خپلواکۍ غوښتني، اسلام دوستۍ او نورو مېړنيبو دودو پر بنسټ، له ټولو استعمارګرانو څخه ميدان ګټلئ دئ.

زه د پاکستان او ايران د اټومي وسلو له بابته وارخطا او اندېښمنو هيوادوالو ته دا پوښتنه وړاندي کوم: ايا کوچني يا لوی بت ته سجده کول، دواړه د بت پالني مانا نه لري؟ ايا دا خبره عقل او منطق مني، چي د پاکستان او ايران له بيري، د امريکايانو د مريبتوب طوق په غاړه کي واچوو؛ او د خپلي سرلوړي خاوري واک ور ورسپارو؟ هو ! دا خبره مي اروېدلې ده؛ او تر ډېره ځايه معقوله هم ايسي، چي که سړی د دوو بلاوو تر منځ راګير سي، بايد هغې بلا خوا ته ځان ور نيژدې کړي، چي کمزورې او لږ خطرناکه يې. زما له نظره خو د پاکستانۍ، هندۍ، ايرانۍ، عربۍ، چينۍ، روسۍ، امريکايي او نورو بلاوو تر منځ يوازي په رنګ او جوله کي توپير دئ، نه په خوی او عادت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې؛ مګر دې ټولو بلاوو په تېرو دېرشو کالو کې د خپلو حیواني او رذیلانه نخشو د پوره کولو دپاره، زموږ بېوزلي جونګړې ته اور وانچاوه؟ ایا له دې ټولو بلاوو څخه یوې زموږ پر بې ګونا وینو او سرونو صرفه وکړه؟

له څو وطن پلورونکو او بې وجدانه مزدورانو پرته، چې تور ته سپین او سپین ته تور وایي، نور درست افغانان په دې حقیقت پوهېږي، چې غوا توره او شیدې یې سپیني دي. زموږ خلګ وایي: « نه کل ماند، نه کدو، خاک بر سر هر دو» زه وایم: خدای دې د ټولو بلاوو مخ ورک کي؛ که توره یې یا سپینه، که سره یې یا زرینه. له بلا څخه د نېکۍ او ژغورني تمه، اصلاً د عقل او منطق کار نه دئ؛ ځکه موږ ټولو په خپل غملړلي کور(افغانستان)کي د دې بلاوو سل ډوله دیدنۍ او مصیبتونه د سر په سترګو ولیده. البته، دا خبره د یادولو وړده، چې هر څونه یوه بلا قوي او غښتلې وي، په هغه اندازه د هغې له منګولو څخه ژغورنه سخته او ګرانه ده. دا ساده او روښانه حقیقت، دلایلو او مشاجرو ته هیڅ اړتیا نه لري.

لکه څنګه چې مخکي هم اشاره وسوه، ګاونډیانو او د سیمي ځینو مغرضو دولتو له اوږدوکلو، په تېره بیا تېرو دو دېرشو کلو راهیسي زموږ په کورنیو چاروکي، خونړۍ لاسوهني کړي دي؛ که یې؛ اوکه یې لاس بر سو په راتلونکي کي به یې هم هیڅکله دریغ ونکړي؛ خو موږ په خپله هم هغوی ته د دغه راز لاسوهنو د لارو چارو په برابرولوکي له ملامتۍ او پړتیا څخه اوږې نسو سپکولای؛ مثلاً که ببرکیانو د سره پوځ له راتګ سره مرسته نه وای کړې، پاکستان، ایران، هند، چین، عربو، امریکا او لوېدیځو هیوادو ته د دونه خونړیو او بې شرمانه لاسوهنو لار څنګه هواربده؟ دغه راز که طالبانو، القاعدې او نورو افراطي ډلو ټپلو ته په داسي ورین تندي غېږ نه واي پرانیستی، نو امریکایي کاوبایانو به څنګه د شمالي اتحاد د تورمخو مزدورانو او نوکر صفته کرزي په کومک زموږ د پلرو او نیکو پر سرلوړي خاوره، وحشیانه یرغل کولای؟ دا پلمه او بهانه خو له ورایه طالبانو په لاس ورکړه. دا دئ خرڅ سوی کرزی، جنګي جنایتکاران او د ایتلافي قواوو تر وزرو لاندي ناست ډول ډول مزدوران اوس د امریکایي چوڼیو په «رسمي کولو» او « قانوني کولو» سره، د بېلابېلو لاسوهنو یوې بلې خطرناکي ماجرا غوښتني ته لمن وهي.

دا خبره هیڅ وضاحت ته اړتیا نه لري، چې د امریکا د دایمي لښکرکوټو په تداوم سره به هر مغرض ګاونډی او سیمه ییز ځواک د بېرې او ګواښ احساس وکي؛ او دا حقیقت هم بې دلیله څرګند دئ، چې انسان، حیوان او حتا نبات د بیرې او اضطرار په حال کي، خطرناکو عکس العملو ته لاس اچیي. نتیجه به داسي، چې پروني او نني لاسوهونکي دولتونه به په خپل ټول توان سره زموږ په هیواد کي د جګړې، وینو تویولو او ورانۍ بهیر ته ملاوي وتړي؛ جنګ، وحشت او تباهي به زور واخلي. طبیعي خبره ده، چې د دې خونړیو جنګو او وحشتناکو ورانیو زیاتره خطرونه او ډول ډول سیاسي، فرهنګي، اجتماعي او قتصادي ستونزي به هم تر هر چا مخکي زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلواکۍ غوښتونکو او هیواد پالو افغانانو ، په تېره بیا د ډیورنډ د کرغېړني کرښې په دواړو خواوو کې مېشتو مظلومو او کړېدلو پښتنو ، ته متوجه یې. له همدې اسیته باید په خپل ټول واک او ځواک سره پرېنږدو ، چې دا وران ټاټوبی او بې ګونا خلګ د جګړې او تباهۍ د جنایتکارو سوداګرانو په دې ظالمانه اوروکې نور هم لولپه سي.

زموږ په ملي تاریخ کې د خاوري او ناموس ساتني ویاړلي دودونه

مخکې یادونه وسوه، چې د ځینو امریکا پلوه افغان لیکوالو او شنونکو دا اندېښنه هم له بېږي خپرولو پرته بل څه نه ده، چې وایي که ایتلافي قوتونه، په تېره بیا امریکایي پوځونه ولاړ سي، په اټومي وسلو سمبال پاکستاني پوځیان او ایراني اخوندان به زموږ تاریخي ټاټوبی د اژدهاوو غوندي په یوه اینده د تر ستوني تېر کړي.

زما په نظر خو دا ښاغلي له خپل ملي تاریخ څخه تر ډېره حده بې خبره دي. دوی ته د خپلو ملي ویاړونو د ور یادولو د پاره مجبور یو، د هیواد ځینو تاریخي پېښېو او حالاتو ته یوه ځغلنده کتنه وکړو. البته، ډېرو پخوانو زمانو ته نه ورګرځو؛ ځکه په دې لنډه لیکنه کې یې د تشریح او بیان فرصت نسته. یوازې څه د پاسه درې سوه کاله مخکې زمانه در یادوو- هغه وخت چې زموږ او ستاسي ګډ کور (افغانستان) په جنوب او ختیځ کې د ګورګاني مغولو، په لوېدیځ کې د صفوي استعمارګرانو او په شمال کې د شیباني یرغلګرو په منګولو کې ښکېل ؤ؛ او هر استعمارګر ځواک په خپل ټول توان او طاقت سره هلې ځلې کولې، چې زموږ د پلرو او نیکودا سپېڅلې خاوره تل ترخپل استعماري واک لاندي وساتي- مګر زموږ سرلوړو او مېړنیيو نیکونو سره له دې سختو او ناوړو شرایطو هم هیڅکله د خپلواکۍ او استقلال لار پرېښنبوده. د سرښندنو او قربانییو په ورکولو سره یې بالاخره وکړای سوه، چې د زړور، هوډمن او مُدبر ملي مشر- حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹-۱۱۲۷ هـ ق) په مشرۍ د خپلواکۍ جنډه و رپوي.

په نونسمه پېړۍ کې هم زموږ تاریخي مېنه د خپل وخت دوو لویو او مقتدرو امپراتورییو په منځ کې را ښکېل وه. په جنوب او ختیځ کې پرنګیانو او په شمال کې تزاري روسانو د دې خپلواکې خاورې د لاندې کولو او مستعمره کولو خطرناک پلانونه جوړول. د دې دوو لویو قدرتو په سیاسي او ستراتیژیکو سیالییو کې ریشتیا هم د هیواد ساتنه او دفاع څه ساده او اسان کار نه ؤ؛ دا پلا بیا هم زموږ خپلواکۍ مینو پلرو او نیکو له خپلو سرو او هست و نېست سره لوبې وکړې؛ خو د دوو لویو بلاوو په منځ کې یې، خپل تاریخي موجودیت او هویت خوندي وساته.

په «جګدلک» کې د پرنګي لښکرو نابودي او په «میوند» او «واڼه» کې یې شرمناکې ماتې، ګرده د پلرنۍ خاورې او ملي نوامیسو د ساتنې اوله استعماري جغ څه د نړۍ د مظلومو اولسو د ژغورني په مقصد زموږ د زوړورو او ننګیالییو اولسو د سرښندنو ویاړلي داستانونه ګڼل کیږي. هو ! درې پلا د نړۍ د هغه ستر استعماري ځواک پزه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاور لړل تر معجزې کمه خبره نه وه، چې په قلمروکي يې لمر نه ډوبېدی. دا معجزه ببله شکه د غښتلي او پاخه ايمان او له وطن او خپلواکۍ سره د بې ساري مينې په برکت زموږ د مړنو خلګو په برخه سوه (البته، د استعماري تړونو لاسليک او په نتيجه کي يې د ویاړلي افغانستان له وجود څخه د ځينو سوهيلي او ختيځو سيمو جلا کېده، په واقعيت کي د هيواد د مزدورو واکمنانو له ملي خيانت او اطاعت غوښتني سره تړاو لري؛ او په هيڅ ډول د هيواد او خپلواکۍ په دفاع کي د دې سرتېرو او توريالو خلګو د غفلت او تمبلۍ په مانا نه دي).

تر دې تاريخي مثالو چې را تېر سو د رواني غميزي په پيل کي له روسي يرغلګرو سره زموږ د غيرتمنو، سرلوړو او نه تسليمېدونکو ورونو د نه هېرېدونکو حماسو او قهرمانييو کيسې هم تر اوسه د ګردو افغانانو ښه په ياد دي. موږ ټولو په خپلو سترګو و لېده، چې همدغو وړو تړو، لڅو لغړو افغانانو په تشو لاسو د نړۍ تر ټولو ستر اټومي ځواک - هغه بېرونکي دولت چي د نامه په اورېدو سره به يې د امريکا په ګډون د ټولو لويديځو هيوادو د سياسي او پوځي مشرانو پښې لړزېدې - د تجزيې تر پولي ورساوه.

ځيني متعصب او بې غروره افغان ليکوال، چې له نومو سره يې د افغان ټکی يادول، په واقعيت کي د افغانيت لوړ نامه ته سپکاوی او توهين ګڼل کيږي، په خپلو ليکنو کي تلقين کوي، چې ګوندي په افغانستان کي د سره پوځ شرمناکه ماته د شوروي مشرانو لکه ميخاييل ګرباچف، ياکولف، شواردنادزه، يلتسين او نورو مرتدو شوروي مشرانو د خيانتو او د سي. آی. اې. د لاسوهنو نتيجه وه، نه د افغان ولس د سپېڅلي او بې باکانه جهاد. زه وايم، شک نسته چې د اغفال سوو شوروي مشرانو خيانتو او د سي. آی. اې. پراخو او منظمو لاسوهنو د شوروي د وراسته، تړلي او استبدادي نظام د نړېدو بهير چټک کړ؛ خو سره له دې هم په افغانستان کي د شوروي يرغلګرو لښکرو په شرمناکه ماته کي د افغانستان د خپلواکۍ مينو او توريالييو خلګو (نه مزدورو تنظيمي مشرانو او قومندانانو) له سرښندنو او تلپاته حماسو څخه سترګي پټول خيانت، جفا او د واقعيتو تحريفول دي. استعمار ګرانو او دهغو رنګا رنګ ځيره خورو تل خپلي شرمناکي ماتي پر دې يا هغه شخص، دې يا هغه پېښه تاوان کړي دي؛ خو واقعيتونه د لمر په شان روښانه دي، چې هيڅوک يې په دوو ګوتونسي پټولای.

د پرنګي استعمارګرانو او نورو يرغلګر ځواکو په شان د سره پوځ شړل هم ببل شکه زموږ د غيرتمنو، بې باکو او سر لوړو پلرونو او ورونو د جانبازييو نيتجه وه. دا تاريخي وياړ زموږ په وړې تړې؛ خو زړور، مړني او سرلوړي ملت يا هغو خلګو پوري اړه لري، چې په خپل سپېڅلي جهاد کي يې له خدای تعالی، وطن، خپلواکۍ او ناموس ساتني پرته، بل هيڅ شی نه پېژنده. باور لرم، چې يوه ورځ به امريکايي او ايتلافي پوځونه هم د سرو لښکرو په شان په توبو او فريادو له دې مېړنۍ خاورې څخه پښې سپکولو ته اړباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې څو مثالو د يادوني مقصد دا دئ، چي موږ بايد د خپلو خلګو پر ايمان، ملي غرور، خپلواکۍ غوښتني، زړورتيا او افغانيت پوره باور ولرو. لکه څنګه چي زموږ پلرو او نيکو د ملي غرور او خپلواکۍ ستر ميراث پريښی دئ؛ موږ هم بايد له خپلو ملي وياړونو سره سم د هيواد و راتلونکو پښتونو ته د بيري، مريبيتوب، پردي پالني ،انقياد غوښتني او بې ځايه محافظه کارۍ درس ورنکړو. خپلواکي د افغانانو روح ده. ريښتنی افغان لوږه، تنده او حتا مرګ مني؛ خو هيڅکله د چا اسارت او غلامۍ ته سر نه ټيټيي. تاريخ شاهد دئ، چي نه يې د کوروش، سکندر، مغولانو، انګريزانو او روسانو مريبيتوب ته سر ټيټ کړ؛ او نه به د امريکايي کاوبايانو او نورو استعماري فرعونانو زور او اشغالګرۍ ته غاړه کښېږدي؛ ځکه خپلواکي غوښتنه، وطن دوستي، مړانه، د پردو په وړاندي مقاومت، وفاداراي، مېلمه پالنه او نور ارزښتناک افغاني خويونه، له ازله د افغانانو په برخه ليکل سوي دي؛ او هيڅوک يې د توپ و ټانک په زور نسي اړولای.که د شورويانو يو سل و شل زريز سره پوځ او د امريکايانو او نورو ايتلافي هيوادو تر غاښو سمبال دوه سوه زريز لښکر ونکړای سوه، زموږ د خلګو دا روحيه بدله کړي، آيا د پوښتني او شک وړ خبره ده، چي د پاکستان مزدور پوځيان او د ايران فرتوت آخوندان به يې بدل کړي؟! د افغانانو د توري او قلم نوميالي اتل - خوشال بابا (۱۰۲۲- ۱۱۰۰ هـ ق) څه ښه ويلي دي:

لا تر اوسه يې ماغزه په قرار نه دي

چا چي ما سره وهلئ سر په سنګ دئ

البته، دا خبره د يادوني وړ ده، چي د هيواد ساتنه هم ځانته خپلي لاري او اصول لري. زموږ وياړلئ تاريخ ښيي، چي ميرويس، محمود، اشرف، احمد شاه، اکبر، ايوب او داسي نور ټول د جګړې په لومړۍ ليکه کي ولاړ وه؛ د خپلو خلګو او وطن په لارکي تر سر، مال او ناموس تېر وه. همدا وجه وه، چي مېړني افغانان هم د خپلو ننګيالييو مشرانو د زړورتيا، خپلواکۍ غوښتني او ملي غرور په لېدو سره له هيڅ راز قربانييو او خطرو څخه نه پر شا کېده. د اصفهان او ډيلي تختونه د همدغو غښتلو، بې باکو او مېړنو افغانانو په توره ګټل سوي وه؛ د جګدلک، ميوند او وانې حماسې هم ګرده په دغو غيرتمنو افغانانو پوري اړه لري.

دا چي په اوسنييو شرايطو کي د بهرنييو تېريو او لاسوهنو له کبله هره ورځ زموږ مظلوم هيوادوال په وينو کي لغړي؛ او د هيواد مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکي او ملي واکمني له جدي خطر سره مخامخ دي، دليل يې دا نه دئ، چي زموږ مړنی اولس د خپلي سپېڅلي خاوري د دفاع واک نه لري، بلکي دليل يې دا دئ، چي خلګ هيڅکله د کرزي، فهيم، خليلي، رباني، سياف، دوستم، محقق، ګيلاني، مجددي، عبدالله، قانوني او داسي نورو جنايتکارانو، جاسوسانو، غلو او وطن پلورونکو تر شا نه درېږي؛ ځکه زموږ خپلواک او سرلوړی اولس دې فاسدو او پلورل سوو ګوډاګيانو ته، تر يرغلګرو پوځو هم د کرکي او نفرت په ستر ګه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو جنایتکارو مزدورانو، چي پرون يې د خپلو بهرنييو بادارانو په لارښوونه، پر ښارو د توغنديیو بارانونه جوړکړي وه؛ د ښوونځییو، پوهنتونو، روغتیایي مرکزو، فابریکو، د اوبو او برېښنا د بندو، مخابراتي وسایلو او نورو عام المنفعه تأسیساتو د سوځلو او ورانولو سپارښتني يې کولې، نن څنګه کولای سي د هیواد ریښتینو بچو ته د خپلواکۍ غوښتني، هیوادپالني، ودانولو او عدالت غوښتني درس ورکړي؟ مګر د آزادۍ، وطندوستۍ، ودانولو، او عدالت غوښتني پتمن درسونه د داسي تورمخو او کرکجنو له خولې زموږ پر جنګ ځپلي او کړېدلي ملت څه اغېزه ښندلای سي، چي د خپلو ناروا او انساني ضد هدفو د پوره کولو دپاره يې ګران هیواد په کنډوالو واړاوه؛ د چنګېزیانو په دود يې زموږ زرګونه بې ګونا هیوادوال په وینو او خاوروکي ولغړول؛ پر مال او ناموس يې صرفه ونکړه؛ د وطن پلورلو، انسان وژنو او نورو ملي ضد کړنلارو د تحقق دپاره يې کلونه کلونه له ایراني، پاکستاني، عربي، امریکایي او لسګونو نورو ابلیسانو څخه توري او چټلي پیسې اخیستې او لا تر اوسه يې اخلي؟

ایا د جشن په مراسموکي د طالبانو له څو ډزو څخه د جهاد د «کاغذي زمریانو» او «پومبه يي پهلوانانو» د مخامخ ځغاستي شرمناکه خاطره د زړورو او سرلوړو افغانانو له زړو وزي؟ دې شرایطو او حالاتو ته په پام سره، ایا پر وطن مین، سرتېر او باغروره افغانان د داسي بګېلانو، وطن پلورونکو او لوټمارو تر شا درېږي؟

واقعیت دا دئ، چي د خاوري، ناموس او نورو ملي - اعتقادي ارزښتو د دفاع په مورچل کي زموږ د غیرتمنو او خپلواکۍ غوښتونکو خلګو د بسیج کولو ویاړ یوازي د ملي او اولسي مشرانو رسالت دئ، نه د مزدورانو، جانیانو، غلو او فاسدو واکمنانو. که د هیواد مشرتوب د دغه راز کرکجنو او تورمخو کسانو په لاس کي يي، بیا نو هر څوک په اسانۍ سره د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ، سیاسي استقلال، امنیت، قانونیت، عدالت او ترقۍ په اړه سوچ کولای سي.

دا خبره موږ ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چي همسایه ګانو، په تېره بیا پاکستان او ایران هیڅکله زموږ په وړاندي ښه نیت نه لاره؛ خود ظاهرخان او داوود خان په واکمنییوکي يې د داسي برمنډو لاسوهنو جرأت نه کاوه، چي اوس يې کيي. هغه مهال زموږ عامو خلګو د خپلو دولتي واکمنانو پر ضد وسله وال پاڅون نه ؤکړی. عامو خلګو د پردو هیوادو لاسوهنو ته دکرکي او انزجار په سترګه کتل. د داوود خان د واکمنۍ پر مهال د جنرال نصیرالله بابر د رالېږل سوو مزدورانو په شړلوکي زموږ د اولسي پاڅون خاطرې، ټولو ویښو او باخبره افغانانو ته ښې مالومي دي. د دې خبرو مانا دا ده، چي موږ باید تل د پردو پوځود توپ و ټانک پر ځای د خپلو زړورو او توریالیيو خلګو پر پیاوړو متو تکیه وکو؛ او په دې توګه بد سترګو ګاونډیانو ته د تیري، لاسوهني او لمسوونې موقع ورنه کو. که د پردو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپ او ټانک څه کېدای سوای، نو د ببرک کارمل رژیم به هم به تر اوسه زموږ پر اوږو سپور وای. زموږ خلګ څه ښه وايي: «پردی کټ تر نیمو شپو دئ.»

دلته بې ځايه نه ده، چي یوې بلې مُهمې مسألې ته هم د درنو لوستونکو پام واړوو. د امریکايي پوځو د دايمي حضور ځیني مخکښان او منادیان ادعا کیي، چي که په افغانستان کي د روسانو تر وحشیانه یرغل مخکي، د امریکایانو همېشنۍ چوڼۍ جوړې سوي وای، نو د کریملین لېونو واکدارانو به هیڅکله پر افغانستان د تېري سوچ نه وای کړی؛ او په دې توګه به او سنی د برش کلن ناورین هم نه پېښېدای؛ اما دې هویت بایللو داځلانده حقیقت هېر کړی دئ، چي که د داوود خان رژیم په افغانستان کي امریکايي چوڼیو یا نورو پردو عسکرو ته د دېره کېدو اجازه ورکړې وای، هغه مهال به د داوود خان او شاه شجاع تر منځ هم هیڅ توپیر نه وای؛ او په درست افغانستان کي به یې پر ضد داسي ملي او اولسي پاڅونونه پیل سوي وای، لکه پرون چي د روسي استعمار د نوکرانو او نن چي د امریکايي استعمار د مزدورانو پر ضد په دونه درزي او دربې روان دي.

له بله پلوه، لکه څنګه چي تاریخي پېښو هم وښوول، امریکايي سیاست وال او عسکري طراحان نه یوازي د شوروي یرغل په وړاندي د افغانستان د خوندیتوب له غمه نه وه مړه، بلکي په لوی لاس یې هڅه او کوښښ وکړ، چي په افغاني شخړه کي د شوروي دولت او سره پوځ مستقیمي لاس وهني ته لار هواره کړي. په بشپړ یقین سره، د افغانستان په قضیه کي د شوروي دولت او سره پوځ بې شرمانه لاسوهنو، امریکایانو ته ښه موقع په لاس ورکړه، چي د جیمي کارټر د جمهوري ریاست په دوره کي د سپیني ماڼۍ د سلاکار او د امریکا د استعماري سیاستو د لوی طراح - ډاکټر ز. برژینسکي له نظریو سره سم، د څه د پاسه دوو میلیونو افغانانو د وینو او سرونو په بیه، له شوروي دولت څخه د ویتنام د جګړې کسات واخلي. د دې موضوع نور تفصیل د ویکیپیډیا په دې پاڼه کي ولولئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan

البته، د دې مسألې د یادوني مقصد یوازي د دې واقعیت بیان دئ، چي د امریکا د متحدو ایالاتو سیاسي او پوځي واکمنانو هیڅکله د شوروي دولت د لاسوهنو او تېریبو په وړاندي د افغانانو د امنیت او خوندیتوب پروا نه لرله؛ او تل یې له عمومي فارمول سره سم تر هغه مهاله د افغانستان په چارو کي برخي اخیستني ته زړه نه دئ ښه کړئ، چي سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو یې غوښتنه نه ده کړې.

د امریکايي عسکرو یا امریکايي چوڼیو منتر وهلي پلویان او خواخوږي باید په دې روښانه حقیقت ځانونه پوه کړي، چي پردي پوځونه او پردۍ چوڼۍ زموږ د خلګو له خپلواکۍ بخښوونکو مبارزو، ملي غرور او نه هېرېدونکو حماسو سره کلک تضاد لري. تاریخ شاهد دئ، چي زموږ پلرو او نیکو حتا د نورو د سر، مال او ناموس د ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاره ويني توی کړي دي، نو دا به څنګه ممکنه يي چي د خپلي سپېڅلي خاوري واک او اختيار پردو لښکرو ته وسپاري؛ خپل ملي نواميس په پردو عسکرو وساتي؟ ! ماته خو دا خبري خيال، محال او جنون ايسي.

دا حقيقت ټول جهان ته روښانه دئ، چي آزادي، استقلال، وطن ساتنه او ملي غرور د افغانانو په وينو کي اخښل سوي دي. هيڅ يرغلګر لښکر په خپلو ببرونکو وسلو يا وحشتناکو وژنو سره زموږ د خپلواکۍ، ملي غرور او افغانيت لوړه روحيه نسي وژلای. له دې امله ناڅاپي نه ده، چي د « ميوند » د نه هېرېدونکي حماسې قهرمانه (ملالۍ) افغاني شازلمو ته په خپل خطاب کي داسي وايي:

که په ميوند کي شهيد نه سوې !
خدايږو لاليه بې ننګۍ ته دې ساتينه !
توري وهه برى به مومې !
که برى نه وي ځوانان تل په تورو مرينه
په تور توپک ويشتلئ راسې !
د بې ننګۍ احوال دي مه راځه مينه !

وګورئ، علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) د افغانانو هېبتناکه ټاټوبى په څه شأن او پرتم تعريفوي:

سر زمينی کبک او شاهين مزاج
آهوی او ګيرد از شيران خراج
در فضايش جُرهٔ بازان تيز چنګ
لرزه بر تن از نهيب شان پلنګ
(لاهوری، کليات: مثنوی مسافر **۵۷**).

دا او دې ته ورته زرونه لنډۍ، شعرونه او روايتونه زموږ د مېړني اولس د هيواد پالني، خپلواکۍ غوښتني او لوړ ملي غرور، روښانه مثالونه دي.

په افغانستان کي د امريکا د عسکري مرکزو پلويان او مدافعان نسي کولای، له يوې خوا د پردو عسکرو د همېشني حضور سيله وکړي؛ او له بلي خوا د ميرويس نيکه، شاه محمود، شاه اشرف، احمد شاه بابا، وزير اکبر خان، ميرمسجدي خان، مير بچه خان کوهدامني، غازی ايوب خان، غازی امان الله خان او د دې غيرتمني خاروي د سلګونو نورو اتلانو د سرښندني، خپلواکۍ غوښتني او افغانيت باټې وولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خاوري، خپلواکۍ او ملي نواميسو د دفاع په اړه د شاه شجاع، ببرک کارمل، حامد کرزي او داسي نورو لاس پر نامه نوکرانو پوچي ادعاوي، زموږ د خپلواکو پلرو او نيکو وياړلو شملو ته لوی سپکاوی دئ؛ ځکه آزادي او غلامي، سرلوړي او سرکوزي، افغاني غرور او بيګانه پالنه دوه کاملاً بېل شيان دي. کله چي يو خوښوو، آبل په خپله نفي کيږي. زموږ د خلګو له دود او دستور سره سم، «خدای او خُرما» دواړه، بې ځايه غوښتنه ده. له همدې کبله بايد يا د خپلو سرلوړو پلرو او نيکو په شان د خپلواکۍ او استقلال لار ؛ او يا د مزدورانو او ګوډاګيانو په دود، د پردو لار غوره کي! بې شکه، د خپلواکۍ او استقلال لار ګرانه ؛ خو مېوه يې خوږه او په زړه پوري ده. بالعکس د پردو د مريېتوب او انقياد لار آسانه؛ خو مخ ته يې لوی لوی خطرونه پراته دي. دغوی يې خپله خوښه، چي کومه لار اخلي؛ خو زموږ اتل او مړني خلګ به هيڅکله له خپلواکۍ، استقلال او سرلوړۍ پرته، بله لار وانخلي.

امريکايي ځونې او په هيواد کي د سياسي - اقتصادي ثبات مسأله

ځيني امريکا پلوه افغان ليکوال او سياسي مبصرين استدلال کيي، چي د امريکايي پوځيانو دايمي ځونې به په هيواد کي د کودتاوو او غيرقانوني بلواوو مخه ونيسي؛ او رامنځ ته سوئ سياسي ثبات به په خپل وار سره، په جګړو وران کړي افغانستان کي، اقتصادي ترقۍ او پرمختګ ته لار هواره کړي.

دا خبره تر ډېره ځايه سمه برېښي، چي امريکايي ځونې به د وسلو په زور د تپل سوي نظام د نسکورېدو مخنيوی وکړي؛ خو په هيڅ وجه نسي کولای د خپلواکۍ، عدالت او بشري حقوقو د پاره زموږ د دردمنو او کړېدلو خلګو د اولسي پاڅونو مخه ونيسي. سربېره پر دې، د بهرنيو پوځي اډو په مرسته د واکمن مزدور نظام د ساتني تجويز، په خپله هم چندان علمي او معقول اساس نه لري؛ ځکه د يوه هيواد د سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام غوراوی يا انتخاب يوازي د هغه هيواد خلګو حق دئ، نه د پرغلګرو لښکرو. دا حق د معاصرو بين المللي حقوقو په اساسي اصولو کي هم په پوره وضاحت او صراحت سره بيان سوی دئ (د نورو مالوماتو د پاره و ګورئ: ټونکين ۹۷ ، ۱۰۵؛ فيلډمن او نور ۱۳۷ ، ۱۴۳).

د معاصرو بين المللي حقوقو د دې اساسي او بې بديل حق د يادوني مقصد دا دئ، چي يوازي او يوازي د يوه هيواد اصلي او بومي وګړي حق لري، د خپلي خوښي سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام په اړه، پرېکړه وکي. کله چي دا ستر او ارزښتناک حقوقي اصل ته غاړه کښېږدو، بيا نو د دې ځای نه پاتيږي، چي د امريکا او نورو ايتلافي هيوادو سياسي او عسکري واکمنان واردواره د خپلي خوښي سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک او برچې يا پېسو او د سيسو په زور زموږ پر ببوزلو او بې آوازه خلګو وتپي؛ او بيا يې په خپلو چوڼييو کي د ځای پر ځای سوو عسکرو په زور دفاع وکي.

ټولو پوهو او وينبو افغانانو ته دا پوښتنه ببخي حل ده، چې د امريکا دايمي پوځيان به په افغانستان کي د څه ډول سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام دفاع او ملاتړ کيي! هغه نظام، به څه ډول نظام يي، چې امريکايي سياست وال او پوځيان يې د خپلو زرو عسکرو په قرباني کولو او ميليارډو ډالرو په خاوري کولو سره، ساتنه او ژغورنه غواړي؟ آيا دا سي نظام ته له يوه مزدور، ملي ضد او اولسي ضد نظام پرته، بل څه ويلای سو؟

په همدې وجه، هيڅ خپلواک او باغروره افغان دا خبره نسي منلای، چې امريکا او نور ايتلافي دولتونه يو ځل د توپ او ټانک په زور پر مظلومو افغانانو خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي نظام وتپي؛ او بيا يې د خپلو پوځي اډو په زور تل ترتله ساتنه او دفاع وکي. افغانان پوهېږي، خپل سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام يې .که دولتي نظام ملي او اولسي ختېه ولري، ببله شکه به يې خلګ د زړه له کومي سيله او ملاتړ کيي؛ بالعکس که نظام د خلګو دروا غوښتنو پر خلاف ولاړ يي، بيا به يې خلګ هرومرو د تونس، مصر، لېبيا، يمن، بحرين، مراکش، اردن او داسي نورو هيوادو په څېر، ګوښه کولو يا نسکورولو ته اړباسي.

دا خبره دقيقه او پرځای ده، چې تل بايد د يوه رينښتني ملي او اولسي دولت پر ضد د کودتاوو او نورو غير قانوني زور زياتيبو مخه ونيول سي؛ خو د مزدورو، مستبدو، لوټمارو او اولسي ضد حکومتو پر خلاف سوله ييزه يا وسله واله مبارزه، دواړه د هر هيواد د اولسو، نه ببلېدونکی حق دئ.

که امريکايانو او د هغو غربي متحدينو په ريشتيا سره د يوه خوندي، اولسواک او سوکاله افغانستان د جوړولو غم لرلای، نو د نجيب الله د حکومت تر ړنګېدو وروسته به يې د يوه پياوړي ملي او اولسي حکومت په را منځ ته کولو کي له جنګ ځپلو افغانانو سره هر اړخيزه انساني مرسته کړې وای. په خواشينۍ سره، چې هغه مهال يې د خپلو ستراتيژيکو هدفو تر پوره کېدو وروسته افغانانو ته شا ور واړوله؛ افغانستان يې تنظيمي ډلو او د هغو پاکستاني، ايراني او عربي ولي نعمتانو ته پرېښود. له پخوانيو تېروتنو او بې غَوْرييو څخه يې بيا هم پانيات وانخيست؛ او د ۲۰۰۱ع کال په ډيسمبر کي يې د بون کنفرانس له لاري، يو وار بيا د يوه پراخ بنسته ملي حکومت د جوړولو په لار کي د مظلوموافغانانو روا او انساني حق تر پښو لاند ي کړ؛ او په دې توګه يې يو ځل بيا د دې ستم ځپلو خلګو د ژوندانه ګروه واګي د دې د هيواد تر ټولو نوم بدو قاتلانو، ورانکارو او خاينانو ته وسپارلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې ټولو جفاوو او بې پروايي ګانو سره سره، که امریکا ریښتیا هم په افغانستان کې له ډیموکراسۍ، بشري حقوقو او پر قانون ولاړ نظام سره څه نا څه علاقه لرلای، نو باید د تېر لس کلن اشغال له پیل څخه تر اوسه پې د دغو نوم بدو جنګي او مافیايي ډلو، لوټمارو او فاسدو واکمنانو له ملاتړه لاس اخیستی وای؛ او زموږ د کړېدلو او بېوزلو خلګو په ګټه یې څه اغېزمن او ګټور کار کړئ وای؛ سوله او امنیت یې ټینګ کړئ وای؛ د زور واکو او فسادو واکمنانو مخه یې نیولې وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړئ وای... مګر نن زموږ ټول هیوادوال ګوري، چې امریکايي لښکرو په افغانستان کې، د څه ډول سیاسي او اقتصادي نظام ساتنې ته ملا تړلې ده؟ ایا دا د مظلومو او کړېدلو افغانانو غوښتنه ده، چې د جنایتکارانو، خاینانو او غلو حکومت د امریکايي توپ او ټانک په زور له کودتاوو یا اولسي پاځونو څخه و ژغورل سي؟ ایا د امریکايي عسکرو د دایمي حضور په وحشتناکه فضا کې به د افغانستان د بې وسه او بې کسه اکثریت سیاسي حقوق، تل تر تله تر پښو لاندې نه يې؟ ایا د کرزي په ګوښه کېدو سره به، عبدالله عبدالله یا کوم بل امریکايي ایجنټ، د کابل د تاج او تخت واګې نه تر لاسه کیږي؟

که د امریکايي چوڼیو د دوام پلویانو، په افغانستان کې د یوه منلي ملي او اولسي نظام د دفاع د پاره د امریکا د پوځي اډو د دوام پر اړتیا ټینګار کولای، هغه مهال به دې خبري له منطق او تعقل سره یو څه اړخ لګولای؛ خو اوس ګورو چې زموږ غرب مآبه افغان لیکوال او تحلیل ګران په هیواد کې د جنګي مجرمینو، پېژندل سوو جاسوسانو، غلو او زورواکود کرغېړن نظام د ژغورني د پاره، د امریکايي چوڼیو د ضرورت بابولالي وايي. د شرم ځای دئ، چې د امریکايي پوځو د دایمي استوګني پلویان، په هیواد کې د پردو د داسي ارتجاعي او انساني ضد مأموریت سیله کیږي.

امریکا او نورو غربي متحدینو ته دا خبره هیڅ ارزښت نه لري، چې په یوه هیواد کې واکمن نظام د چا ګټي ساتي. ددوی له نظره مهمه خبره دا ده، چې واکمن رژیم تر کومي ګچې د دوی سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو ته وفادار دئ. له همدې امله یې په ایران کې د محمد رضا پهلوي، په اندونیزیا کې د سوهارتو، په چیلي کې د پینوشه، په پاکستان کې د جنرال ضیاء الحق، په مصر کې د حسني مبارک، په تونس کې د زین العابدین بن علي او ځینو نورو هیوادو کې د دغه راز بشري ضد رژیمو ملاتړ کاوه؛ او دادئ ټوله نړۍ ګوري، چې تر اوسه لا په بحرین کې د خلیفه د کورنۍ او په یمن کې د علي عبدالله صالح په شان مستبدو او فاسدو واکمنانو د ژغورني په خاطر، له هیڅ ډول هلو ځلو لاس نه اخلي.

راسئ د یوه هیوادپال، باوجدانه او منور افغان په توګه دا پوښتنه واړندي کو، چې په افغانستان کې د پردو او سني مزدور، جنایتکار، فاسد او بې کفایته نظام زموږ عام اولس ته څه ګټه رسولې ده، که څنګه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا هغه فاسد او مافيايي نظام، په هيواد کې اقتصادي ترقي او پرمختګ را وستلای سي، چي زور واکو ملګرو او پلويانو يې، په خپله د کابل حکومت د کرني وزرات له رسمي رپوټ سره سم، د بې وسه او بې کسه افغانانو پر ملکيتو سربېره، د بيت المال څلور ميليونه (۴۰،۰۰۰،۰۰۰) جريبه مځکه لاندي کړې يې؟
ايا هغه مزدور او مافيايي نظام هم د اقتصادي او فرهنګي پرمختګ لار پرانيستلای سي، چي خلګ يې له فساد او بې عدالتييو څخه ويني ژاړي.

د ملګرو ملتو د سازمان د رپوټ له مخي زمونږ بېوزلو هيوادوالو يوازي په ۲۰۰۹ ع کال کي، د کرزي د فاسد او بې کفايته رژيم خپلسرو واکمنانو ته دوه نيم (۲،۵) ميليارده ډالر موک (رشوت) ورکړی دئ، چي دا پيسې په حقيقت کي زمونږ د کورني ناخالص محصول، څلرمه برخه ده. په افغانستان کي د دولتي فساد په اړه نور تفصيل دلته وګورئ:

http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html

ايا له خرچ سوي کرزي څخه بيا د دولتي ادارو تر چېړاسيانو پوري ټول د فساد، خيانت او بې کفايتۍ په طاعون نه دي لړلي؟

دا ټولي خبري او دلايل به يوې خوا ته کښېږدو، راسئ په هيواد کي د اقتصادي پرمختګ پر اساسي او مهم شرط يو څه غوَر وکو. مونږ او تاسي ټول په دې روښانه واقعيت ښه پوهېږو، چي د هري ټولني د اقتصادي او کولتوري پرمختګ تر ټولو مهم او اساسي شرط، په هغه هيواد کي د سولي او امنيت ټينګښت؛ او له واکمن دولتي نظام سره د خلګو هر اړخيزه همکاري ده. تر هغه وخته چي سوله او امنيت نه يي ټينګ سوئ، اقتصادي پرمختګ او فرهنګي ترقي څنګه را تلای سي؟ ايا اقتصادي او فرهنګي ترقي، د پردو ټانکو او الوتکو په زور ممکنه ده؟

بې شکه چي اقتصادي او تخنيکي پرمختګونه، د خلګو د سوچو او دودو په بدلولو کي، ډېره ارزښتناکه ونډه لري؛ خو دا ګرده بې سولي او کرارۍ ممکن نه دي. وار دواره بايد د خلګو پر ملګرتيا او همکارۍ غوَر وسي؛ او بياد اقتصادي ټيکاو پر خيال پلونو بحث وسي. دا خبره هم له هيچا پټه نه ده، چي د امريکا په مشرۍ پردو ايتلافي پوځو د خپل يرغل له همغي لومړۍ ورځي څخه زمونږ په هيواد کي جګړو، نا ارامييو او کړکېچونو ته لمن وهلې ده؛ او د دايمي چوڼييو په جوړولو سره به بېله شکه د استونزي او مصيبتونه نور هم زيات کړي.

دغو عيني واقعيتو ته په پام سره، زمونږ ويښ او هوښيار لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، چي په افغانستان کي د امريکايي پوځيانو همېشنۍ استوګه به دې ناکراره او کړکېچن هيواد ته، لکه څنګه چي ځيني

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغان ليکوال او شنونکي ادعا لري، نه سياسي ثبات راولي؛ اونه به د هيواد نا باوره سياسي- امنيتي حالات په خپل وار سره، اوسنيبو يا راتلونکو اقتصادي - فرهنگي پرمختگو ته لار هواره کړي. په دې خپلواکه او سرلوړې خاوره کي به د پردو عسکرو سته والی تل د ناخوالو، نښتو او جنگو مهم او اساسي علت يي. جگړې، نا ارامۍ او ډول ډول دوښمنۍ به هم ښېله شکه د ناوړو استفادو او فساد له پراختيا، د سوداگرۍ او پانگي اچوني په برخه کي د بې باورۍ، د پانگي او پانگه والو له تښتي او په پای کي د هيواد د اقتصادي کنگل کېدو او پر شا تگ پرته، بله هيڅ نتيجه ونه لري.

د امریکايي چوڼيو د اقتصادي گټو افسانه

ځيني افغان ليکوال او شننونکي استدلال کيي، چي په افغانستان کي د امريکايي لښکرکوټو سته والی او تداوم نه يوازي زموږ سياسي استقلال او ملي حاکميت ته تاوان نه لري، بلکي له اقتصادي پلوه هم ډېري گټي لري. د دوی له نظره يي لو اقتصادي گټه دا ده، چي د امريکا دولت به زموږ په خاوره کي د خپلو چوڼيو له بابته، افغان دولت ته زياتي پيسې ورکيي.

دا خبره سهي (صحيح) ده، چي امريکايي مقامات به د کابل مزدور رژيم ته د محصول يا تاجايي په نامه څه پيسې ورکړي؛ خو مهمه پوښتنه دا ده، چي امريکايي عسکر ولي، د د ې ښاغلود استدلال له مخي، له يوې خوا زموږ د خاورې، خپلواکۍ او ملي واکمنۍ دفاع کيي؛ او له بلي خوا افغان دولت ته د محصول په نامه پيسې هم ورکيي؟! مگر امريکايان خره دي که لېوني، چي هم به زموږ د «ساتني» د پاره خپل پوځيان قرباني کيي؛ د عسکري چوڼيو د تمويل په مقصد به ميلياردونه ډالر خاوري کيي؛ او د محصول يا تاجايي په نامه به هم، په کابل کي ناست گوډاگي حکومت ته، اضافي پيسې ورکيي؟!

دا خو د عقل او منطق خبره نه ده. د مکتب زده کوونکي هم نسي قانع کولای. نه پوهېږم، چي د امريکايي عسکرو او چوڼيو د تداوم منتر وهلي پلويان په دې خندني استدلال کي، څه نبوغ او تبحر ويني؟! راسئ پر دې خبره يو څه روڼا واچوو، چي امريکايان ولي زموږ د «ژغورني» د غمه له يوې خوا ځانونه مرگ ته ورکيي؛ او له بلي خوا د خپلي دايمي استوگني له کبله، کوربه هيوادو ته د محصول په نامه پيسې هم ورکيي؟

واقعيت دا دئ، چي امريکايان ظاهراً ځينو، نه ټولو، کوربه هيوادو ته د خپلو عسکري اډو له بابته څه پيسې ورکيي؛ خو په بدل کي يې داسي څه اخلي، چي له ورکړل سوي محصول سره په هيڅ ډول د پرتلې وړ نسي بلل کېدای. د دغه راز استعماري اډو تر شا په عمومي ډول دا هدفونه او ناوړينونه پراته دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف) د ملتونو د ملي شتمنیو لوټول: په تېرو بحثو کي یادونه وسوه، چي د افغانستان ستري طبیعي زېرمي او نړۍ وال بازار ته د مرکزي آسیا د سون موادو لکه تیلو او طبیعي غاز او پرېمانه مځکلاندو زېرمو په لېږدونه کي د دې هیواد حساس جغرافیایي موقعیت، امریکایي اشغالگرانو ته لوی او اساسي ارزښت لري.

ب) د هیوادو په کورنیو چاروکي ډول ډول لاسوهني: زموږ امریکا مآبه لیکوال او تحلیلگران، قرآنونه او قسمونه اخلي، چي امریکایي چوڼۍ به د افغانستان د دولت په کورنیو چاروکي هیڅ راز لاسوهنه نه کیي؛ ځکه یې نو سته والی، د دوی په عقیده، د بهرنیو لاسوهنو او تېرییو ، په تېره بیا پاکستاني پوځیانو او ایراني اخوندانو ، په وړاندي ډېر ضروري ګڼل کیږي؛ خو سلیم عقل، ژور منطق او تاریخي تجربې دا مفتي او هوایي خبري کله منلای سي.

د هیوادو په کورنیو چارو کي د نه لاسوهني اصل، د معاصرو بین المللي حقوقو له اساسي اصولو څخه ګڼل کیږي . د دې زرین اصل سم او دقیق تطبیق کولای سي د ټولو هیوادو ، په تېره بیا زموږ د شاوخوا ګاونډیانو په خپلمنځي اړېکو کي د جګړو ، تصادماتو او کړکېچنو په مخنیوي کي لویه مرسته وکي. د همدې اصل له مخي، لکه څنګه چي د خپل هیواد په کورنیو چاروکي د پردو هیوادو لاسوهني په کلکه کړو ، په همدې ډول باید د نورو هیوادو په کورنیو چارو کي هم د امریکایي پوځونو د لاسوهنو ، ګواښونو او تېرییو په کلکه غندنه وکو.

زموږ اسکېرلي خلګ له تېرو لسو کالو راهیسي په افغاني خاوره کي د امریکایي او نورو ایتلافي لښکرو د سته والي په وجه، د همسایه او سیمه ییزو هیوادو د رنګارنګ لاسوهنو اوتېرییو ، سزاوي ګالي. که له حقیقته سترګي پټي نه کو ، په افغانستان کي د امریکایي قوتو دایمي استوګنه او رنګارنګ خپلسرۍ زموږ، زموږ د همسایه ګانو او نورو سیمه ییزو هیوادو په کورنیو چاروکي له لاسوهني پرته بله څه توجیه لرلای سي؟

دلته بې ګتې نه ګڼو ، چي په تېرو لسو کالو کي د ګرانو لوستونکو پام د یرغلګرو پوځو د لاسوهنو یو څو بولګو او مثالو ته را واړوو ، تر څو په خپله قضاوت وکي، چي د پردو عسکرو د توپ او ټانک تر کرغېړن سیوري لاندي د سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ ادعاوي څونه واقعیت لري.

- ایا دا د افغانستان د خلګو غوښتنه وه، چي په بون کنفرانس کي د ټرلو دروازو تر شا د هیواد د مشرتابه مسوولیت، و پېژندل سوو جنایتکارانو ، قاتلانو ، جاسوسانو او غلو ته وسپارل سي؟! که افغانستان د امریکایي اشغالګرو په لاس کي نه وای، ایا چا د داسي برمنډې لاسوهني جرأت کولای سو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په بون کنفرانس کې د مزدور رژیم داساسي قانون پروژه طرحه سوه، ایا څوک کولای سي په هغې کې د امریکايي سلاکارانو له مهندسۍ څخه نټه وکړي؟

- ایا دا زموږ د هیواد دود او دستور ؤ، چې د دفاع وزیر، مرستیالان او نور سرغنه د عسکري جامو (uniform) پر ځای ملکي جامې واغوندي؟ البته، د دفاع یا کورنیو چارو وزرات د مسوولینو له خوا د عسکري یا ملکي کالو اغوستل څه لوخبره نه ده؛ خو سره له هغه هم زموږ په ملي دودو او رواجو کې د پردو ښکاره لاسوهنه ښیي.

- د دفاع یا کورنیوچارو وزارتو د مشرتابه هیأتو د غړو له خوا د ملکي کالو اغوستل ښايي هیچا ته ډېره مهمه او جدي خبره و نه ایسي؛ خو د اشغالگرو له خوا زموږ د هیواد په کورنیو چارو کې لاسوهنې ته هیڅوک په ټیټه سترگه نسي کتلای. ټولو افغانانو ته څرگنده ده، چې زموږ په هیواد کې د مختلط یا گډ اقتصادي سیستم پر ځای د بازار یا په اصطلاح «آزاد بازار» اقتصادي سیستم چا ودراوه؟

شک نسته، چې د بازار اقتصاد په پرمختللو او ځینو پرمختیایي هیوادو کې ښه نتیجه ورکړې ده؛ ځکه هغوی په دغه راز اقتصادي سیستم کې د عامو خلگو د حقوقو د ساتنې او د شرکتو د ډول ډول سرغړونو د مخنیوي د پاره هم ځانگړې میکانیزمونه او اداري جوړې کړې دي؛ خو په افغانستان غوندي وروسته پاته هیواد کې د چور او چپاو، لاقانونیت او څارونکو ادارو د نسته والي له امله د بازار اقتصاد یوازې د سرا ښو کورنیو او باندنیو مافیایي ډلو او ځینو بین المللي مالي مؤسسو لکه د پیسود بین المللي صندوق (آی. ایم. ایف)، نړۍ وال بانک او داسې نورو د واکمنو کړیو گټو ته خدمت کیي.

دا زموږ د خلگو غوښتنه نه وه او نه ده، چې د دولت فابریکې، کارخانې او نورې تصدۍ د خاورو په بیه پر کورنیو او باندنیو مافیایي ډلو وپلورل سي. تر دې چې تېر سو، ایا له تېرو لسو کالو راهیسې زموږ گومرکي (گمرکي) تعارفې او نور مالي- اقتصادي سیاستونه د افغانانو له خوا ټاکل کیږي، که د باندنیو دولتو او بین المللي سازمانو له خوا؟

- ایا په هیواد کې واکمن مصرفي اقتصاد د افغاني اقتصاد پوهانو او سیاستوالو د ذهنو محصول دئ، که د پردو دولتو او باندنیو سازمانو (آی. ایم. ایف.، نړۍ وال بانک او داسې نورو) دیکتې سوې لارښوونې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردو دولتو او بین المللي سازمانو د دې ناروا او ناسمو لاسوهنو له امله اوس افغانستان د برېښنا د صادرولو پر ځای، له اوزبکستان او تاجیکستان څخه برېښنا رانیسي. د دې نامعقول او بې منطقه اقتصادي سیاست له کبله به زموږ له پرېمانه غرنیيو اوبو څخه نه یوازې د برېښنا په تولید، بلکې کرنه او خړوبولو کې هم کار نه اخیستل کیږي. د داسې تېل سوي اقتصادي سیاست حتمي نتیجه دا ده، چې افغانستان به تل د خپل اقتصاد د ډېرې اساسي او حیاتي مادې په برابرولو کې پردو هیوادو ته اړ يي. البته، دا حقیقت هم هر چا ته ښه څرګند دئ، چې اقتصادي تړښت یا وابستګي، په خپله سیاسي تړښت ته هم لار هوارېي.

د داسې لاسوهنو لیست خورا اوږد دئ، چې د ټولو یادونه يې د دې لنډې رسالې تر حوصلې وتلې خبره ده. البته پر امریکا او ایتلافي دولتو سربېره، ګاونډي او سیمه ییز دولتونه هم د افغانستان په کورنیيو چاروکې پراخې لاسوهنې کيي، چې د ټولو علت او منشأ بیا هم په هیواد کې پردي پوځونه، بېلابېلې تروریستې ډلې ټپلې او له هغو څخه را پیدا سوي کړکېچن سیاسي او امنیتي حالات دي.

هیله من یم، چې د امریکايي چوڼیيو د تداوم پلویان د دې څو مثالو په لوستلو سره په دې واقعیت پوه سوي يي، چې د پردو عسکرو او چوڼیيو په سته والي کې، د پردو هیوادو له راز راز لاسوهنو څخه خوندیتوب، له لویه سره ناممکنه خبره ده. بې شکه، زموږ په کورنیيو چارو کې لاسوهنې د امریکايي چوڼیيو یوازنۍ هدف نه دئ. راسئ په لاندې کرښو کې د داسې استعماري لښکرکوټو ځینو نورو هدفو ته هم لنډه اشاره وکو:

ج) په سیمه کې د استخباراتي شبکو پیاوړي کول او پراخول: دا مسأله دونه روښانه او برمنډه ده، چې ان تفسیر او تشریح ته هیڅ اړتیا نه لري. زموږ سترګه ور او هوښیار هیوادوال، له ورایه ګوري، چې تر امریکايي یرغل وروسته، پر افغانستان سربېره، زموږ زیاتره ګاونډي هیوادونه هم د امریکا د متحدو ایالاتو او ایتلافي دولتو د استخباراتو په لویو او پراخو ځالو اوښتي دي. د پردو لښکرو دغه راز جاسوسي شبکو، بېله شکه د ګاونډییو او سیمه ییزو هیوادو د استخباراتي فعالیتو پراخوالي او سختوالي ته هم لار هواره کړه. نتیجه دا سوه، چې زموږ وران او ویرجن هیواد د دوښمنو هیوادو د استخباراتي جنګو په یوه خطرناک ډګر واوښت؛ او دا جنګونه به د هرې ورځې په تېرېدو سره لا پسې پراخیږي او سختیږي.

د) د سیاسي مخالفینو رټل، زینډی کول، ځورول او تعذیبول: پوهېږو چې د امریکا دولت د بشري سازمانو او ډیموکراتیکو غورځنګو د پیاوړو مخالفتو په وجه نسي کولای، خپلو سیاسي مخالفینو ته د هغه هیواد په قلمروکې غیرقانوني جزاوې ورکړي؛ ځکه نو د انسان تښتوونکو په څېر د نړۍ له ګوټ ګوټ څخه خپل بېلابېل مخالفین برمته کيي؛ او بیا يې د راز راز پوښتنو، پلټنو، ځورونو او عذابونو دپاره په مختلفو هیوادو کې خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړو سوو لښکر کوټو ته بیایي. د بېلابېلو انساني ضد شکنجو او ځورونو دپاره د بې ګونا انسانانو دې تښتونو ته په سیاسي او حقوقي اصطلاح رنډیشن (rendition) وایي. د جنګړه جورج. ډبلیو. بوش د ظالمانه واکمنۍ پر مهال ډېر بې ګونا انسانان د سي. آی. اې. د پټو عملیاتو په ترڅ کې له بېلابېلو هیوادو څخه حمله و توبره سوه، چې تر ځینو مقدماتي پلټنو او ځورونو وروسته یې سرونه د بګرام او ګوانتانامو له محبسو څخه را ووته.

تر دې شواهدو او مدارکو وروسته، ایا د امریکایي چوڼیو جادو سوي پلویان او خواخوږي دا خبره مني که یا چې زموږ ګران هیواد، په تېره بیا تاریخي بګرام له تېرو لسو کالو راهیسې، د غیرقانوني پلټنو، زیندی کولو او ځورونو، په یوه خطرناک او بدنام بین المللي مرکز اوښتی دئ. په دې تور او انساني ضد محبس کې نه یوازې زموږ بې ګونا هیوادوالو، بلکې د نړۍ له بېلابېلو هیوادو څخه ډېرو نورو مظلومو او بېوزلو کسانو ته هم، په دې یا هغه نامه، رنګارنګ جزاوي او ځوروني ورکول کیږي.

ایا موږ د بشر پالوونکو او روښانفکرانو په نامه دې حقیقت ته غاړه ایښوولای سو، چې له هیواد څخه مو د خپلو او نورو اولسو د زندان یا شکنجه ځای په توګه استفاده وسي؟! ایا کېدای سي په داسي شرمناکو شرایطو کې د افغانستان د ملي واکمنۍ خبره وکړو؟ که کرزی، فهیم، خلیلي، عبدالله عبدالله، قانوني، سیاف، ګیلاني، مجددي، سپنتا، احدی، ارسلا، غني احمدزی او د استعمار نور نوکران د سپکاوي او شرم دې ځورونکي حالت ته د ملي واکمنۍ په سترګه ګوري، نو خدای دې افغانان له هغه حالته وساتي، چې واکمني ګرسره نه یې. بشپړ باور لرم، چې هیڅ با وجدانه، وطندوست او باغروره افغان دا تور او شرموونکی نوم نسي منلائ.

- د کوربه هیواد او شاوخوا سیمې د ملي او خپلواکۍ بخښوونکو غورځنګو ځپل او شا ته وهل: زموږ وینښ او هوښیار لوستونکي دا استعماري موخه هم په افغانستان او ګاونډییو هیوادو کې، په ډېرې اسانۍ سره کتلائ سي. موږ او تاسي ټول شاهدیو، چې له تېرو دو دېرش کالو، په تېره بیا وروستییو لسو کالو راهیسې، د ملي او خپلواکۍ غوښتونکو غورځنګو، سازمانو او شخصیتو او ازونه د استخباراتي شبکو او تروریستي ډلو ټپلو له خوا په بې رحمۍ سره ځپل سوي او ځپل کیږي. په افغانستان کې به د امریکا د دایمي چوڼیو له شامته، دا ملي ضد کړنلاره نوره هم سخته او خطرناکه بڼه واخلي.

- فرهنګي او مذهبي یرغل: په تېرو دو دېرشو کالو، په تېره بیا وروستییو لسو کالو کې د استعمارګرانو د دغه راز فرهنګي یرغل بولګې او مثالونه، هره خوا په پېخر دي؛ خو په خواشینۍ سره د هغو ناورین زېږوونکي نتیجې لا څو کاله نور هم وخت اخلي؛ ځکه په یوه ټولنه کې د فکري او فرهنګي فساد اغېزې سمدلاسه اثر نه ښندي؛ نسبتاً اوږدو کلو ته اړتیا لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرايمو خپورول: که څه هم له تېرو لسو کالو راهيسې د هيواد په بېلابېلو برخو، په تېره بيا بگرام هوايي اډه کې د پردو عسکرو د اخلاقي فساد، جرم او جنايت، قانون ماتولو او بې پروايۍ ځيني مثالونه تر سترگو سوي دي؛ خو سره له هغه هم په دغو برخو کې د رسوا سوو پېښو گڼه لا تر اوسه، د پردو پوځيانو د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرمو، رېښتينی انځور نه ښيي؛ ځکه د داسي فساد او جرايمو ډېروالی او پراخوالی هم وخت ته اړتيا لري. گران لوستونکي کولای سي د امريکايي پوځيانو د فساد او جنايت خپرولو په اړه ځو لنډي خبري، په فليپين او جاپان کي د امريکايي چوڼيو د اخلاقي فساد او جرمو په برخه کي ولولي.

- د پوځي ازمايښتو او تمرينو له لاري د کوربه هيواد او حتا شاوخوا سيمو محيطي ککړتيا: د پردو عسکرو له خوا د ژوندانه د محيط (چاپېر) د ککړتيا خطر ته بايد هيڅکله په سپکه سترگه و نه کتل سي. د ژوندانه پر چاپېر د داسي ککړتياوو د ناوړو اغېزو د تشريح او روښانو د پاره بې گټي نه ده، چي درنو لوستونکو ته په فليپين او جاپان کي، د امريکايي چوڼيو په اړه ځيني شمېرې او واقعيتونه وړاندي کو:
د خپرو سوو څېړنو او شمېرو له مخي، په فليپين کي د کلارک د هوايي اډې د پخوانۍ ساحې اړوند ځاهانو د څښلو اوبه، په تېلو او شحمي موادو ککړي سوي دي. له هغو څلېرويشتو(۲۴) ځايو څخه چي د اوبو نمونې يې کتلي سوي دي، په دوه ويشتو(۲۲) ځايو کي د سيمابو، نايټرېټو، کاليفورم بکټريا، سرپو، دايلدرينو او محللونو په گډون د ککړوونکو عناصرو او مرکباتو گچه، د څښلو په اوبو کي د هغو تر ټاکل سوي گچي ډېره زياته وه. دا ککړوونکي توکي تر ډېره وخته په شاوخوا چاپېر کي پاتېږي؛ او د خوړو ځنځيرته په لار موندلو سره، له بيالوژيکي پلوه نورهم ډېربنت مومي.

د هغو نوزوکړو کوچنيانو د روغتيا په اړه، چي مندو يې د اوکيناوا د کدينای هوايي اډې په گاونډ کي ژوند کاوه، د ۱۹۹۲ع کال يو رپوټ ښيي، چي د جاپان د نورو نوزوکړو کوچنيانو په پرتله د دغو نوزوکړو کوچنيانو وزن ډېر لږ ؤ؛ او دا نيمگړتيا، په هغه هوايي اډه کي له الوتکو او نورو زړه لړزوونکو ږغو څخه انگېرل کيږي. د سپين ساحل (وايټ بيچ) د اټومي اوبتلو د درېدو په ساحه کي د جاپان د حوزوي روغتيا شمېرني، په ماشومانو کي د لوکيميا او په لويانو کي د سرطانو لوړه گچه ښيي؛ د مثال په توگه په ۱۹۹۸ع کال کي، هغه دوې ښځې د اينې د سرطان له کبله مړې سوې، چي په سپين ساحل کي د صدف لرونکو حلزونو او ناوړو بحري بوټو په را ټولولو لگيا وې. په فليپين او جاپاني اوکيناوا کي د امريکايي لښکرکوټو د زيان اړونکو محيطي عواقبو په اړه زيات تفصيل، په دې تحليلي او معلوماتي مقاله کي وگورئ:

http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د افغانانو د سپېڅلي او سرلوړي خاوري د کرايه کولو هويت باييللو « مبتکرينو » ته بلنه ورکوم، چي يو پلا د خپل معاصر تاريخ په لوستلو سره وګوري، چي انګرېزانو د ډیورنډ د تپل سوی تړون پر بنسټ، د اتلسو (۱۸) لکو روپو کلنۍ مرستي په بدل کي، د افغانستان له مزدور واکمن - امير عبدالرحمان خان څخه څه واخيسته؟! ايا تاسي ته د هيواد د سوهيلي او ختيځو سيمو له لاسه وتل؛ او د يوه غښتلي واحد قوم، واحدي خاوري، واحد کولتور او واحدي ژبي ټوټه ټوټه کېدل، کوچنۍ خبره ښکاري ؟!

د امريکايي چوڼيو ځيني منتروهلي پلويان له واقعيتو څخه په بې خبرۍ يا سترګو پټولو سره دا درواغجنه ادعا هم کيي، چي ګوندي امريکايي چوڼيو د نړۍ په هيڅ هيواد کي ځايي خلګو ته هيڅ ډول ستونزي او پېچومي نه دي پيښي کړي. زه نه پوهېږم، چي دا ښاغلي د پيل په غوږ کي ېيده دي، که له کالو سره د خلګو په سترګو ننوزي؛ او لمر په دوو ګوتو پټيي؟

د ليکني په دې برخه کي د ګرانو او درنو لوستونکو پام هغو شخړو، ناخوالو او ناوړو عواقبو ته را اړوم، چي امريکايي چوڼيو د نړۍ په ېېلابېلو هيوادو کي، مېشتو خلګو او سياسي واکمنانو ته په ميراث پريښي دي.

ټول جهان خبر دئ، چي د جاپان خلګ هره ورځ د هغه هيواد په اوکيناوا کي د امريکايي اډو د تړلو دپاره مظاهرې کيي؛ ځکه د دې ښار خلګ د امريکايي پوځيانو له اخلاقي فساد او راز راز جرايمو څخه پزي ته رسېدلي دي. په اوکيناوا کي د امريکايي اډو پر مسأله ېېلابېلو شخړو او مخالفتو، د جاپان پخوانی صدراعظم (يوکيو هاتوياما) د انتخاباتو تر را رسېدو مخکي استعفاء ته اړ کړ. په دې چي دی د خپل ګوند له غړو سره، د هغي ژمني په پوره کولو کي پاته راغئ، چي ويلي يې وه، د سياسي واک تر اخيستو وروسته به د اوکيناوا له ټاپوګانو څخه امريکايي چوڼۍ وباسي. د دې کړکېچني مسألې د نورو تفصيلاتو دپاره دغه اينټرنيټي پاڼي وګورئ:

http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اوس راسئ په جاپاني اوکيناوا کي د ځای پر ځای سوو امريکايي پوځيانو د جرمو او جنايتو په اړه هم څو ټکي وړاندي کو، تر څو د دغه راز چوڼيو سرسپارلو مدافعانو ته ښه څرګنده سي، چي په افغانستان کي د امريکايانو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

همېشنيیو پوځي مرکزو له سته والي سره هوکړه به د هغو پر خطرناکو سياسي نتيجو سربېره، په جنايي برخه کي هم، زموږ بدمرغه هیواد له ډېرو لويو ستونزو او پېچومو سره مخامخ کړي.

د خپرو سوو شمېرو له مخي، جاپان ته د بیرته سپارلو په د ېرشو کالوکي، په دغو ټاپوګانوکي مېشتو امریکايي پوځیانو پينځه زره (۵،۰۰۰) جُرمونه کړي دي، چي د هغو په سلو کي لس (۱۰) مشدده جرمونه یا هغه جرمونه دي، چي د افغانستان د جزا د قانون د ډلبندۍ له مخي د جنحې او جنایت په توګه پېژندل سوي دي. په دغه ډله جنايتوکي وژنه، جنسي تېری، د خلګو پر جسمي تماميت ډول ډول بريدونه، وسله والي غلاوي او داسي نور شامل دي. د دغو جنايتو د څرنګوالي، بېلابېلو ډولو او پر ځايي اوسېدونکو د هغو د ناوړو اغېزو په اړه نور مالومات، په دغو ویبپاڼوکي ولولئ:

http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html

په یوه بل ځای کي راغلي دي، د اوکيناو خلګ انګېري (که څه هم په دې انګېرنه کي کېدای سي تر څه اندازې د بهرنيانو ضد احساسات هم نغښتي وي) چي د امریکايي چوڼيیو د «مجرمانه څپو» له خوا کلابند سوي دي. په اوکيناوا کي د دې جرم زېږوونکو مرکزوځيني نوري ستونزي او کړاونه، چي جاپاني سیاستوالو او له هغې ډلي څخه د جاپان مستعفي صدراعظم - هاتویاما - يې هم د لغوه کولو یا تعدیل کولو وس و نه موند، دا دي، چي د دغو امریکايي چوڼيیو پوځي کارکوونکي، په ډېري اسانۍ د قانون له منګولو څخه تښتي؛ او تر جرم یا جنایت کولو وروسته، د محاکمې او استرداد په پلمه، متحدو ایالاتو ته استول کېږي. د دې مسألې د نورو جزییاتو دپاره، د اینټرنیټ دغه پاڼه وګورئ:

http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php

د ځينو کوربه هیوادو پر خلاف، چي د امریکايي چوڼيیو له درکه د محصول یا تاجایي په نامه څه پیسې تر لاسه کيي، جرمني دولت په خپله خاوره کي د امریکايي چوڼيیو د سته والي له بابته، د دغه هیواد دولتي مقاماتو ته په کال کي تقریباً یو میلیارډ (۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ډالر محصول ورکيي. د دې خبر نور تفصيل د اینټرنیټ په دې لینک کي وګورئ:

http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم په جرمني کې د سوسيال ډيموکراټيک ګوند او زرغون (ګرين) ګوند ايتلافي حکومت، د عراق پر خلاف د امريکا او بريتانيا له جنايتکارانه يرغل سره ژور مخالفت لاره؛ خو سره له هغه هم په ناټو کې د غړيتوب او په خپله خاوره کې د امريکايي پوځي اډې د ستنه والي له امله، مجبور ؤ چې له يرغلګرو هيوادو سره لوژيستيکي او عسکري مرسته وکي. دا مرسته د جرمني له اساسي قانون څخه څرګنده سرغړونه ګڼله کيږي؛ او د عراقي اولس پر ضد وحشيانه تيري کې د دې هيواد د سوشل ډيموکراټيک ګوند او زرغون ګوند د ايتلافي حکومت روښانه پړتيا زباديي. د دې موضوع نور جزييات، په دې مضمون کې وګورئ:

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml

زموږ هوښيار او حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، که جرمني غوندي ستر، پرمختللئ او غښتلی هيواد د امريکايي چوڼييو د فشارو له امله خپل اساسي قانون تر پښو لاندې کيي، نو د نوري نړۍ، په تيره بيا زموږ غوندي مزدورو او بيوزلو حکومتو به څه حال يي؟! په همدې دليل دا خبره له هر راز شک او شبهې وتلې ده، چې د امريکايي چوڼييو په موجوديت کې به زموږ ملي واکمني او سياسي خپلواکي، هيڅکله له تيريو او لاسوهنو خوندي نه يي.

د نړۍ والو چارو شنونکو ته مالومه ده، چې د امريکايي چوڼييو فعاليتونه، په فليپين کې هم زياتره له سياسي شخړو او لانجو سره لاس او ګرېوان يي. د نيويارک ټايمز په لاندني لينک کې د فليپيني حکومت او امريکايي مقاماتو تر منځ دغه راز شخړو ته يوه لنډه کتنه سوې ده:

http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html

کشکي په افغانستان کې د امريکايي لښکرکوټو پلويانو د پردو يرغلګرو د دايمي حضور په ستاينه کې ترستوني څېرلو او ړندو ليکنو دمخه، يو پلا په فليپين کې د امريکايي پوځيانو د استوګنې ترخه او شرمناک درسونه لوستي وای؛ او بيا د دغه راز بدمرغو استعماري تأسيساتو دفاع په سنګر کې درېدلي وای.

د نړۍ په ځينو هيوادو کې د امريکايي پوځيانو حضور اوس داسي شرموونکي حالت ته رسېدلئ دئ، چې هيڅوک يې له منلو نټه نسي کولای. د مقالې په دې برخه کې، په ځينو هيوادو کې د امريکايي لښکرکوټو د ناورين زيږوونکي حالت په اړه څو لنډې خبرې کو؛ او خپلو مُدبر لوستونکو ته بلنه ورکوو، چې په خپله د افغانستان غوندي دوديزي ټولني په ځانګړو فکري او فرهنګي شرايطو کې د هغو د خطرناکو عواقبو په باب اټکل وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ والو چارو شنونکو ته ښه څرګنده ده، چې د «سوبیک» خلیج په سمندري اډه او کلارک هوایي اډه کې د امریکایي پوځیانو د استوګني پر مهال د «اولنګاپو» او «انجیلیس» ښارو فحشا، په ټوله نړۍ کې نوم لاره. دا ناوړه حالت تر (۱۹۹۱ع) کال یاني دقیقاً هغه مهاله پوري روان ؤ، چې د «مونټ پینتوبو» اورغورځوونکي د کلارک هوایي اډې ډېره برخه ورانه کړه. په دې برخه کې زیات مالومات، له دغو اینټرنیټ پاڼو څخه تر لاسه کولای سئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Prostitution_in_the_Philippines
http://www.filipinawives.com/memorial.html
http://www.google.co.uk/#hl=en&q=crimes+in+philippines&aq=1&aqi=g3g-v4g-j3&aql=&oq=crimes+in+phi&pbx=1&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.&fp=ecb04e88bcddfc48&biw=1366&bih=620

په (۱۹۴۷ - ۱۹۸۰ع) کلو کې اته څلوېښت (۴۸) فلیپینیان، چې درې پر څلورمه برخه یې ښځې او کوچنیان وه، د امریکایي چوڼیو په شاوخوا کې، په وحشیانه بڼه و وژل سوه. د بشري حقوقو د ساتنې ډېر سازمانونه په دې باور دي، چې د امریکایي چوڼیو د منسوبانو د جرمو او جنایتو ډېره برخه یا اصلاً نده را برسېره سوې یا په لوی لاس پټه ساتل سوې ده؛ ځکه په دغه راز جرمو او جنایتو کې ښکېل امریکایي پوځیان، یو هم په فلیپینۍ محکمه کې، نه دئ محاکمه سوئ.

یوازې په «اولنګاپو» ښار کې څلور زره، درې سوه شپږ پینځوس (۴،۳۵۲) ښځو جوازونه تر لاسه کړي دي، چې د مېلمه پالو (د بدلمنو یا فاحشو ښځو فېشني نوم) دنده وکي. په «انجیلیس» ښار کې، چې پینځه سوه (۵۰۰) میخانې کاروبار لري، د دغو ښځو شمېر درو زرو څلور سوو دېرشو (۳،۴۳۰) ته رسیږي. په «سوبیک» کې د دغه راز ښځو شمېر درې سوه اته څلوېښتو (۳۴۸) او په «مبلکت» کې درو سوو (۳۰۰) ته رسیږي. البته، داارقام په جنسي سوداګرۍ کې د ښکېلو ښځو بشپړ او دقیق شمېر نه ښیي؛ ځکه که د بې جوازه کوڅه یي ښځو شمېر هم ور سره ملګری سي، بیا یې نو شمېر په «اولنګاپو» ښار کې د نهو زرو (۹،۰۰۰) شاوخوا او په «انجیلیس» ښار کې تقریباً اوو زرو (۷،۰۰۰) ته رسیږي.

په (۱۹۸۵ - ۱۹۹۱ع) کلو کې د «انجیلیس» ښار د ایدز له کاري ډلي سره د ایچ. آی. وی. یو څلوېښت (۴۱) مالومي پېښې ثبت سوي، چې له هغو څخه نهه (۹) ناروغان مړه سوي دي.

په جنوبي کوریا، جاپان او فلیپین کې هغو کوچنیانو ته په سپکه او بده سترګه کتل کیږي، چې له امریکایي پوځیانو څخه زېږېدلي یي. داسي کوچنیان، چې زیاتره د پلرو له خوا پرېښوول سوي؛ او له خپلو مندو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوېيږي، له پلرنیيو ځېرو سره د ورته والي له کبله، د ژوندانه په ټولو برخو، په تېره بیا ښوونه او روزنه کې د خلګو له تعصب او سپکاوي سره مخامخ کيږي. د نور تفصیل دپاره، دا هراړخيزه مالوماتي مقاله ولولئ:

http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

که د امریکایي چوڼیيو سرسپارلي او جادو سوي مدافعان دغو تکان ورکوونکو واقعیتو او شمېرو ته هم هيڅ ارزښت نه ورکيي، بیا نو په کار ده، چې په کابل کې د امریکایانو مزدورو واکمنانو ته سلا او مشوره ورکړي، چې د فاحشه خانو، شرابخانو، حرامیانو او په پای کې اېډزاو له هغو څخه نورو را پیدا کېدونکو ناورینو د مخنیوي دپاره هم مخکې له مخکې تیاری ولري؛ ځکه هر ځای چې د دې فرعونانو پښې اېښوول سوي دي، د شرابخانو، نایټ کلبو او فاحشه خانو جوړېدل او د ډول ډول جرمو او جنایتو خپرېدل حتمي او ضروري خبره ده.

که څه هم د امریکایي او ایتلافي ځواکو له خوا زموږ د سپېڅلي او ویاړلي هیواد له اشغال سره جوخت، د دغه راز بې ناموسیيو او بد اخلاقیيو زړي هم د هیواد په ګوټ ګوټ کې کرل سوي دي، چې د بګرام هوایي اډه په هغو کې ځانګړی نوم لري؛ خو سره له دې هم د دغه راز فساد ورانوونکي عواقب لا تر اوسه به سم ډول نه دي را منځ ته سوي؛ اما په دې خبره کې شک نسته، که امریکایي چوڼۍ څو کاله نور هم پاته سي، هغه مهال به دا فساد هم دیوه لوی ملي ناورین وګچې ته ورسیږي. له دې امله باید پر ټولو هغو ناموس پلورونکو د زړه له کومي لعنت او نفرت و وایو، چې زموږ په سرلوړي هیواد کې، دې توري او شرمناکي لکې ته، د هر ډول شرایطو او امکاناتو په برابرولو کې برخه اخلي.

په سعودي عربستان کې هم له امریکایي اډو سره د عامو خلګو مخالفت څه پټه خبره نه ده. درنو لوستونکو ته ثرګنده ده، چې له سعودي حکومت سره د القاعدې او نورو مخالفینو د وسله وال مقاومت یوازنی دلیل هم په پیل کې همدغه امریکایي چوڼۍ وې؛ ځکه امریکایي پوځونه په حقیقت کې د خلیج د جګړې په پلمه په سعودي عربستان کې ځای پر ځای سوي وه. معقوله او پرځای خو دا وه، چې تر خپل رسمي مأموریت وروسته یې سمدستي د سعودي عربستان خاوره پرېښې وای؛ مګر په خواشینۍ سره چې د فارس خلیج په حساسه ستراتیژیکه سیمه کې یې خپلو استعماري هدفو ته په پام سره، پښې اوږدې و غزولې. که چا د وسله وال مقاومت په زور نه وای ایستلي، ښېله شکه به تر اوسه پوري د راجاګانو او نوابانو په شان هورې ناست وای. د دې موضوع نور تفصیل په دغو ویبپاڼو کې وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ او تاسي ټولو افغانانو ته مالومه ده، چي په۲۰۰۱ ع کال کي ځينو امريکايي الوتکو له پاکستاني هوايـــي ډګرو څخه پر افغانستان بريـدونــه وکـــړه. همدا اوس هم ويل کـــيږي، چـــي د سي. آی. اې. بـــې پېلـــوټه الوتکي (drone predators) له ځينو پاکستاني هوايي اډو څخه پر افغانستان او قبايلي سيمو بمباری کيږي. دا واقعيت د پاکستان په ايبټ آباد کي د اسامه بن لادن پر کور د امريکايي قواوو د وژونکي ګوزار او له امريکايي چارواکو سره د پاکستاني واکدارانو تر ظاهري شخړو او لانجو وروسته لا نورهم ثرګند سو. په حقيقت کي د بن لادن تر وژني وروسته ؤ، چي دوو مخو پاکستاني پوځيانو د بن لادن د پلويانو د خواخوږۍ په خاطر د امريکاد بې پيلوټه الوتکو پر مخ د خپلي « شمسي » نومي هوايي اډې، د بندولو خبري وکړې.

ښايي دا ظاهري جار و جنجال د پاکستاني عامه افکارو دغولولو د پاره د پاکستاني او امريکايي پوځيانو د زرګري جنګو يوه برخه يې؛ خو د پاکستاني او امريکايي واکمنانو له خوا د پاکستان له « شمسي » هوايي اډې څخه د کار اخيستني په اړه د حقايقو له پټولو سره سره، له دې روښانه واقعيت څخه هيڅوک نټه نسي کولای، چي د پاکستان درست خلګ، په تېره بيا مظلوم او بېوزلي پښتانه، په قبايلي سيمو کي د امريکايي ډرون له ړندو او بې رحمانه بريدو سره سخت مخالفت لري. د نړۍ خبري وسايل هره ورځ د امريکاد دغه راز وحشيانه بريدو پر خلاف د پاکستاني اولس، په تېره بيا جګړو ځپلو پښتنو د مظاهرو او لاريونو شاهد دي.

پاکستانۍ خاوره، اوبه او فضا تر اوسه په پټه يا ښکاره د امريکايي ځانګړو قواوو او سي. آی. اې. لوبه او پراخه ځاله ده؛ ځکه نو هيڅوک له دې خبري مخ نسي اړولای، چي له امريکايي پوځ او استخباراتي کړيبو سره د پاکستاني دولت ښکاره يا پټو همکاريبو په هغه هيواد کي د جګړې، نا امنيبو او سياسي شخړو خورا لوی اورونه بل کړي دي. د دې سرکښو اورونو له کبله پاکستاني اقتصاد او پاکستاني اولس ته دونه ستر او پراخ تاوانونه اوښتي دي، چي د جنرال پرويز مشرف او زرداري له حکومتو سره بې د امريکايي مقاماتو په اقتصادي او عسکري مرستو، هيڅکله سر نه سره ورځي. که په پاکستاني قلمرو کي د امريکايي پوځو او استخباراتي شبکو پټي او ښکاره لاسوهني نه وای، پوره باور دئ، چي نن به د دې هيواد پر خپلواکۍ غوښتونکو خلګو، په تېره بيا مظلومو پښتنو، د قيامت شپې او ورځي نه تېرېدای. د پاکستان او امريکا د روانو عسکري همکاريبو د ځينو اړخو په اړه نور مالومات دلته کتلای سي:

http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ترکیه (ترکیه) کې د اینجرلیک امریکایي چوڼۍ هم له ورایه د ترکیې په سیاسي نظام کې د هغه هیواد د پوځیانو د ښکاره برلاسي، د اسراییلو د صهیونیستي دولت د ټینګښت او په سیمه کې د امریکا د ځینو نورو استعماري هدفو د تحقق د پاره کار کیږي. بې ځایه نه ده، چې د لیکنې په دې برخه کې د امریکایي پوځیانو د همېشني حضور له افغاني پلویانو څخه پوښتنه وکو، چې که بې هویته ترکي پوځیان او سیاستوال د نړۍ والو بشري حقوقو او ملي - اسلامي دودو پر خلاف خپلو ښځو ته په دولتي ادارو او تحصیلي مؤسسو کې د پوړني اغوستلو اجازه نه ورکیږي، مونږ افغانان هم باید د هغو د دې جاهلانه او انساني ضد عمل پېښې وکو؟ !
که غرب مآبه ترکي پوځیانو او سیاستوالو د خپل سیاسي ژوند د بقاء د پاره هر بدو بلا ته لاسونه اچول، مونږ افغانان به یې هم په پټو سترګو تقلید کوو؟ مګر مونږ د مولانا جلال الدین بلخي غوندي عارف او سید جمال الدین افغاني غوندي متفکر او مبارز په لرلو سره دې اړ یو چې د هویت بایللو ترکانو پر ناسمه لار ګام کښېږدو؟ ! زمونږ عارفانو او مفکرانو ترکانو ته د پوهې، پرمختګ او بشپړتیا لار ښوولې ده، ځکه نو تقلید او پېښې کول د هغوی کار دئ نه زمونږ.

په داسې حال کې، چې په ټولو لوېدیځو هیوادو (فرانسه یوازنی هیواد ؤ، چې په دې وروستیو وختو کې یې د هغه هیواد په عامه ځایو کې د بوغرې یا چادرې پر اغوستو بندیز ولګاوه) کې مسلماني ښځې حق لري، په خپله خوښه کالي واغوندي؛ مګر د ترکیې متعصبو پوځیانو او سیاستوالو د خپل هیواد د ښځو له دې منل سوي انساني او اسلامي حق څخه سترګې پټولې، تر څو چې د دغه هیواد پارلمان د (۲۰۰۸ ع) کال د فبرورۍ پر اوومه نېټه د ترکیې په رسمیاتو کې د پوړني اغوستلو بندیز ایسته کړ. په ترکیه کې د پوړني اغوستلو د ناروا او بې ځایه بندیز د ایسته کولو تفصیل، د ویکیپیدیا په دې پاڼه کې وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey

که څه هم ترکیه خاص جیو - ستراتیژیک موقعیت او له کُردانو، قبرص او ارمنیانو سره تاریخي ستونزې لري، مګر سره له هغه هم که یې عام خلګو ته په ریشتیا سره اختیار ورکړل سي، ښایي نه په ناټو کې غړیتوب او نه هم په خپل هیواد کې د امریکا همېشني حضور ته غاړه کښېږدي.

د ترکیې د سیاسي تاریخ پوهانو او شننونکو ته په بشپړه توګه مالومه ده، چې د امریکا متحدو ایالاتو تل په ترکیه کې د خپلي پوځي اډې او وفادارو ترکي پوځیانو له لاري د هغه هیواد د ډیموکراټیکو رژیمو په رنګولو کې لویه برخه اخیستې ده. د ترکیې په سیاسي نظام کې د غرب مآبه پوځیانو برلاسی تر لمر روښانه خبره ده . ترکیه، پاکستان او اسراییل د نړۍ له هغو درو مشهورو هیوادو څخه دي، چې درست سیاسي نظام یې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

واقعيت کې د پوځي واکمنانو په لاس کې دئ. په ترکيه کې د عسکري کودتاوو او له قبرص او ارمنيانو سره د ترکانو د تاريخي مسألو په باب، دغه ويبپاڼې وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute

سربېره پردې، ايا هر هغه څه چې د ترکيې يا کوم بل هيواد په ګټه يې، بايد هرومرو زموږ د هيواد په خير او ګټه هم يې؟ مګر تر اوسه مو په دې روښانه خبره سد نه رسيږي، چې مختلف هيوادونه، بېلابېل عيني او ذهني شرايط لري؛ او له يوه هيواد څخه بل هيواد ته د سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي سيستمو يا د هغو د ځينو برخو او عناصرو ميخانيکي او مقلدانه لېږدول، له ولسي پاڅونو، مخالفتوا و ستونزو پرته بله څه نتيجه نه لري. ايا زموږ د جنګ ځپلي او کړکېچن هيواد وروستی څو دېرش کلن تاريخ، د دې مدعا روښانه ثبوت نه دئ؟

دې ټولو دلايلو او شواهدو ته په پام سره بايد د دې روښانه حقيقت له منلو مخ وانړوو، چې د امريکا چوڼۍ په هيڅ ځای کې د ځايي خلګو غوښتنه نه ده.

ولې؟

ځکه چې دا ډول استعماري چوڼۍ نه يوازې په کوربه هيواد، بلکې په چارچاپېره سيمه کې د انسان ځپلو، زيندی کولو، چور او چپاو، فساد خپرولو، ګواښلو، ورانولو او ککړولو خورا خطرناک مرکزونه دي. ښکاره او ثرګنده خبره ده، چې خلګ په خپلو سيمو او هيوادو کې د پردو لاسوهني، جنايتونه، فحشاوې، لوټمارۍ، بې عزتۍ او نورې ناروا وې نسې منلای.

په دې خبره خو د کوچنيانو هم سر خلاصيږي، چې استعماري قدرتونه هيڅ کار بې ګټې او بې مطلبه نه کيي، نو امريکا څنګه له دې کلي او اساسي اصله مستثناء کېدای سي، چې زموږ افغانانو له غمه به تر خپلو وينو او پيسو تېريږي؟ په لاندې لينک کې د امريکا له پوځي اډو سره، د بېلابېلو سيمو د ځايي اوسېدونکو د مخالفتو ګڼه وګورئ. له وړاندې سوو نظر پوښتنو څخه په ډاګه ښکاري، چې خلګ په خپلو ملي او وطني مسألو کې د استعمار په ناولو او خطرناکو نخشو ډېر ښه پوهېږي:

http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اما د استعمارګرانو د پيسو يا نورو اقتصادي مرستو تشه بايد څنګه ډکه کو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ ویاړلئ ملي تاریخ ښیي، چي افغانان کولای سي د خپلو پلرو او نیکو په شان په لوړه، ښوزلۍ او راز راز اقتصادي کړاونو کي گوزاره وکړي؛ خو دا هیڅکله نه مني، چي د پردو مغرضانه پیسو ته په سترگو نینگلو سره، د غلامۍ طوق غاړي ته واچیي؛ او سوکه سوکه د خپلي سپېڅلي او سرلوړي خاوري، واک له لاسه وباسي.

موږ افغانان باید هیڅکله د پردو پیسو ماهیت، د ترلاسه کولو لار او په ټولنه کي د هغو اغېزي او نتیجې له پامه و نه غورځوو. باید تل دې پوښتنو ته جوابونه و موو، چي پردي هیوادونه د څه مقصد د پاره پیسې راکیې؟ د راکولو لار یې څه ده؟ او په پای کي د دغه راز پیسو تر لاسه کول زموږ مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي یووالي ته څه زیان رسولای سي؟ هغه خولۍ دي خدای هیڅکله زموږ پر سر نه کړي، چي د سر او وجود خطر را منځ ته کیي.

که د پردو پیسو په تر لاسه کولو کي دغو زرینو اصولو او معیارو ته پام و نکړو، بیا نو د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي استقلال، ملي حاکمیت او ملي ویاړونو د زیانمن کېدو او ان نابودۍ خطرونه هم باید د زړه له کومي و منو.

باید ویښ او هوښیار اوسو، چي استعمارگران د لرغونو توکو د سراښو او غولوونکو سوداگرو په څېر په دې ناروا معامله کي د څو تنگو په ورکولو سره، زموږ لرغوني او تاریخي خزانې تر گوتو کیي. باید د خپلو پلرو او نېکو ارزښتناک تاریخي میراثونه په هیڅ بیه له لاسه و رنکړو. په دغه راز بایلونکي قمار کي د گټي تر لاسه کول، فقط افسانه ده او بس.

له دي سَوَبه باید ویاړلي او سرلوړي افغانان د هیواد د اقتصادي پرمختگ د پاره د استعمارگرانو د پوځي اډو د تباه کوونکي محصول یا مالیې پر ځای پر خپلو پرېمانه طبیعي زېرمو، پیاړو متو، نه ستړي کېدونکي کار، نوښتگرو مغزو، علمي تجربو، ښې اداري، عادلانه نظام، یووالي او پیوستون تکیه وکړي، چي هم مو اقتصادي سوکالۍ ته لار هواروي؛ او هم مو وطن، خپلواکي او ملي ارزښتونه له هر ډول لاسوهنو او یرغلو څخه خوندي ساتي.

امریکایي چونۍ او نمایشي لویه جرگه

لکه څنگه چي په تېرو مباحثو کي هم یادونه وسوه، زموږ د ځینو غرب مآبه لیکوالو او شننونکو د ناسمو ادعاوو پر خلاف، په افغانستان کي د امریکایي چونیو جوړول، په هیڅ وجه د (۲۰۱۴ ع) کال خبري نه دي. زموږ سترگه ورو او باخبره هیوادوالو ته په بشپړه توگه څرگنده ده، چي د دې ډول استعماري چونیو د جوړولو کار له تېرو لسو کالو یاني د امریکایي یرغل له همغي اولي ورځي څخه پیل سوئ؛ او تر اوسه پوري، په پوره چټکۍ سره روان دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شينډنډ څخه تر کونړو، له بلخ او کندوز څخه تر خوست او پکتتکا پوري ګرده افغانستان د امريکايانو او نورو ايتلافي پوځو په لويو او کوچنيو لښکرکوټو ډک دئ. له دې روښانه حقيقت څخه هيڅوک سترګې نسي پټولای.

البته، هغه څه چي تر اوسه نه دي سوي، دې کرغېړنو استعماري چوڼيو ته د په اصطلاح «رسميت» او «مشروعيت» ورکولو خبره ده او بس. د حامد کرزي په مشرۍ مزدور حکومت، د عبدالله عبدالله، امرالله صالح او احمد شاه مسعود د ورونيو په مشرۍ مزدور اپوزيسيون او د ډول ډول جنګي ډلو ټپلو له استازو، بېلابېلو جاسوسانو او تپل سوو مزدورانو څخه ډک پارلمان او ولايتي جرګې هم د دغه راز تش په نامه «رسميت» او «مشروعيت» د پاره، تر ټولو ښه او مناسبه موقع ګڼله کيږي. بې شکه، امريکايانو د دې طلايي چانس د تر لاسه کولو د پاره، په تېرو لسو کالو کي خپل زرګونه پوځيان مرګ او درد ته ودرول؛ ميليارډونه ډالر يې په اور کي واچول؛ په خپل هيواد کي دننه او دباندي يې د ميليونو سوله دوسته او لسو، مخالفت او دوښمنۍ ته غاړه کښېښوول. که دا حساسه او طلايي موقع له ګوتو ووزي، مانا به يې په ساده ټکو سره دا يي، چي امريکايان افغانستان ته په ډکو لاسو راغله؛ خو په تشو لاسو بيرته ووته. بې انساني تلفاتو، مالي تاوانو، شرمناکي رسوايۍ او بدنامۍ به يې هيڅ ګټه نه يي کړې.

که څه هم د يرغلګرو پوځو د تپل سوي رژيم د اساسي قانون د نيويمي (۹۰) مادې د پينځمي (۵) فقرې له حکمو سره سم، د بين المللي تړونو او ميثاقو منل يا له هغو سره د افغانستان د يو ځای والي فسخه کول د «ملي شورا» د واکونو په ډله کي ياد سوي دي؛ خو سره له هغه هم امريکايي اشغالګرو زموږ د هيواد او سنيبو سياسي واقعيتو ته په پام کولو سره، دا غوره ګڼلې ده چي د خپلو استعماري چوڼيو د «رسمي کولو» کړکېچنه او لانجمنه مسأله د يوې قلابي لويي جرګې د استازو له خوا تأييد او تصويب کړي.

د امريکايي سياستو طراحان د لويي جرګې په جوړولو سره دغه دوه لوی هدفونه، په پام کي لري:
- اول دا چي د ولسي جرګې د تصويب او ملاتړ په تر لاسه کولو سره غواړي په افغانستان، سيمه او ګرده نړۍ کي، خپلو دايمي چوڼيو ته د «مشروعيت» او «قانونيت» دروغجن پوښ ور واغوندي؛ او له دې لاري په خپل ګومان پر هيواد پالو، خپلواکو او سرلوړو افغانانو سربېره د ګاونډيو هيوادو او د سيمي د لويو لوبغاړو له مخالفتو او اعتراضو څخه د «تښتي» لار ومومي.
- دوهم دا چي په دې مهمه ملي او وطني مسأله کي د کرزي د مزدور حکومت او تش په نامه پارلمان او وړې سپکي کړي؛ ځکه دوی ته ښه مالومه ده، چي د کرزي د حکومت يا پارلمان له خوا به د دې ستري ملي مسألې تأييد او تصويب، په درد بدلي او خښمبدلي افغان ملت کي د مخالفت او دوښمنۍ لا نوري څپې هم را وپاروي. له همدې سَوَبه کرزی له افغاني او بين المللي مطبوعاتو سره په خپلو مرکو او کنفرانسو کي داسي ښيي، چي ګوندي دی هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپلواکو، سرلوړو او باغروره افغانانو په څېر، د امریکا دايمي چونیيو ته په اجازه ورکولو خوښ نه دئ. څه موده مخکي یې، له افغاني ژورنالیستانو سره، په یوه تلویزوني مرکه کي ادعا وکړه، چي د پوځي اډو په اړه یې د امریکا پښې او لاسونه یې ورتړلي دي؛ او داسې شرايط یې پر ایښي دي، چي ټول د افغان دولت او اولس پرګټو راڅرخي. ده، په ټینګار سره ډاډ څرګند کړ، چي د دولت له خوا به هیڅکله داسي هیڅ کار ونه سي، چې د افغان اولس په ګټه نه یي؛ خو زموږ هوښیار او سترګه ور وطنداران ټول له ورایه ګوري، چي د کرزي مزدور او تپل سوی حکومت د سیاسي، عسکري، اجتماعي او اقتصادي ژوندانه په هیڅ برخه کي له امریکایي اشغالګرانو سره برابر حقوقي دریځ نه لري. د خلګو خبره: چیري نوکر، چیري بادار.

زموږ ګردو هیوادوالو ته مالومه ده، چي امریکایي اشغالګران او نورو ایتلافي دولتونه له تېرو لسو کالو راهیسي کرزي، د هغه د حکومت غړو، پارلمان، اوردو، پولیسو، استخباراتو او ټولو دولتي کارکوونکو ته تنخاوي ورکیي؛ او په کابل او ولایتو کي یې د کورو او دفترو ساتنه کیي. دا خبره هم هر چا ته مالومه ده، چي که د امریکایي عسکرو د ټانکو او الوتکو شوم سیوری نه یي، خدای خبر دئ، چي دا فاسد مزدوران به څو ورځي زموږ د دردمنو خلګو د قهر او خښم په وړاندي مقاومت وکړای سي؟ له دې کبله نو د کرزي د فاسد او مزدور حکومت له خوا د امریکایانو د لاسو او پښو تړلو ادعا له یوې بې خونده ټوکي پرته بل څه نه ده.

تېرو لسو کالو کرزی او د هغه فاسد حکومت، ټولو افغانانو او نړۍ والو ته په هره مانا ور وپېژندی؛ مګر همدا بې واکه او بې ارادې کرزی نه ؤ، چي د خلګو تر اوږدو شکایتو او کړاوو وروسته یې په کابل او نورو ښارو کي د سیمېټي دېوالو او خنډو د ایسته کولو امر وکړ؟ خو په کابل او نورو ښاروکي تر اوسه خلګ د دې ډول سیمېټي دېوالو او خنډو له ستونزو خلاص نه دي. تر دې چي تېر سو، ایا همدې باټک کرزي په لوړ اواز او لکه غاړه ونه ویل، چي په امریکایي او ایتلافي ځواکو پوري تړلي «امنیتي» شرکتونه باید په څو میاشتو کي و تړل سي؟ حال دا چي زموږ وېښ او آګاه لوستونکي ښه پوهېږئ، چي د هغو «امنیتي» شرکتو د تړلو خبره تر کومه ځایه دقیقه ده، چي د کرزي په خپله وینا یې د ده د حکومت تر څنګ بل موازي حکومت جوړ کړئ دئ؟! په دې خبري یې هم بلا پسې، ایا همدا کرزی نه ؤ، چي په ټینګار سره به یې ادعا کوله: هیڅکله به د «ولسي جرګې» د معترضو کاندیدانو د ګیلو او شکایتو تر حلولو مخکي د «پارلمان» پرانیستلو ته غاړه کښېنږدي؟ اما نتیجه څه وه؟! موږ ټولو ولیده، چي د امریکایي چارواکو تر یوه کوچني ګواښ وروسته یې سمدلاسه، د خپل بهرنۍ سفر بار و بستر و تړاه؛ او ببله ځنډه یې د هغه نوم بدي «پارلمان» په پرانیستلو لاس پوري کړ، چي ښایي د نړۍ د پارلمانو په تاریخ کي یې ساری نه یي لیدل سوئ. د کرزي ټولي خبري یوه خوا او دا مهمه خبره بلي خوا، چي په وارو وارو یې تکرار کړې ده: موږ نور د امریکایي او ایتلافي قواوو خپلسري بمبارۍ، تلاښۍ او عملیات نسو زغملائ؟ مګر بیا هم موږ ګرده شاهدان یو، چي د خپلسرو فرعونانو وحشیانه بمبارۍ، تلاښۍ او عملیات د پخوا په شان تر اوسه جاري دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکايان او پیاوړي اوروپايي دولتونه خو آخوا پرېږدئ، ایا په تورو کڅوړوکې د ايران د اخوندي رژيم تورو او چټلو پيسو، کرزي او د هغه مزدور حکومت ته د سیاسي خپلواکۍ په نامه څه پرېښې دي؟ ! کله چي د فارسيزم او شيعيزم مکارو ټيکه دارانو د منلو بين المللي موازينو پر خلاف، زموږ مظلوم هيوادوال جو په جو په دار وځړول او لا تر اوسه له دې جنايته لاس نه اخلي، ايا کرزي او د هغه مزدور حکومت د اعتراض څه ږغ پورته کړ؟ ! کله چي همدې پراختيا غوښتونکو اخوندانو زموږ مهاجر افغانان د انسانيت او اسلاميت د ټولو اصولو او دودونو پر خلاف له خپل هيواده وشړل، ايا د کرزي مزدوري او فاسدي اداري څه احتجاج وکړ؟ ! دا خبره هم د هيچا هېره نه ده، چي کرزي او د هغه ملي ضد حکومت په ايران کي د افغاني سوداګرو د ځنډول سوو ټانکرو د خوشي کېدو د پاره څه توره وکړه؟ ! که د زړورو افغانانو زوروري او پرله پسې مظاهرې نه واى، مزدورکرزي او د هغه خاينو ملګرو به د ايراني حاکمانو د اندېښني او خرخښې له بيري د يوه تشريفاتي هيأت د لېږلو جرأت هم نه واى کړى. داسي مثالونه په پېښخر دي، چي د کرزي او ملګرو پر شرموونکو باټو او پوچو ادعاوو د بطلان کرښه باسي.

همدې واقعيتو ته په پام سره، افغانان اوس د کرزي په دې نمايشي او زرګري مانورو هيڅکله نه غولېږي. په تېرو لسو کالوکي يې د هغه د دغه راز زرګري جنګو او غوولونکو نندارو خورا ډېري نمونې و ليدلې. امريکايي اشغالګران د دغه راز غولوونکو تاکتيکو په کارولو سره، په واقعيت کي هلې ځلې کيي، چي مزدوراو منفورکرزي ته د «ملي» رنګ په ورکولو سره، په افغاني او بين المللي ټولنه کي، څه باور او پرستيژ تر لاسه کړي؛ ځکه په تېرو لسوکالو کي د پردو فرعونانو د خپلسرو تاړاکونو او خپلو جابرانو د فساد او ظلمونو له کبله حالات د عمومي پاڅون پولي ته رسېدلي دي.

د کرزي او انډيوالانو پر خلاف، چي له امريکايي چوڼيو سره يې خپل مخالفت ظاهراً پټ ساتلئ دئ، د امريکايي يرغل د مخکښانو په توګه د عبدالله عبدالله په مشرۍ د هغه د تش په نامه اپوزيسيون پلويان او خواخوږي، نه يوازي پر دغو کرغېړنو استعماري تأسيساتو هيڅ اعتراض نه کيي، بلکي د هغو سته والى او تداوم خپله اساسي هيله او غوښتنه ګڼي. بېلابېلي ستمي ډلي ټپلي لکه «خراسانيان»، «افغانستانيان» او داسي نور هم د امريکايي لښکرکوټو د دفاع په لومړۍ ليکه کي ولاړ دي. د هغو کرايه سوو ټيکنوکراټانو او بېلابېلو مافيايي ډلو داستان هم کټ مټ همداسي دئ، چي په افغانستان کي د امريکايي او ايتلافي عسکرو د توپ و ټانک تر کرغېړن سيوري لاندي، د ناز او نعمت ژوند تېروي.

د همدې حقايقو پر بنسټ د امريکايانو مخکي له مخکي جوړي سوي چوڼۍ اوس د چا خبره يوازي د «رسميت» او «مشروعيت» په مقصد د لويي جرګې نمايشي ټاپې ته انتظار باسي. البته، د دې درواغجني او تقلبي ټاپې د تر لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو دپاره هم له پخوا څخه پراخ او هر اړخيز مقدمات پيل سوي دي. په دې توګه، دې ناوړه حالت زموږ زړور او خپلواک خلګ د خپل اوږده تاريخ له خورا خطرناک او حتا فاجعه زېږونکي ازمايښت سره مخامخ کړي دي...

مخکې تر دې چې د لويې جرګې له خوا د امريکايي چوڼيو د تصويب يا ترديد په اړه خپلې خبرې نوري هم اوږدې کو، بې ګټې نه ګڼم چې تر يوه بېل سرليک لاندي، زموږ په ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) کې د جرګو او مرکو ارزښتناک دود ته يوه لنډه کتنه وکو؛ او دا خبري ځانته مالومې کړو، چې د جرګو او مرکو دود له څه وخته باب سوئ؛ په دغه راز قامي يا ملي غونډو کې څه ډول کسانو برخه اخيسته؛ او د خپلو ملي ګټو د ساتنې دپاره يې څه ډول پرېکړې کړي دي؟ بېله شکه، زموږ د پلرو او نيکو دا وياړلئ دود و دستور به يو پلا بيا د هيواد په دې حساسو تاريخي شېبو کې زموږ سرلوړو، خپلواکو او مړنيو وطندارانو ته د ملي او وطني ګټو د ساتنې ستر رسالت او مسووليت ور په ياد کړي.

په افغانستان کې د جرګو تاريخي دود ته يوه کتنه

تاريخ ښيي، چې زموږ لرغونې مېنه د آريايانو له زمانې څخه د جرګو او مرکو هيواد دئ. د آريايي آثارو په استناد، زموږ نيکه ګانو د خپلو کليوالي، قامي او ملي ستونزو د ليري کولو دپاره د «سبها» او «سميتي» په نامه دوديزې جرګې درلودې (حبيبي، <u>تاريخ مختصر افغانستان</u> ۱۰). د مؤرخانو او محققانو د څېړنې له مخې، «سبها» د عامو خلګو جرګه وه، چې په کلو او بانډو کې به جوړېده؛ خو «سميتي» داسې جرګه وه، چې د قام مشرانو، مخوَرو او شتمنو بې غړيتوب لاره. په دې توګه «سبها» له ننني اولسي/ولسي جرګې او «سميتي» له «ځلـو ښـتي»، «مشرانو جرګې» يا «سنا» سره ورته والی درلـود. په هندوستان کـــې تر اوسه د «سبهـا» آريايي کليمه د لوک سبها (Lok Sabha) يا ولسي جرګې (شورا) او راجيا سبها (Rajya Sabha) ياد ايالاتو
د جرګې (شورا) په ټکو کې ژوندی پاته ده؛ او د دې خبرې مانا دا ده، چې موږ له هـــنديانو سره په تاريـــخي او فرهنګي ميراثو کې، ګډې ريښې لرو.

جرګه او مرکه زموږ په کورني، کليوالي، قبيله يي او ملي ژوند کې ډېر لوړ او ارزښتناک سياسي - حقوقي ځای لري. همدا اوس موږ ټول افغانان د خپلو کورنيو شخړو او لانجو د حلولو دپاره د ځينو مُصلحو او خير غوښتونکو خپلوانو، دوستانو او اشنايانو په ګډون کورنۍ جرګې جوړوو. په هرکلي کې د هغه کلي د بېلابېلو مشکلاتو او پېچومو د حلولو دپاره د کلي د ديني عالمانو، مشرانو او مخورو په ګډون، کليوالي يا محلي جرګې جوړيږي. د دوو يا څو قبيلو/قومو تر منځ بېلابېلې شخړې او ناخوالې هم تل د جرګو او مرکو له لارې حليږي، چې په هغو کې د ښکېلو اړخو پوهان، عالمان، قومي مشران، سپين ږيري او د رسوخ خاوندان برخه اخلي. لويه جرګه، لکه څنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې له نامه یې ښکاري، د افغانانو د لویو ملي - وطني مسألو د خلاصون او پرېکون مهمه مرجع او د خلګو د ارادو او غوښتنو ځرګندوی ده.

په اوسنیو شرایطو کې کله کله د لویو جرګو حقوقي مؤسسې ته د هغې د زېښت او د هغې له پرېکړو او مصوبو څخه د واکمنو طبقو د ناوړو استفادو پر بنسټ د انتقاد ګوته نیوله کیږي؛ او پر ځای یې له ریفرنډم یا عمومي نظر پوښتنې څخه د کار اخیستو غوښتنه وړاندې کیږي.

دا سمه خبره ده، چې د ملي او وطني مسألو په اړه د نظر ښوولو مستقیمه لار د هغې تر غیرمستقیمې لارې، په ځینو حالاتو کې غوره ګڼله کیږي؛ خو زموږ د جنګ ځپلې هیواد اوسنیو ځانګړو سیاسي - امنیتي شرایطو، ټولپوښتنه یا ریفرنډم تر زیاته بریده ګران کړئ او حتا د ناشونتیا حد ته رسولئ دئ؛ ځکه ریفرنډم یا عمومي نظر پوښتنه، په ټول هیواد کې له سراسري سولې او امنیت پرته ستونزمن کار بریښي؛ په داسې حال کې چې د لویو جرګو را بلل په هر ډول سیاسي او امنیتي شرایطو کې له امکانه لیرې کار نه دئ. د کلي، قبیلې، قوم او هیواد د بېلابېلو مسألو د هوارۍ د پاره کېدای سي، هر وخت په اسانۍ سره د یوې جرګې جوړولو تیاری او سریښنته وسي؛ مګر د ټولو هیوادوالو د رایو پوښتنه پر مساعدو او مناسبو سیاسي- امنیتي شرایطو سربېره، پراخو لوژستیکي تیاریو او لویو مالي لګښتو ته هم اړتیا لري. له بله پلوه، د واکمني طبقې ناوړه استفادې او ناروا لاسوهنې یوازې په لویه جرګه پورې تړلې نه دي، د عمومي نظر پوښتنې پر سیستم هم ژوره اغېزه ښندلای سي. ځرګنده ده، چې د ریفرنډم په بهیر کې هم بېلابېلې ټګۍ برګۍ، تېرایستنې او سرغړونې د رایو ورکوونکو ارادو او غوښتنو ته په کلکه زیان اړیي؛ او دا کار ښېله شکه د ریفرنډم روښانه او منصفانه نتیجه له لویو ستونزو او مشکلاتو سره مخامخ کیي. کله چې ریفرنډم او لویه جرګه دواړه د ټولنې د واکمنو کړیو له ناوړه استفادو او ناروا لاسوهنو څخه خوندي نه یې، بیا نو په هیواد کې د انتخابېدو او انتخابولو د پروسې له ښه کولو او شفاف کولو پرته څه لار پاتېدای سي؟ ځکه یوازې د خلګو د آزادې برخې اخیستنې، شفافیت او عادلانه معیارو پر بنسټ د انتخاباتو د سموالي یا ناسموالي په اړه قضاوت کولای سو.

دا چې انتخابات مستقیمه یا غیر مستقیمه بڼه ولري، ډېره اساسي او ټاکوونکې مسأله نه ده. اساسي او ټاکوونکې مسأله دا ده، چې د خلګو نظرونه او رایې بایدیا په مستقیمه یا غیر مستقیمه بڼه پراخ انعکاس وموميي؛ غوره ورته و نیول سي او عمل په وسي. د کابل د ګوډاګي دولت د اساسي قانون پینځه شپېتمه ماده (۶۵) جمهور رییس ته واک ورکیي، چې په مهمو ملي، سیاسي، اجتماعي او اقتصادي موضوعاتو کې د افغانستان د خلګو عمومي رایه وپوښتي. دا خو ډېره ښه خبره ده؛ مګر دا چې جمهور رییس د څه ډول کسانو رایه پوښتي؛ او د هغو له نظریو او غوښتنو سره څه چلند کیي ډېره ارزښتناکه خبره ده. خیر، د اساسي قانون د پینځه شپېتمه مادې (

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵) له نص څخه په څرګنده ښکاري، چې په اوسني اساسي قانون کې د مستقیمې دیموکراسۍ تمثیلي سیستم (ریفرنډم) د غیرمستقیمې ډیموکراسۍ د تمثیلي سیستم (لویه جرګه) تر څنګ یوازې د یوې کومکې او تکمیلې وسیلې په توګه استعمالیږي.

د دې د پاره چې د ملي جرګو په ارزښتناک رول او سترو ملي پریکړو ښه سر خلاص کړو، بې ګټې نه ده چې دلته زموږ د هیواد په معاصر تاریخ کې د ځینو مهمو ملي او قامي جرګو، لنډه یادونه وکو. دا لنډ بحث په کندهار کې د صفوي استعمارګرانو پر ضد، زموږ د زړورو او غیرتمنو نیکونو د خپلواکۍ بخښوونکې غورځنګ له لومړیو ورځو څخه پیل کوو. په کندهار کې د هوتکي دورې بېلابېل مؤرخان لیکي: «کله چې حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹ - ۱۱۲۷ هـ ق) د بیت الله شریفې تر زیارت او له عربي علماوو څخه د ګرګین او ملګرو د وژنې تر فتوا اخیستلو وروسته کندهار ته ستون سو، نو یې د هغه ښار د لوېدیځ په شپږ میلۍ کې د ارغنداو د رود (سیند) پر غاړه د «کوکران» په کلي کې د مخورو یوه جرګه ور وبلله. په دې جرګه کې د اصفهان د دربار د سیاسي حالاتو په اړه اورېدې او هر اړخیزې خبرې وسوې؛ او د جرګې برخه والو ته په کندهار کې د صفویانو د مستبد حُکمران - ګرګین د وژلو په اړه، د عربستان د عالمانو فتوا ښکاره سوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۳) .

دوهمه جرګه د کندهار د ښار د ختیځ لوري په شل میلۍ کې د « مانجې» په سیمه کې جوړه سوه؛ او د کندهار ښار د هغې زمانې ځینو متنفذو او نومیالیو شخصیتو لکه سیدال خان ناصر، بابوجان بابي، بهادر خان، پیر محمد میاجي هوتک، یوسف خان هوتک، عزیز خان نورزي، ګل خان بابړ، نور برېځ، نصرو خان الکوزي، د میرویس خان ورور (یحیا خان هوتک)، د یحیا خان زوی (محمد خان) او یونس خان کاکړ، ګډون پکښې کړئ ؤ. په دې ستره او ارزښتناکه قامي جرګه کې د افغانستان د خپلواکۍ وثیقه لاسلیک سوه؛ او په قرآن عظیم الشان لوړه وسوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۳) . تر دې جرګې وروسته د فراه، سیستان او کندهار ټولو خلګو، چې په هغو کې تاجک، هزاره، پښتانه او بلوڅ شامل وه، میرویس خان د خپل آزادۍ غوښتونکې مشر په توګه و پېژندئ (غبار ۳۱۹) .

دریمه جرګه هغه وخت جوړه سوه، چې زموږ ننګیالیو نیکونو د خپل مړني، پیاوړي او هوښیار ملي مشر (میرویس خان هوتک) په لارښوونه په کندهار کې د صفوي استعمار کمبله ټوله کړې وه؛ خو د مغولي او صفوي امپراتوریو د ګډو دسیسواو لمسوونو په سَوَب لا د هیواد خپلواکي او ملي واکمني له خطرو او ګواښو څخه نه وه ژغورل سوې. میرویس خان هوتک په دې جرګه کې، د خلګو ریښتینو استازو ته په خپله وینا کې وویل: « که زما سره ودرېږئ، د خپلواکۍ بیرغ به تل تر تله رپانده ساتلئ یې؛ او د پردو د مریېتوب طوق به مو هیڅکله غاړې ته نه لوېږي. زموږ له هغو کسانو سره هیڅ راشه درشه او دوستي نسته، چې د پردو و اسارت او غلامۍ ته غاړه ایږدي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جرګې برخه والو، د خپل ملي مشر د وینا تر اورېدو وروسته، په ټینګار سره ژمنه وکړه، چې د ژوند تر وروستیيو سلګیيو پورې به د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د دفاع له مورچل څخه پر شا نسي.» (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان ۷۴- ۷۵).

د ډېرو خپلو او پردو مؤرخينو له روايت سره سم د زړور او مُدبر مشر (میرویس خان هوتک) تر مړينې وروسته د هغه ورور (عبدالعزیز خان) د چارو واګې په لاس کې واخیستې؛ او سمدستي یې د خلګو یوه پراخه جرګه وربلله. په خواشینۍ سره عبدالعزیز د خپل سرلوړي او باغروره ورور - میرویس خان په څېر د لوړ همت او پیاوړې هوډ څښتن نه ؤ، ځکه یې نو له جرګې څخه د صفویانو د اطاعت غوښتنه وکړه؛ خو له نېکه مرغه د جرګې ګډون کوونکو د هغه دا ناوړه غوښتنه و نه منله. سره له دې هم، عبدالعزیز د اصفهان دربار ته سفیر ولېږه؛ او د دغو درو شرطو په رعایت سره یې، صفوي دربار ته د اطاعت غاړه کښېښوله:

۱- د هغو مالیاتو بخښل، چې په کندهار کې د ګرګین د واکمنۍ پر مهال اخیستل کېده.

۲- کندهار ته د صفوي لښکرو د راتګ مخنیوی.

۳- د عبدالعزیز په زامنو او لمسیانو کې د پاچهۍ د دوام په رسمیت پېژندل.

د ډېروکورنیيو او بهرنیيو مؤرخينو په حواله، کله چې افغانان د عبدالعزیز په دې شوم او شرمناک دریځ خبر سوه، ځلوېښتو زرو کسانو د میرویس خان له زوی (محمود) سره لاس یوکړ؛ او د عبدالعزیز په وژلو یې د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ جنډه رپانده وساتله. البته، په کندهار کې د شاه حسین هوتک د دربار منشي او د پټې خزانې لیکوال (محمد هوتک) په دې اړه جلا نظر وړاندې کړئ دئ، چې لوستونکي یې په «پټه خزانه» او «تاریخ مختصر افغانستان» کې تفصيل لوستلای سي (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان ۷۹ - ۸۰ ؛ هوتک ۱۰۹).

د دې درو ملي جرګو د جوړېدو له بهیره په ډاګه ښکاري، چې زموږ مړني او ننګیالي خلګ تل د خپلواکۍ غوښتونکو استعماري ضد مبارزو په لومړۍ لیکه کې ولاړ وه. لکه څنګه چې یې د ډارن او بې زړه عبدالعزیز په وړاندې د هغه د ځوان او زړور وراره - محمود هوتک په ملاتړ کولو سره یو پلا بیا هم دا حقیقت زباد کړ، چې سر ورکيي، خو خپلواکي او استقلال نه ورکيي. لکه څنګه چې تاریخ شاهدي ورکيي، زموږ د سرلوړو او خپلواکۍ مینو خلګو د همدې رشادت او سرښندنې له برکته ؤ، چې په پای کې د صفوي امپراتورۍ مرکز - اصفهان هم د افغانانو لاس ته ولوېدئ.

د هوتکو تر څه باندې د برش کلنې وياړلې دورې وروسته، زموږ په ملي تاريخ کې بله لویه او مهمه جرګه د کندهار د «شیر سُرخ» تاریخي جرګه ده، چې په (۱۱۲۰هـ ق/ ۱۷۴۷ع) کال کې جوړه سوه. په دې ارزښتناکه جرګه کې، چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نادر افشار تر وژني وروسته د افغانستان د ملي مشر د ټاکلو د پاره بلل سوې وه، د ځينو قبيلو مشران لکه د غلجو مشر (نور محمد مير افغان)، د پوپلزو مشر (محبت خان)، د ساګزو مشر (موسا خان)، د نورزو مشر (نصرالله خان)، د بارکزو مشر (جمال خان) او د سدوزو مشر (احمد خان ابدالي) برخه اخيستې وه.

جرګې اته غونډې وکړې؛ خو برخه وال يې د يوه ملي مشر د ټاکلو پر مسأله، روغي جوړې ته ونه رسېده؛ ځيني په يوه دليل، ځيني په بل دليل له پامه ولوېده. د جرګې په نهمه غونډه کې ګرده ګډون کوونکي په دې سلا سوه، چي پينځه ويشت کلن احمد خان ابدالی د هغه د زړورتيا، پوهي، زغم او نېک شخصيت له مخې، د خپل ملي مشر په توګه وټاکي. په دې وخت کې د نامتو صوفي - استاد لايخوار کابلي زوی - صابر شاه ملنګ، چي د جرګې په برخه والو کي يې د يوه تصوفي او روحاني شخصيت په توګه خاص مقام لاره؛ او هغه مهال د «شير سُرخ» په مزار کې اوسېده، له نيژدې پټې څخه د غنمو يو وږی پرې کړ؛ او د احمد خان په بګړۍ کې يې د پاچهي تاج په بڼه وټومبه. په دې ډول، د هيواد د ملي مشر د ټاکلو ستونزه ايسته سوه (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان۸۷؛ غبار **۳۵۵**). د «شير سُرخ» د جغرافيايي موقعيت او تاريخي ارزښت په باره کې د نامتو مؤرخ - ارواښاد استاد احمد علي کهزاد(۱۲۸۲ - ۱۳۲۲ هـ ش) مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf

دکندهارد «شير سُرخ» جرګه بايد د هيواد پالو او خپلواکۍ غوښتونکو افغانانو د هوښيارۍ او سياسي پوخوالي يوه بله ځرګنده نخښه وګڼو؛ ځکه په همدې ارزښتناکه تاريخي جرګه کي زموږ هوښيارو او مخلصو نيکونو د هيواد د لوړو ګټو او مصلحتو د تحقق د پاره، خپلې ټولي فکري، قبيله يي او سياسي شخړي يوې خوا کښېښولې؛ او د يوه واحد وجود په توګه د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، ملي واکمنۍ او سياسي خپلواکۍ د دفاع په مورچل کي ودرېده.

د «شير سُرخ» تر جرګې وروسته نورو واکمنو نظامو هم تل د هيواد د سياسي او ملي مسألو د حلولو د پاره، لويو جرګو ته مخه کړې ده. د امير امان الله خان(۱۲۹۸ش/ ۱۹۱۹ع - ۱۳۰۸ش/ ۱۹۲۹ع) په زمانه کي هم دوې لويي جرګې جوړې سوې، چي يوه يې په ۱۹۲۴ع کال او بله يې په ۱۹۲۸ع کال کي وه.

دلته د دې دواړو لويو جرګو د يوه ګډون کوونکي (عبدالرحمان خان لودين کبريت) د هغه بيان يوه برخه راوړم، چي د امان الله خان د تلواري او بې سنجشه اصلاحاتو په وړاندي يې د اعتراض په بڼه وړاندي کړئ دئ؛ او د افغانستان ټولو سياست والو ته د عبرت لوی درس ګڼل کيږي. د ملي مبارز او رېښتيني روښانفکر- عبدالرحمان لودين په وينا کي د عبرت لوی او ارزښتناک درس دا دئ، چي د خلګو رېښتيني استازي بايد د ملت د لوړو ګټود ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاره هیڅکله له حقیقت ویلو څخه ډډه و نه کړي؛ په قامي او ملي جرگو کي همېشه هغه څه و وايي، چي د خلگو او وطن په گټه يي، نه د مزدورو واکمنانو او پردو بادارانو په گټه.

د هیواد نومیالی مؤرخ او نه ستړي کېدونکي مبارز - اروابناد میر غلام محمد غبار (۱۲۷۲- ۱۳۵۲ هـ ش) په « افغانستان در مسیر تاریخ» او لوی استاد - اروابناد علامه عبدالحي حبیبي (۱۲۸۹ش/ ۱۹۱۰م - ۱۳۲۳ ش/ ۱۹۸۴م) په « جنبش مشروطیت در افغانستان» کي راوړي دي، کله چي امیر امان الله خان د(۱۳۰۷ هـ ش/ ۱۹۲۸ع)کال د میزان پر پینځلسمه، په ستوري مانۍ کي، دانقلابي پاچا په نامه، خپل افراطي اصلاحات اعلان کړه، عبدالرحمان لودین یې په جواب کي و ویل: « ټولواک ځان انقلابي پاچا معرفي کړ، که ریشتیا هم داسي يې، نو د دولت په دستگاه کي هم باید انقلاب و مني. لس کاله کیږي، چي ټولواک په خپله د صدارت دنده پر غاړه اخیستې ده؛ خو انقلاب د صدراعظم په توگه د داسی چا د ټاکلو غوښتنه کيي، چي خلگ یې د کارونو پوښتنه او گروېږنه وکړای سي (غبار ۸۱۳ ؛ حبیبی، <u>جنبش مشروطیت در افغانستان</u>۱۹۱).

په همدې لویه جرگه کي له خلگو څخه د ښځو د مخ لڅي یا لڅ مخي په اړه هم پوښتنه وسوه. ملکه ثریا هم په لڅ مخ د غونډې په تالار کي ناسته وه. ټولو برخه والو د ښځو مخ لڅي ته د تأیید سرونه وښورول؛ مگر دووکسانو - د کابل د گمرک رییس - عبدالرحمان خان لودین او د سوداگرۍ وزیر - عبدالهادي خان داوي، ونه منله. دې دواړو کسانو و ویل: موږ د ښځو د مخ لڅي له لومړنیو پلویانو څخه یو؛ خو نه په دې شېبو کي، چي هره خوا د انگرېزانو دسیسې او توطیې رواني دي؛ او له دې مصلحانه خوځښت څخه هم فتنه جوړيي(حبیبی، <u>جنبش مشروطیت در افغانستان</u> ۱۹۱ ؛ غبار ۸۱۳). لوی استاد - علامه حبیبي په اماني دوره کي د دې کړکېچنو سیاسي حالاتو د یوه عیني شاهد په توگه، د عبدالرحمان لودین پر دغه دقیق او عالمانه بیان دا لنډه جومله هم ورزیاته کړې ده: «او داسي هم وسوه.» (حبیبی، <u>جنبش مشروطیت در افغانستان</u> ۱۹۱).

دې ته وايي ریښتیني، خپلواک، روښانفکره، غښتلي، سرلوړي او باغروره افغانان - هغه کسان چي د هیواد د لوړو ملي گټو د ساتني او دفاع په لار کي تر عزت او مقام څه چي، حتا خپل سر هم تېر وه. عبدالرحمان لودین خو څو کاله وروسته په سرښندنې سره عملاً هم ثابته کړه، چي د وطن او خلگو د خدمت په لار کي له سر بايللو څخه هم هیڅ بېره او ډار نه لري.

د افغانانو د توري او قلم قهرمان - خوشال خان ختک (۱۰۲۲ - ۱۱۰۰ هـ ق) په « دستارنامه»کي ناحقه نه دي ویلي:

چي دستار تړي هزار دي

د دستار سړي په شمار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چي بګړۍ یا دستار تړل د هر کس او ناکس کار نه دئ، په قامي او ملي جرګو کي برخه اخیستنه هم د هر کس او ناکس کار نه دئ. دا کار د هغو مړنو، خپلواکو، هوډمنو، هوښیارو او زړه سواندو کسانو کار دئ، چي خدای تعالی په شلو هونرو، کمالو او ښکو خویو نازولي یي؛ او د وطن د خپلواکۍ او ملي نوامیسو د ساتني په لار کي، له هیڅ راز قربانۍ او سربښندني څخه بېره ونه لري. که څه هم عبدالرحمان خان لودین په ظاهره نه ږیره لرله او نه بګړۍ؛ خو په ډېره مړانه او زړورتوب تر سر تېر سو؛ اما تر آزاد ږغېدو او حقیقت ویلو تېر نسو. د عبدالرحمان لودین پر خلاف داسي کسان هم ستهٔ لکه رباني، خلیلي، سیاف، مجددي، ګیلاني، محقق او په لسګونو نور مزدوران، چي په ظاهره یې بګړۍ او دستارونه پر سر تړلي دي؛ مګر په عمل کي له هیڅ راز، وطن پلورولو، جنایتو او خیانتو څخه مخ نه ګرځیي. د همدې استدلال له مخي به د نومیالي مبارز او وتلي روښانفکر - عبدالرحمان خان لودین نوم او کارنامې تل تر تله زموږ په ملي تاریخ کي په زرینو کرښو لیکلي یي. اروا دې ښاده یي !

د لویو جرګو دود له ځینو لنډ مهالو ځنډواو خنډو پرته، تر اوسه جاري دئ. ځینو واکمنانو په نېکه او ځینو نورو د تېر ایستلو او غولولو د پاره له هغه څخه کار اخیستئ دئ. له دې امله بې ځایه نه ده، چي د دې هیواد ټولي لویي جرګې د ماهیت او مضمون په لحاظ پر دوو ډلو و وېشو:

- اول هغه جرګې، چي د افغان ملت د ریښتینو استازو په ګډون جوړي سوي یي؛ او برخه والو استازو یې د اولسي باوراو ملي ګټو د ساتني د روند مسوولیت، په پوره ایمانداری سره ادا کړی یي، یاني د جرګې د هغو پرېکړو سیله او ملاتړ یې کړی یي، چي په هره مانا له ملي او ولسي ګټو سره سمون ولري. دې ډول لویو جرګو ته باید ښیله هر ډول شک او شبهې د ملي جرګو نوم ورکړل سي؛ او پرېکړو ته یې د ملي وثیقې یا ملي تړون په توګه درناوی وسي؛ لکه د کوکران، مانجې، نارنج او شیر سرخ ملي جرګې، چي برخه والو کسانو یې د هغې زمانې واکمن فیوډالي او قبیله یي نظام ته په پام سره تر ډېره ځایه د خپلو اړونده قبیلو او سیمو استازیتوب کاوه؛ او خلګو هم د جرګو ولسي او ملي ماهیت ته په کتو سره د هغو پرېکړو او مصوبو ته په درنه سترګه کتل.

- دوهم هغه جرګې، چي د بېلابېلو حکومتو سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي کړنلارو ته د تش په نامه «مشروعیت» ورکولو په مقصد جوړي سوي، جوړېږي او لا به جوړي سي. د دغه راز دولتي جرګو غړو تل د افغان خپلواک او غیرتي ولس پر ځای د واکمن رژیم د ګټو او مصلحتو استازیتوب کړئ او کیي؛ نو ځکه یې عام خلګ هیڅکله پرېکړو او مصوبو ته د ملي ارادې، ملي وثیقې یا ملي تړون په سترګه نه ګوري. داسي جرګو له امنیتي ستونزو، بې ځایه پیسو لګولو او وخت ضایع کولو پرته، نه پخوا څه ګټه رسولې، نه یې اوس رسولای سي؛ او نه به په راتلونکو وختو کي څه ګټه ولري. له دې کبله دا ډول تبلیغاتي غونډو ته د «لویو جرګو» پر ځای د «لویو دوکو» یا «لویو تېر ایستنو» اصطلاح ډېره دقیقه او مناسبه برېښي. موږ او تاسو د افغانستان په معاصر تاریخ، په تېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا تېرو دېرشو - څلوېښتو کالو کي د دغه راز درواغجنو او غولوونکو جرګو، خورا ډېر ډولونه او مثالونه لیدلي دي.

تېرو ټکو ته په پام سره، اوس اساسي پوښتنه دا ده، چي د امریکايي پوځو د توپ او ټانک تر کرغېړن سیوري لاندي به د کرزي د مزدور حکومت له خوا را بلل سوې لویه جرګه، څه راز ماهیت ولري؟! راسئ دې پوښتني ته د هیواد د قانوني اسنادو او موجودو واقعیتو په رڼا کي، جوابونه ولټوو:

د امریکایانو د تپل سوي اساسي قانون د یوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخي، لویه جرګه د ملي شورا د غړو او د ولایتو او ولسوالیو د جرګو له رییسانو څخه جوړېږي. البته د کابینې وزیران، د سترې محکمې رییس او غړي هم کولای سي د لویې جرګې په غونډو کي بې له دې چې د رایې ورکولو حق ولري، ګډون وکړي.

زموږ ګرانو هیوادوالو ته مالومه ده، چي د انتخاباتو په بېلابېلو پړاوو کي پر یو عالم شکایتو سربېره د ولسي جرګې لږ و ډېر سلو بر حاله غړو په تېرو انتخاباتو کي د راز راز ټګی برګی، سرغړونو او بې نظمیو له اسیته د انتخاباتي جرمو د څېړني په اختصاصي محکمه کي، لاینحل دوسیې لرلې. په وروستییو میاشتو کي ټول شاهدان وو، چي د انتخاباتي جرمو د څېړني د اختصاصي محکمې له خوا د معترضو کاندیدانو له مجموعي شمېر څخه دو شپېته (۶۲) کسه د بریالییو کاندیدانو په توګه و پېژندل سوه؛ او دا کار په دې مانا دئ، چي په همدې شمېر برحال وکیلان د انتخاباتو په بېلابېلو پړاوو کي د چل ول او سرغړونو له امله ځارنوالی ته ور و پېژندل سوه.

دا ګرده سیاسي- حقوقي شخړې او لګي درګي په داسي حال کي رواني دي، چي په اولسي جرګه کي په انتخاباتي تلقبو، سرغړونو او بې نظمییو تورنو وکیلانو نه یوازې د انتخاباتو د اختصاصي محکمې پرېکړه او د هغې وجود په رسمیت نه پېژني، بلکي په اولسي جرګه کي یې دیوه ډراماټیک مانور په ترڅ کي حتا د قضاء د «عالي شورا» د پینځو غړو په ګډون د سترې محکمې له رییس او لوی ځارنوال څخه هم د باور رایه واخیسته. د اختصاصي محکمې له خوا اعلان سوي بریالي کاندیدان د پخوا په شان د اختصاصي محکمې، لویې ځارنوالۍ او جمهوري ریاست تر منځ بې ګټې ځغاستي پاستي کیې. په دې توګه، لکه څنګه چي ټول ګورو، اولسي جرګه، حکومت، قضاء او لویه ځارنوالي ګرده په یوه داسي ژور سیاسي- حقوقي بحران کي سره را ښکېل دي، چي ناوړه اغېزې یې هره شېبه په هیواد کي سولي او امنیت، مځکنۍ بشپړتیا، ملي واکمني او سیاسي خپلواکۍ ته لوی ګوابن اړولای سي.

د اساسي قانون د یوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو سره سم د لویې جرګې د برخه والو دوهمه ډله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ولایتي جرګو(شوراوو) له رییسانو څخه جوړه ده. د دې ډلي غړي، لکه څنګه چي مالومیږي، د ملي شورا تر غړو هم زیات په پخوانیبو جنګي ډلو ټپلو او ایتلافي پوځو پوري تړلي دي؛ څکه د ملي شورا په غړو کي د ځینو منورو او بې پرې کسانو له موجودیت څخه انکار نسي کېدای؛ خو په ولایتي جرګو کي د سیاسي او امنیتي حالاتو د خړپړتیا له امله د دغه راز کسانو شمېر ډېر لږ یا له هیڅ سره برابر دئ.

بالاخره د اساسي قانون د همدې یوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخي د لویي جرګې د ګډون کوونکو بله ډله د ولسوالیبو د جرګو یا شوراوو رییسان دي، چي تر اوسه په هیواد کي د زیاتېدوکو ناامنیبو له کبله نه د دوی څرک مالوم دئ او نه یې د اړونده جرګو.

کله چي په راتلونکې لویه جرګه کي د ولسوالیبو د شوراوو د نسته والي له جهته د اټکل سوو استازو د نیمګړتیا په اړه له حامد کرزي څخه پوښتنه وسوه، هغه په تلوسې او وارخطایۍ سره و ویل: «داخو هغه لویه جرګه نه ده، چي په اساسي قانون کي یې یادونه سوې ده؛ دا یوه عنعنوي لویه جرګه ده ، چي یوازې د امریکانو د پوځي اډو په اړه نظر ورکیي.»

دادئ د هغې «لویي جرګې» جوړښت، چي د اشغالګرانو د تپل سوي رژیم په اساسي قانون کي اټکل سوې ده؛ او د ګوډاګي حکومت له ادعا سره سم به په راتلونکو نیژدې وختو کي زموږ په ویاړلي او تاریخي هیواد کي د امریکایي عسکرو د دایمي استوګني د ارزښتناکي ملي مسألې په اړه پرېکړه کیي.

اوس نو زموږ حقپال او دراک هیوادوال په خپله قضاوت کولای سي، چي په داسي شرایطو او حالاتو کي ایا د « ملي شورا »، « ولایتي شوراوو » او نورو په اصطلاح « انتخابي » اورګانو غړي کولای سي د حکومت په را بلل سوې « لویه جرګه» کي زموږ د خپلواکو، سرلوړو او باغروره خلګو استازیتوب وکړي؟ ایا د کرزي د مزدور او فاسد رژیم په نمایشي« لویه جرګه» کي د غوړه مالانو، تالۍ ځټو او هویت بایللو مزدورانو برخه اخیستنه د هغې پرېکړو ته په « مشروعیت» ورکولو کي، څه مرسته کولای سي؟!

کله چي د « لویي جرګې» جوړښت په دې ډول یې، بیا نو د دې پوښتني ځای سته، چي زموږ خپلواک، سرلوړي او وطندوست خلګ به د هغې پرېکړو او مصوبو ته درناوی وکي که یا؟! مګر د تېرو لسو کالو جګړې، وینې، اوښکي، ورانۍ او نا امنۍ ګرده د دې روښانه واقعیت ښکارندوی نه دي، چي زموږ زړور او پیاوړي خلګ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکايي يرغلگرو او د هغو د وطن پلورونکو مزدورانو ظالمانه او خاينانه پرېکړو ته د دوو توتو ارزښت نه ورکيي؟!

په تېرو لسو کالو کې د ډېرو غونډو لکه «اضطراري لويه جرگه»، «د اساسي قانون لويه جرگه»، «مشورتي جرگه» او په دې يا هغه نامه نورو جرگو د جوړولو شاهدان وو؛ خو هيڅ قلابي او دروغجني غونډې و نه کړای سوه، زموږ د جنگ ځپلي او ويجاړې ټولنې د اساسي مسألو ياني د سراسري سولې او امنيت د تأمين، د قانون د برلاسي، د لوږې، وزگارتيا، بې عدالتۍ او هراړخيز فساد د ورکولو يا لږولو په گټه څه کار وکړي. په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د «رسمي کولو» او «مشروع کولو» دا غونډه به د نورو تبليغاتي او نمايشي غونډو پر خلاف، نه يوازي زموږ د ملي مسألو په حلولو کې هيڅ راز مرسته ونکړي، بلکي نورو خطرناکو فتنو ته به هم لار هواره کړي، چې ژر يا وروسته به يې د پېښېدو شاهدان اوسو.

قانوني لويه جرگه، که عنعنه يي لويه جرگه، که يوه هم نه؟

ځيني افغان ليکوال او شنونکي غوښتنه کيي، چې په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د تداوم په اړه دې د سلا او مشورې د پاره د اوسني مزدور رژيم په اساسي قانون کې د تسجيل سوي لويي جرگې پر ځای يوه عنعنه يي يا دوديزه جرگه را وغوښتل سي.

ښايي د دې ښاغلو په نظر د غه ډول دوديزه «لويه جرگه» د افغانستان د کړېدلو خلگو په حق کې معجزه وکي؛ او په دې وسيله زموږ جنگ ځپلئ هيواد د امريکايي عسکرو د همېشنۍ استوگني له شره وژغوري. کله چې يوه افغان خبريال د اولسواليو د شوراوو د رييسانو نسته والي ته په اشارې سره، د لويي جرگې د لازم نصاب د نه پوره کېدو په باره کې له حامد کرزي څخه پوښتنه وکړه، هغه په اندېښني او وارخطايي سره جواب ورکړ: «نه نه دا هغه لويه جرگه نه ده، چې په اساسي قانون کې ياده سوې ده؛ دا يوه عنعنوي لويه جرگه ده، چې يوازې د امريکايانو د پوځي اډو په باره کې خبري کيي.»

واقعيت دا دئ، چې په اساسي قانون کې تسجيل سوې لويه جرگه په حقيقت کې هماغه سُنتي يا دوديزه لويه جرگه ده، چې تر اوږدو پېړيو وروسته يې د يوې لوړې باوري سياسي - حقوقي مؤسسې په توگه، اساسي قانون ته لار موندلې ده. البته، د امريکايانو او جنگي ډلو ټپلو تپل سوئ اساسي قانون لومړنۍ اساسي قانون نه دئ، چې زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلگو دا زوړ دود او دستور يې په خپلو احکامو کي نغښتئ دئ، بلکي د هيواد ځينو پخوانيو اساسي قوانينو هم کلونه کلونه مخکي د دې معتبري سياسي- حقوقي مؤسسې د څرنگوالي په اړه ځيني حُکمونه، بيان کړي وه. له دې کبله بايد د دوديزي لويي جرگې او په اساسي قانون کي د تسجيل سوي لويي جرگې تر منځ، اصولاً څه فرق او توپير نه يي.

بايد سپينه او په ډانگ پېليې و وايو، چي د پردو عسکرو او د هغو د مزدور حکومت ترکرغېړن سيوري لاندي د ملي شورا، ولايتي شوراوو او اولسوالۍ شوراوو په څېر انتخابي اورگانو يا و لويي جرگې او داسي نورو ملي- قامي جرگو ته د خلگو د ريښتينو او باوري استازو لار موندل، له لويه سره ناممکنه خبره ده. لکه څنگه چي مو په وارو وارو ويلي دي، د اشغال، زور واکۍ او نابرابرۍ په شرايطو کي د «انتخاباتو»، «ملي شورا»، «ولايتي شوراوو»، او «اولسوالۍ شوراوو» يا «لويو جرگو» او «قومي - مشورتي جرگو» په شان موضوعات گرده هغه استعماري پروژې او پروگرامونه دي، چي د يرغلگرو پوځو د بېلابېلو جناياتو د پټولو او د هغو گوډاگي حکومت ته د «مشروعيت» ورکولو په مقصد وخت او ناوخت طرحه کيږي؛ خو هيڅکله زموږ د کړېدلو خلگو اساسي او حياتي غوښتنو ته جواب نسي ويلای.

په هغه غونډه کي، چي د کرزي د مزدور او فاسد حکومت له خوا به د عنعنه يي يا دوديزي لويي جرگې په نامه را غوښتل کيږي، زموږ د خلگو ريښتيني استازي نه، بلکي د دې هيواد داسي بدنام جنايتکاران، لاس پر نامه گوډاگيان او پېژندل سوي غوړه مالان غړيتوب ولري، چي په ورين تندي به د امريکايي استعمارگرانو او د هغو خاينو نوکرانو استعماري اجندا ته هرکلی و وايي؛ او له خو نمايشي شرطو او تبصرو وروسته به د تأييد ټاپه به پر ولگيي.

ولي؟

په دې چي نه د کرزي مزدور حکومت د خلگو دريښتينو او رسالتمندو استازو ور بللو ته تيار دئ؛ او نه هم د خلگو واقعي استازي د کرزي د تپل سوي رژيم په «لويه جرگه» کي، برخي اخيستني ته چمتو دي.

البته، د سلگونو موافقو ږغو په منځ کي يو و دوه مخالف ږغونه بايد هيڅکله د دې فرمايشي او نمايشي غونډې د برخه والو د ارادو د ازادۍ او استقلال په مانا ونه گڼو. د افغانستان د خلگو دريښتينو استازو دريځ په دې برخه کي، تر لمر روښانه دئ: د پردو پوځيانو او گوډاگي رژيم واکمني، په هيواد کي د وينو تويولو، ورانۍ، لوټمارۍ، قانون ماتولو، فساد خپرولو، لوږي او بدمرغۍ له اصلي عواملو څخه دي. دې ترخو او دردونکو واقعيتو ته په پام سره، د خلگو هيڅ ريښتنی او بامسووليته استازی په دې ويجاړه او ويرجنه مېنه کي د پردو عسکرو د همېشني حضور شيطاني طرحي ته د تأييد او تصويب سر نسي ښورولای. د خلگو واقعي استازي څنگه د خپلو بي وسه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې کسه هيوادوالو قاتلانو او جلادانو ته په خپله سرلوړې خاوره کې د دايمي ځونيو اجازه ورکولای سي؟ زموږ په هيواد کې پردو اشغالگرو ته د دايمي ځونيو له طرحي سره يوازې هغه مزدوران سر ښورولای سي، چې په راز راز ناروا او ظالمانه معاملو کې توري ګټي ولري. مگر دا ډول جنايتکاران، خاينان، غله، د مخدره موادو سوداګران او نوري دوږخي ډلي ټپلي د خپل شرمناک ژوند او توروګټو د ساتني دپاره، په چا پوري ځانونه وتړي؟!

ايا په داسي شرايطو او حالاتو کې، د کرزي د دولت د ملي شورا غړي، د ولايتي شوراوو رييسان او نور بې اعتباره کسان، په «لويه جرګه» کې د افغانستان د خپلواکو او سرلوړو خلګو استازيتوب کولای سي که څنګه؟! دا خبره هر چا ته روښانه ده، چې د کورني او باندني مافيا په پيسو، سياسي معاملو او لاسوهنو کښېنول سوي وکيلان او د مدني ټولني په نامه ځو بې نفوذه او تش په نامه استازي هيڅکله د لويي جرګې پرېکړو ته «مشروعيت» نسي ورکولای سي.

کله چې د تش په نامه لويي جرګې پرېکړي او مصوبې په ميليونو افغانانو کې هيڅ راز منښت او مشروعيت و نه لري، بيا به نو په افغانستان او سيمه کې د سولي او ثبات په راوستلو، ترقي او پرمختګ کې د هغې د جوړېدو ګټه په څه کې يې؟! موږ او تاسو وليده، چې د ببرک او نجيب په واکمنيو کې هم دغه راز تبليغاتي جرګې خورا ډېري جوړي سوې؛ ور بلل سوو کسانو ته به ځو ورځي پرتميني مېلمستياوي جوړي؛ او په پای کې به ښه سوغاتونه هم ورکړل سوه؛ خود هيواد ونتلو او ويرژلو وګړوته به يې د يوې اولسکيزي ګټه نه رسېده؛ ځکه نه د جرګو برخه وال د خلګو رينښتيني او باوري استازي وه؛ او نه يې په جوړو سوو جرګو کې د خلګو پر اساسي غوښتنو او دردونو خبري کولای سوای. د کرزي د حکومت لويي جرګې هم د ببرک او نجيب تر غولوونکو جرګو، هيڅ ښه والی او سموالی نسي لرلای. ښايي په ډېرو برخو کې تر هغو هم ډېر زيات ملي ضد ماهيت ولري.

خبري ډېري سر يې يو دئ. د پردو د توپک او نيزې تر ظالمانه سيوري لاندي، هغه هم د يوه مزدور او ککړ حکومت له خوا، هيڅکله د يوې رينښتيني ملي او ولسي جرګې خبره نسي مطرح کېدای. د همدې استدلال له مخي به د کرزي د حکومت له خوا را غوښتل سوي نمايشي «لويه جرګه» په نهايت کې هغه څه کيي، چې امريکايي باداران يې غواړي. که څه هم په لويه جرګه کې به د ايران، پاکستان، روسيې او چين مزدوران، نه د افغانستان د خپلواکي، ملي واکمني او ملي وياړونو د ژغورني په خاطر، بلکي د خپلو بهرنيو بادارانو د ستراتيژيکو ګټو د تحقق په مقصد د امريکايي ځونيو د تصويب په لار کې بېلابېلو خنډونو او خاشو ماتولو ته لمن و وهي، خو سره له هغه هم هيڅ ګومان نه کيږي د هغه پلان مخه ونيسي، چې کلونه کلونه مخکې د زرګونو پوځي تلفاتو او ميلياردو ډالرو په بيه د همدې هدف دپاره په سي. آی. اې. او پينتاګان کې جوړ سوئ دئ؛ ځکه په تېرو مباحثو کې مو پر دې مسأله پوره خبري وکړې، چې اصلي هدفونه په واقعيت کې نور څه دي، بن لادن، القاعده، طالبان فقط پلمه او بهانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې باید دا خبره له یاده و نباسو، چې د کرزي د مزدور حکومت د را بلل سوي تش په نامه لویې جرګې له خوا د امریکایي چوڼیو تصویب او تأیید به نه یوازي زموږ د هیواد د سترو ملي او وطني مسأله حل ته لار هواره نه کړي، بلکې په دې ورانه او پاشل سوې ټولنه کې به د جګړو، افغان وژنو، ورانیو او بدمرغیو اور ته لا زیاته لمن و وهي. په راتلونکې برخه کې د خپلو ملي او وطني مسألو د حل پر اساسي لارو او په هیواد کې د امریکایي چوڼیو په وړاندي د یوه معقول بدیل پر امکاناتو رڼا واچوو.

له امریکایي چوڼیو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورني لار

زموږ په جنګ ځپلي او غملړلي کور (افغانستان) کې د تېرو لسو کالو ترخو تجربو، په ډاګه وښوول چې د سولې، امنیت، ازادۍ، ډیموکراسۍ، قانونیت، بشري حقوقو او پرمختګ په نامه راغلي پوځونه او د هغو لاس پر نامه مزدوران ټوله حتا په خپلو جبري اتو کې هم ډېل دي. دا سي ورځ نسته، چې د دې بدمرغه هیواد په ګوټ ګوټ کې د یرغلګرو فرعونانو له خوا د کوچنیانو، ښځو او سپین ږیرو په ګډون، لسګونه بې ګونا افغانان په وینو او خاورو ونه لړل سي. نن د هیلمند په نوزاد، پرون د نورستان په دوآب، آبله ورځ په کونړو او تر هغه مخکې په نورو کلو او بانډو کې (چې د ټولو یادونه یې ډېر ځای، وخت او حوصله غواړي) زموږ تنکییو ګلانو، زموږ خوندو، مندو، زموږ ورونه او پلرونه، د اختري د پسو په شان، په وینو کې لیټکې ووهلې؛ او لکه څنګه چې ګورو د یرغلګرو پوځو د هوایي بمبارییو او د وسله والو مخالفینو د ړندو انتحاري بریدو دا خونړۍ او زړه چاودونکې لړۍ ترننه په خورا دربې او درزې روانه ده.

تېرو لسو کالو دا هم له ورایه ثابته کړه، چې د افغاني مسألو یاني جګړې، زورواکۍ، وزګارتیا، چور او چپاو، فساد او نورو ناخوالو معقول او منطقي حل د پردو پوځو اود هغو دکښېنولي حکومت تر وس ډېره لوړه خبره ده؛ ځکه سوله او امنیت راوستل؛ د خلګو نسونه مړول؛ د زورواکو او خپلسرو حاکمانو د ډول ډول ناروااوو مخه نیول؛ په سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي نظام کې د فساد او بې عدالتییو ختمول او خلګو ته د ارام او سوکاله ژوند په هیله د بېلابېلو اسانتیاوو برابرول، اصلاً د استعماري ځواکو او د هغو د مزدورو جنګي او مافیایي ډلو ټپلو کار نه دئ. هیڅوک په نړۍ کې دا سي هیواد نسي په ګوته کولای چې جنایتکارو، تباهکارو، چپاولګرو، زورواکو، قاچاقبرو، پلورل سوو عناصرو او په فساد ککړو واکمنانو دي خپلو بېوزلو او مظلومو خلګو ته د هوسا او سوکاله ژوند شرایط برابر کړي یې. علت دا دئ، چې جنګي او مافیایي ډلي ټپلي په جنګو، وژنو، اړودوړ، زورزیاتي، فساد او نورو انساني ضد سیاستو کې پرېمانه ګټې لري؛ او د ژوند تر وروستۍ سلګۍ پوري، په خپل ټول واک او ځواک سره هلي ځلي کیي، چې دا باد راوړي انساني ضد ګټې وتې له لاسه و نباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره بالکل دقیقه او پر ځای ده، چې زموږ په نړېدلي او ټوک ټوک هیواد کې جنګونه، نا ارامۍ او بېلا بېلې سیاسي، قومي، مذهبي اولساني شخړې، جنایتکارو او خاینو ډلو ټپلو ته د لنګو غواوو حیثیت لري؛ او هیڅوک نه غواړي په هیڅ بیه دا لنګې غواووي له لاسه ورکیږي. ایا هغوکسانو چې پرون خر نه لاره او نن په څو لک ډالري موټرانو کې دوري هوري چکرونه وهي یاد تورو پیسو په زور په یوه ورځ کې د ماڼیو، ښارګوټو، تجارتي مرکزو، بانکو او شرکتو څښتنان سوه، ټول په حقیقت کې د همدې جنګ، خیانت، چور، فساد او انساني ضد معاملو له برکته نه وه او نه دي؟! یو پلا د کرزیانو، رباني، سیاف، دوستم، فهیم، خلیلي، محقق، عبدالله، قانوني، نور، شېرزي او داسي نورو پرتمنیو ماڼیو، ډول ډول شتمنیو، ناروا معاملو، نوکرانو او چاکرانو ته وګورئ؛ او بیا په خپله قضاوت وکړئ، چې د افغانانو د وینو او اوښکو دا بې رحمه سوداګران، په تېرو لسو کالو کې په څه کاروبار بوخت وه؛ او تر اوسه لا څه کیږي ؟!

که همدا اوس په افغانستان کې جنګ، انسان وژنه او ډول ډول سیاسي لوبې ودرېږي، بیا نو امریکا، غربي دولتونه، روسیه، ایران، پاکستان، هند، عربي هیوادونه او داسي نور مغرض دولتونه او سازمانونه هم لېوني نه دي، چې دې یا هغه جنګي ډلي، سیاسي دلالانو، جاسوسانو او مافیایي سازمانو ته په چارښاخو ډالر ورکي.

له همدې سَوَبه، ویجاړ او ټوکر ټوکر افغانستان، ژور او اساسي حل غواړي - داسي حل، چې پر ټولو ربړېدلو افغانانو سربېره، زموږ ګاونډیو هیوادو او نړۍ والي ټولني ته هم د منلو وړ یي. زموږ د هیواد د دو دېرش کلن ناورین معقول او منطقي حل، زما له نظره دوه لوی او اساسي اړخونه لري:

- اول دا چې د پردو مزدور، فاسد او بې کفایته حکومت باید ژر تر ژره خپل ځای د ناپېیلو، خپلواکو، زړه سواندو او پوهو افغانانو یوه موقت ملي حکومت ته وسپاري. د دغه راز ملي حکومت د ښې پېژندنې د پاره دې درانه لوستونکې د دې عاجز هغه پراخه او مفصله لیکنه وګوري، چې څه کم درې کاله مخکې د هیواد د ځینو ملي ویبپاڼو لکه «بېنوا»، «لر او بر» او ځینو نورو له لاري خپره سوه.

http://www.larawbar.com/detail.php?id=5710

- دوهم دا چې ټول ایتلافي پوځونه دې د یوه معقول او عملي زماني جدول په وړاندې کولو سره، د افغانانو سپېڅلې او خپلواکه خاوره پرېږدي؛ ځکه دا پردي پوځونه له تېرو لسو کالو راهیسې د أسامه بن لادن، القاعدې او طالب مشرانو د وژلو یا ورکولو په پلمه دې خاوري ته راغلي دي؛ خو موږ عملاً ګورو، چې په خپلسرو هوايي بمبارییو، ورانوونکو مځکنییو عملیاتو، بېرحمانه ځوروَنو او بېلا بېلو ناوړوکړو سره د افغانستان له ګردو مظلومو خلګو، په تېره بیا سرلوړو او خپلواکو پښتنو سره په یوه ناروا، ظالمانه او بې مفهومه جګړه کې ښکېل دي؛ او هره ورځ زموږ ببوزلي او بې ګونا اولس ته د سر او مال ستر تاوانونه اړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زمورږ د بې ګونا خلګو په وړاندې د امريکايي او يتلافي قواوو دا ظالمانه او غير عادلانه جګړه هيڅ انساني او حقوقي توجيه نلري؛ او د هغو د طراحانو دډول ډول درواغجنو ادعاوو پر خلاف يې د تروريستي عملو ، سيمه ييزو کړکېچو ، قومي - مذهبي نفرتو او په افغانستان، سيمه او ټوله نړۍ کې د افراطي تمايلاتو له زياتوالي او سختوالي سره مرسته کړې ده. زمورږ ويښ او هوښيار لوستونکي ښه پوهېږي، چې پخوا زمورږ په جنګ ځپلي او ناکاره هيواد کې هيڅکله د انتحاري بريدو دود او دستور چا نه پېژندئ ؛ خو اوس دا دئ په خواشينۍ سره ګورو ، چې زمورږ د ټولنيز ژوندانه يو تريخ او زړه لړزوونکی واقعيت دئ. دغه راز، د عبادتځايونو او زيارتو نړول او د قومي، فکري، مذهبي او لساني توپيرو پر بنسټ د بې ګونا خلګو وحشيانه وژنه ګرده هغه پېښې دي، چې افغانستان ته د امريکايي او ايتلافي لښکرو په راتګ سره را وټوکېدې. له همدې امله بايد زمورږ له کړېدلو او جنګ ځپلو خلګو سره دا وحشيانه جګړه ژر تر ژره او تل تر تله ودرېږي.

د سي. آی. اې. مشر - ليون پنيتا ، چې ټاکل سوې ده ډېر ژر به د اوباما په کابينه کې د دفاع وزير چوکۍ تر لاسه کړي، څه موده مخکې په خپله اعتراف وکړ، چې په افغانستان کې د القاعده شبکې د غړو شمېر تر سلو (۱۰۰) لږ دئ . د سي. آی. اې. د نوو رپوټو له مخې خو اوس دا شمېر حتا د پينځوسو او پينځه اويا (۵۰ - ۷۵) کسانو تر منځ اټکل کيږي، چې امريکايي واکداران يې د وژلو يا نيولو دپاره د مياشتې شاوخوا لس (۱۰) ميليارد ډالره لګيي . نور تفصيل د جيوپوليټيکل مانيټر، په دې لينک کې وګورئ:

http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

بې له شکه، د أسامه بن لادن وژنه په خپله هم د دغه سازمان پر سياسي، سازماني او تبليغاتي ظرفيت بل کلک ګوزار ؤ. پاته سوه طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نوري وسله والې ډلې، چې د هغو وژل او ورکول نه عملي کار دئ، نه معقول. عملي په دې نه دئ، چې دا خلګ ټول د دې وطن اصلي اوسېدونکي دي؛ په خلګو کې ژورې ريښې لري؛ او له تېرو لسوکالو راهيسې يې د امريکايي او ايتلافي قواوو له بمبارييو او بريدو سره سره، خپل موجوديت او هويت خوندي ساتلئ دئ. معقول په دې نه دئ، چې دې خلګو د سيپټمبر د يوولسمې په ګډون، په نړۍ وال تروريزم کې هيڅکله لاس نه لاره؛ او هيڅ وخت يې دا نه دي غوښتي، چې د نړۍ وال تروريزم تر شا ودرېږي . بن لادن، القاعده او داسې نوري ډلې هم په واقعيت کې د امريکا ، عربو او پاکستاني آی. ايس. آی. له خوا په غاړه کې ور واچول سوې. امريکايان نسې کولای په افغانستان کې د افراطي ډلو ټپلو د ځای پر ځای کېدو مسووليت د افغانانو پر اوږو ور واچيي.

که د افغاني ټولني واقعيتونه داسې دي، بيا نو دا بې سر وپايه پوځونه، دا ټانکونه او جهازونه او د زرګونو انسانانو د ژوند او ميلياردو ډالرو د خاوري کولو په بيه، دا بې رحمانه وژني او ورانۍ د څه دپاره؟! دا واقعيت هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چا ته تر لمر روښانه دئ، چې د ایتلافي قواوو ظالمانه بمبارییو او ړندو عملیاتو نه یوازې د تروریزم، افراطیت او تاوتریخوالي په ورکولو کې هیڅ راز مرسته و نکړه، بلکې لا نور پېلوزي یې هم پر واچاوه؛ او د دې سرکښۍ اور لمبې یې اوس داسې گڅې ته ورسولې، چې پر غمځپلو افغانانو سربېره یې د سیمې او نړۍ خلگو ته هم لوی گواښ اړولئ دئ.

که ایتلافي فرعونانو او د پخواني شمالي اتحاد ځینو پښتون دوښمنه مزدورانو د القاعدې او طالبانو په نامه، د خپلواکو، سرلوړو او غیرتي پښتنو ونابودۍ ته ملاوې تړلې یې، دا نو کاملاً بېله خبره ده؛ خو لکه څنگه چې نورو یرغلگرو دا کرغېړن خوبونه ریشتیا نکړای سوای، دوی به هم دا وحشیانه هیلې، گور ته له ځانه سره یوسې.

په دې وجه، بېله خبرو اترو او روغې جوړې بله هیڅ لارنه لیدل کیږي؛ خو خبرې اترې، مفاهمه او مصالحه له چا سره؛ د کومو اصولو له مخې؛ او کومو هدفو ته د رسېدو د پاره؟

که امریکایان او په کابل کې د هغو منفور مزدوران تصورکیږي، چې د بهرني اشغال او گوډاگي رژیم وسله وال او نا وسله وال مخالفین به، له هغه کمیسیون یا شورا سره خبرو اترو او روغې جوړې ته غاړه کښېږدي، چې برهان الدین رباني یې مشري کیږي، ډېر تېروتلي او خطاوتلي دي؛ ځکه د روغې جوړې د پاره نېکو او خیرغوښتونکو منځگړو ته اړتیا سته.

منځگړیتوب یا وساطت هم له حقوقي پلوه او هم زموږ د اولسي دودو او روایتو له مخې، یوازې د هغو کسانو کار دئ، چې پر نېک او مصلحانه شهرت سربېره، د ښکېلو اړخو تر منځ شخړه یا دعوه کې، هیڅ ډول لاس یا گټې و نه لري؛ خو موږ ټول د سر په سترگو گورو، چې د رباني د تش په نامه شورا په جوړښت کې له ځو بې واکو او کلېشه یې کسانو پرته، د افغانستان د زرگونو بې گونا وگړو قاتلان، د کابل ښار دکنډواله کولو مسوولین او په پای کې د اوسني امریکايي اشغال تر ټولو بې ایمانه، بې رحمه او فاسد مزدوران، غړیتوب لري، چې رباني په خپله هم د دې جنایتکارانو، ورانکارو، غلو او وطن پلورونکو له ډلې څخه دئ.

اوس نو تاسې حقپال لوستونکې په خپله قضاوت کولای سئ، چې ایا د داسې جانیانو، ورانکارو، لوټمارو او شرف بایللو په سته والي کې کېدای سي په هیواد کې د جگړې او وینو تویېدو و بندولو ته هیله من اوسو؟!
جواب روښانه دئ. د سولې او روغې جوړې خبرې له هغو کسانو سره نسي کېدای، چې د افغانانو کور یې وران کړئ دئ؛ او زموږ د بې گونا عزیزانو په وینو یې مځکې سرې کړې دي. د افغانستان کړېدلي او ویرژلي خلگ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅکله د دې جانیانو او وطن پلورونکو ظلمونه او ناروا وې نسې بخښلای. امریکایان او نورو ایتلافي دولتونه باید په خپل ټول وجود سره، په دې ترخه حقیقت وپوهېږي.

د حل لار څه ده ؟

د حل یوازنۍ لار د یوه ریښتیني موقت ملي او ولسي حکومت جوړول دي.

ایا د یوه ریښتیني ملي او ولسي حکومت لرل؛ او دا په وینو لړلې خاوره له هر ډول پردو عسکرو او پردو جنګیالیو څخه پاکول، ناسمه یا ناوړه غوښتنه ده؟

ګومان نه کوم له جنګي ډلوټپلو، ځینو جاسوسانو او فاسدو واکمنانو پرته، څوک د افغانانو له دې انساني، اسلامي او افغاني غوښتني سره تضاد او مخالفت ولري. راسئ په لاندي کرښو کي د دې ستر انساني، اسلامي او افغاني ارمان پر ځینو عملي اړخو یو څو لنډې خبري وکو:

له نېکه مرغه، افغانستان له بېلابېلو قومو او ټېرو څخه په هیوادکي دننه او دباندي ډېر خپلواک، زړور، غښتلي، پوه او مُخلص ملي شخصیتونه لري. داسي ناپېیلي ملي شخصیتونه، چي ټول افغانان یې په یوه دِغ پر ایمانداری، خپلواک فکر او عمل، سرښندني، هوښیارۍ او اخلاص آمنا کولای سي.

داسي خپلواک، ناپېیلی او په هره مانا باکفایته موقت ملي او اولسي حکومت کولای سي، دوه ستر کارونه پر مخ بوزي:

- یو دا چي له وسله والو ګوندو، ډلو او شخصیتو سره د مخامخ ، ښکاره او ریښتینو خبرو اترو له لاري د جنګ او ورانۍ مخه ونیسي.

- بل دا چي د ملي او اولسي کړنلارو په وړاندي کولو سره، د هغو میلیونو جنګ ځپلو او ربړېدلو هیوادوالو بالفعل ملاتړ تر لاسه کړي، چي د پردو یرغلګرو له ظالمانه اشغال او د مزدورو واکمنانو له فساد ، بې عدالتییو او بې کفایتییو څخه پزي ته رسېدلي دي.

د موقت ملي حکومت دا دوې ارزښتناکي بریاوي به بېله شکه د همېشنۍ سولي او ملي روغي جوړي له بریالیتوب سره لویه مرسته وکي؛ د سولي او ترقۍ جبهه به ورځ په ورځ غښتلي او د جنګ او وینو تویولو جبهه به ورځ تر بلي، تجرید او کمزورې کړي.

د موقت ملي حکومت او وسله والو مخالفینو تر منځ ازادي خبري اتري او روغه جوړه به ډېر ژر دا امکانات برابر کړي، چي ټول نابللي پردي (ایتلافي پوځونه او د مخالفینو تر څنګ ولاړ جهادیان) زموږ ورانه او غملړلې خاوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل تر تله پرېږدي. دې لوی بریالیتوب ته باید هیڅکله په سپکه سترګه و نه کتل سي؛ ځکه تر هغه مهاله، چي افغانستان په بشپړه توګه افغانانو ته نه یې پرېښوول سوئ، په دې وران او غملړلي ټاټوبي کي د سولې، امنیت او سوکالۍ تمه هم بې ځایه ده. یوازي پر ټولو افغانانو متکي ملي او اولسي حکومت کولای سي، زموږ ګڼ تاریخي کور د پردو له شره وژغوري.

موقت ملي حکومت به تر یوې ټاکلي مودې (د دې مودې اوږدوالی هم د ښکېلو اړخو په روغه جوړه اړه لري) وروسته، په هیواد کي عمومي انتخاباتو ته لار هواره کړي؛ او په دې توګه به د یوه ریښتني منتخب حکومت تر جوړېدو پوري، خپل ستر ملي او وطني رسالت بشپړ کړي.

زما په قاصر نظر خو د ځانګړو سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او اقتصادي خصوصیاتو د لرلو له امله د افغانستان د سمي ادارې او پرمختګ تر ټولو ښه نُسخه هم همدا ملي حکومت دئ، چي کولای سي د دې ګڼ تاریخي کور د ټولو ټبرو، ژبو، مذهبو، سیمو او خلګو پر حقوقو سربېره، د ګاونډیو هیوادو او نړۍ والي ټولني روا ګټې هم خوندي وساتي. ما ته خو په افغانستان غوندي ټولنه کي د دولتي نظام د ادارې د پاره تر دې بریالۍ، غوره او اغېزمنه لار نه ښکاري؛ ځکه په تېرو دوو درېرشو کالوکي مو په سترګو ولیده، چي کیڼ او ښي (چپ او راست) افراطیت مظلومو افغانانو ته بې تباهۍ او بدمرغۍ هیڅ ورنکړه؛ او نه یې ورکولای سوای؛ ځکه افراطیت په هره بڼه او هر شکل وارداتي ختېه لري؛ او زموږ د ټولني له عیني او ذهني واقعیتو سره هیڅ اړخ نه لګیي. همدا دلیل دئ، چي زموږ د ټولني له سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي واقعیتو څخه پردي سیستمونه د خلګو له پراخ مخالفت او مقاومت سره مخامخ سوه؛ او لا به په راتلونکي کي هم مخامخ کیږي.

د دې عاجز په اند «خیر الامور اوسطها» د ښي او کیڼ څواکو له ورانوونکو افراطي سیاستو څخه د افغانستان د ژغورني تر ټولو غوره لار ده؛ خو د دې منځنۍ فکري او سیاسي لاري اخیستل هیڅکله د پر شا تګ، محافظه کارۍ او تسلیمۍ په مانا نه دئ. د خپلواکۍ، ټولنیز عدالت، بشري حقوقو او ډیموکراټیکو ارزښتو په لار کي فردي او ډله ییز کوښښونه به په کلک هوډ او لا زیات ټینګار سره پر مخ ځي؛ اما په دې اړه د پام وړ مهم او اساسي ټکی دا دئ، چي دا پتمن او انساني تلاښونه باید تل زموږ د خلګو عیني او ذهني ملاتړ له ځانه سره ولري. په دې مانا، چي زموږ دربدلي او ربړېدلي هیوادوال باید د شمالي افریقا او منځني ختیځ د ځینو هیوادو د ویښو او غښتلو اولسو په څېر په افغاني ټولنه کي هم د دغسي سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي بدلونو د را منځ ته کولو د پاره په شعوري او نه ستړي کېدونکي ډول د مبارزې ډګر ته را ووزي؛ او په خپل مستقیم او فعال ګډون سره د وخت مستبد، تپل سوي او وارداتي نظامونه پر بل مخ واړوي. البته په دې کار باید احساسات، عقدې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي ګټي هيڅکله لار ونه لري ... تر دې عمومي خبرو وروسته، بيرته را ګرځو په وران او ويرجن افغانستان کي د ملي حکومت و تاريخي رسالت او مسوولیت ته:

د ګردو افغانانو د خوښي وړ ملي حکومت به د سولې، تفاهم، وروروليۍ، دوستۍ او نړۍ والو معيارو په چوکاټ کي له ګاونډييو هيوادو، د سيمي له دولتو، متحدو ايالاتو، لويديځو هيوادو او نوري نړۍ سره دوستانه اړيکي وساتي؛ د هغو له علمي، تخنيکي، اقتصادي او انساني مرستو به پراخه ګټه واخلي؛ او په خپله به هم د نړۍ والي ټولني د يوه فعال او ګټور غړي په توګه، خپلو ملي او بين المللي مسوولیتو ته ټينګ پام وکي. البته، نړۍ واله ټولنه په تېره بيا امريکا، د سيمي لوی دولتونه او همسايه هيوادونه هم بايد افغانانو ته د خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سيستم د غوراوي پوره حق ورکړي.

شک نسته، چي په نړۍ کي د مختلفو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او کلتوري سيستمو سته والی د نړۍ والي سولي او امنيت د ټينګښت او بشري پرمختګ له خورا مهمو اړتياوو څخه ګڼل کيږي. د بېلابېلو سياسي، اجتماعي او اقتصادي سيستمو لرونکو دولتو تر منځ د سوله ييز ژوندانه زرين اصل نه يوازي د معاصرو بين المللي حقوقو درې مهم اصول لکه: د زور يا زور د ګواښ مخنيوی؛ د دولتو د ملي واکمنۍ درناوی؛ او د دولتو په کورنييو چاروکي نه لاسوهنه، په ښه ښه بيانوي، بلکي د بېلابېلو دولتو تر منځ د دوستۍ او همکارۍ نوري برخي او اړخونه هم را نغاړي. د سوله ييز ګډ ژوند نړۍ وال اصل پر هغو سياستو د بطلان کرښه باسي، چي په مختلفو ټولنيزو سيستمو پوري تړلي دولتونه، د دوښمنۍ او تقابل لوري ته بيايي. بالعکس دا اصل له بېلابېلو دولتو څخه د ژوندانه په ټولو برخو کي د زياتېدونکو همکارييو غوښتنه کيي (ټونکين ۸۰).

البته، د سوله ييز ګډ ژوندانه ارزښتناک حقوقي اصل ته د پخواني شوروي دولت يا نورو سوسياليستي دولتو په رنګېدو سره، هيڅ زيان نه دئ رسېدلئ. دا اصل د بشري ټولنی د ګډ ژوندانه په ټولو پړاووکي د نړۍ والي سولي، امنيت، پرمختګ او همکارۍ ډاډمن او اغېزمن ضامن ګڼل کيږي؛ ځکه د نړۍ بېلابېل هيوادونه د سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي پرمختګ له پلوه، لوی تو پيرونه لري. له دې کبله په نړۍ کي د بېلابېلو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سيستمو د اجباري رنګولو او ييکه کولو په خاطر هلي ځلي، بېله شکه نړۍ واله سوله، امنيت، بشري پرمختګونه او همکارۍ له سترو کړاوو او لانجو سره مخامخ کيي. له همدې سَوَبه بايد د هر هيواد مېشتو اولسو ته په پوره ازادۍ حق ورکړل سي، چي له خپلو ملي ځانګړتياوو او اړتياوو سره سم، د خپلو زړو نظامو او زړو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي مؤسسو د اليشولو په اړه پرېکړه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چې پخوانی شوروي دولت پر نورو ملتو له هغې ډلې څخه زموږ پر هیواد د خپل سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سیستم په تپلو سره، له خطرناکو عواقبو سره مخامخ سو، د امریکا متحده ایالات او غربي متحدین، زموږ ګاونډي هیوادونه، په تېره بیا پاکستان، ایران او د چین، روسیې او سعودي عربستان په څېر لوی سیمه ییزو دولتونه باید افغانستان ته د خپلي خوښي نظامو له صادرولو، په ټینګه ډډه وکړي. د افغانستان په چارو کي ټول ښکېل دولتونه یوازي د دې هیواد د یوه پیاوړي او غښتلي ملي حکومت په ملاتړلو سره کولای سي د خپلو روا ګټو د تحقق د پاره هڅه او کوښښ وکي.

په افغانستان کي یو منلئ ملي او ولسي حکومت کولای سي د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ډاډمني دفاع د پاره د ملي ګټو او بین المللي موازینو په چوکاټ کي، د اړتیا پر مهال، د امریکا د متحدو ایالاتو په ګډون له هر بهرني هیواد سره د دفاعي او ستراتېژیکي همکارۍ بېلابېل تړونونه لاسلیک کړي. د عیني اړتیاوو پر بنسټ لاسلیک سوي دا ډول ستراتیژیکو تړونونه به هیڅکله په هیواد او سیمه کي جګړو، نا ارامیو او کړکېچونو ته لمن و نه وهي؛ خو دا کار په بشپړ باور سره د اوسني مزدور حکومت تر صلاحیت ډېر پورته دئ، چي د پردو د توپ او ټانک په زور، پر خلګو حکومت کیي. د داسي بې واکه او مزدور حکومت له خوا د ستراتیژیکو تړونو لاسلیک، په هیواد کي د دننه او دباندي د جګړو، وینو تویولو او بحرانو لمن نوره هم پسي پراخیي.

د رنو لوستونکو ته څرګنده ده، چي ګاونډي هیوادونه، د سیمي دولتونه او نړۍ وال قدرتونه د بېلابېلو طرحو او نخشو په پرمخ بیولو سره، زموږ په ګران هیواد کي متضادي ګټي لري. مزدور رژیمونه په سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي، اقتصادي او ستراتیژیکو چارو کي د خپلواک فکر او عمل نه لرلو په وجه دا متضادي او متناقضي ګټي نسي پو خلا کولای؛ ځکه نو په دولتي دستګاه کي ټولي شاملي مزدوري ډلي ټپلي تر وسه وسه کوښښ کیي د خپلو بهرنیو بادارانو ګټي خوندي کړي، چي دا کار هرومرو زموږ په کورنیو چارو کي د نورو لاسوهنکو لوبغاړو د سختو غبرګونو سبب ګرزي؛ د مثال په توګه له هند سره دوستي د پاکستاني پوځیانو دوښمني را پاریي یا په هیواد کي د چین، روسیې او ایران اقتصادي تشبثات د امریکا د متحدو ایالاتو او د هغه د لویدیځو متحدینو و پټو او ښکاره مخالفتو ته لمن وهي یا د سعودي عربستان او نورو عربي هیوادو سیاسي، اقتصادي، فرهنګي او مذهبي هڅي سمدلاسه د ایران د شیعه اخوندانو پر سر اور بلیي؛ او داسي نوري چپه او راسته لوبي، چي د یوه په رضایت کي د بل د دوښمنۍ او خپګان موجبات برابریږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د همدې استدلال له مخې، یوازې یو پیاوړې ملي او ولسي حکومت کولای سي د یوه فعال او مثبت ناپېیلې ملي دریځ په غوره کولو سره کولای سي د ګاونډیانو، سیمه ییزو لوبغاړو او د نړۍ والي ټولنې د ټولو غړو د مشروع ګټو ساتنه وکي؛ او د نامشروع ګټو او ناروا لاسوهنو یې په کلکه مخه ونیسي.

یو ځل بیا باید تکرار کړو، چې په افغانستان کي بهرنۍ لاسوهنې، جګړې او نا ارامۍ ټول له بهرنیو لښکرو او ګوډاګي رژیم سره نه شلېدونکې اړیکې لري. که امریکایان او ایتلافي دولتونه ریشتیا هم له تروریزم او افراطیت سره د مبارزې په خاطر افغانستان ته تللې دي، باید د افغاني شخړو او لانجو د اساسي حل دپاره د هغو په اصلي علت او سَوَب پسې وګرځي. کله چې د بهرنیو لاسوهنو، جګړو، وینو تویولو او ورانکاریو اصلي علت له منځه ولاړ سي، بیا نو د هغو معلولونه یاني تروریزم، نا ارامۍ، زور زیاتۍ، افراطیت، لوږه، بېکارۍ، وروسته پاتې والی او نوري ناخوالې په خپله له منځه ځي.

که امریکا په افغانستان او شاوخوا سیمه کي د خپلو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو د تحقق دپاره نه، بلکې په ریشتیا سره د سوله ییز، سوکاله او متمدن افغانستان د جوړولو دپاره تللې یې، بیا نو تر هر څه وړاندې باید د اوسني مزدور رژیم له سیاسي، عسکري او مالي ملاتړ څخه، چې په هیواد کي د سولې او امنیت تر ټولو لوی او اساسي خنډ دئ، ژر تر ژره لاس واخلي؛ او د یوې بین الافغاني جرګې له لارې د هیواد د مشرتابه چارې د افغانانو یوه ریښتیني موقت ملي حکومت ته وسپاري؛ او د هغه له لارښوونو سره سم د وتلو پر ستراتیژۍ غوَر وکي.

که امریکایان د جنایتکارو، ورانکارو، جاسوسانو او غلو د اوسني بې کفایته حکومت ملاتړ ته دوام ورکیې، د دې خبرې مانا دا ده، چې په لوی لاس غواړي یو ځل بیا د مظلومو او بې اوازه افغانانو د چارو واګې د پخوانیو دورو په څېر وسله والو ډلو ټپلو ته په لاس ورکړي؛ او په دې توګه نورو جګړو، وینو تویولو او افراطي جریانو ته لار هواره کړي؛ ځکه ټولو افغانانو ته مالومه ده، چې د کرزي فاسد او بې کفایته حکومت هیڅکله په یوازې سر د وسله والو مخالفینو په وړاندې د مقابلې او مقاومت وس نه لري.

که د مزدور رژیم ځیني عناصر د خدای، وجدان او افغانیت په نامه څه پېژني، نو باید له دې شرمناک، خونړي او خاینانه واک څخه لاس واخلي؛ او یوه موقت ملي حکومت ته د واک په سپارلو کي مرسته وکړي، چې په دې توګه هیواد د تنظیمي جګړو او ډول ډول استعماري فتنو له شامته وژغورل سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبره هيڅ بحث او مشاجرې ته اړتيا نه لري، چې په افغانستان کې د امريکايي عسکرو دايمي حضور زموږ د هيواد د سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د محدودولو او زيانمن کولو په لار کې، ډېر خطرناک گام دئ. له دې امله يې هيڅ خپلواک، سرلوړي او باغروره افغان ومنلو ته غاړه نه ايږدي. امريکايي ستراتيژيستان بايد د تاريخ په اوږدو کې د افغانانو له خپلواکۍ غوښتونکو مبارزو او حماسو څخه د عبرت درس واخلي؛ او پرېنږدي د زرگونو پوځيانو په قرباني کولو او ميلياردو ډالرو په ضايع کولو سره، کټ مټ هغه نتيجه ترلاسه کړي، چې تر دوی مخکې نوري يرغلگري امپراتورۍ ور سره مخامخ سوي وې. تاريخونه شاهدي ورکيي، چې د دې خپلواک او سرلوړي هيواد په غرو او رغوکې د ډېرو فاتحانو پزې په خاورو لړل سوي دي؛ ځينو يې پښې او لاسونه، ځينو يې سرونه او ځينو يې ان درست لښکرونه بايللي دي. امريکايان بايد په دې حقيقت هم سر خلاص کړي، چې د نړۍ مؤرخانو او محققانو په ناحقه افغانستان ته د امپراتوريو د هديرې لقب نه دئ ورکړئ!

که امريکا د تعقل او منطق پر ځای د زور او گواښ لار ټينگه کړي، بيا نو په دې حقيقت هم بايد ښه سر خلاص کړي، چې افغانانو ته په خپل پلرني هيواد کې د پردو دايمي لښکرکوټونه، د دايمي اشغال په مانا دي؛ او د دايمي اشغال په عواقبو ياني دايمي جگړو او دايمي تراژيديو هم هر څوک ډېر ښه پوهېږي؛ ځکه نو ټوله په يوه وجود او يوه اواز له هغو سره د مبارزې او مقابلې په مورچل کې درېږي. له بله پلوه، زموږ په هيواد کې د امريکايي عسکرو دايمي استوگه، چې په هيڅ بڼه او هيڅ ډول د افغانستان د مسألې د منطقي او اصولي حل لار نه ده، ټولي نړۍ ته په ډاگه ښيي، چې امريکايي واکمنان په افغانستان او سيمه کې د هغو استعماري نخشو د عملي کولو په لټه کې دي، چې پر جنگ ځپلو افغانانو سربېره د سيمې د نورو ملتو له روا او انساني گټو سره هم څرگند تضاد لري. دغه راز نامعقولي او مستکبرانه ماجراغوښتوني، زموږ کړېدلي ملت او د سيمې نورو ملتو ته له تراژيديو او بدمرغييو پرته، هيڅ گټه او نتيجه نسي لرلای.

د امريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستان بايد خپل تېر لس کلن ريکارډ يو پلا بيا له سره وگوري. دا خونړۍ ريکارډ له ورايه ښيي، چې له پردو لښکرو څخه د افغانانو کرکه او نفرت د هري ورځي په تېرېدو سره ډېر سوئ او لا ډېرېږي. د امريکايي عسکرو دايمي استوگه به بېله شکه دا کرکه او انزجار د عمومي پاڅون گچې ته لوړ کړي.

که يو نيم لک منظم پوځ او لسگونو زرو په اصطلاح استخباراتي، امنيتي او اکملاتي قواوو په تېرو لسو کالو کې د خلگو خپلواکۍ غوښتونکي ارادې ماتي نکړای سوې، تر دې وروسته هم هيڅ دليل او ثبوت نسته، چې په عسکري چوڼييو کې ځای پر ځای سوي د برش - خلو ښت زره عسکر به د خپلواکۍ مينو او سرسپارو افغانانو د پر شا نه تلونکي ملي پاڅون مخه ونيسي؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې د دې مهمې خبرې یادونه ضروري ګڼو ، چې د جنګ او تباهۍ لېونۍ لمبې به هرومرو زموږ د اسکېرلو هیوادوالو ویرجنه او ویجاړه کوډغاله نوره هم ورانه او لولپه کړي ؛ خو له هغو سره جوخت به امریکایي لښکرکوټونه او د هغو مزدور رژیم هم هیڅکله پر ارامه پرې نږدي ؛ دا اورونه او لوګي، دا ویني او اوښکې، دا ساندې او کړېږې به هرومرو د فرعونانو تر جګو ماڼیو اوارګو هم رسیږي.

انګرېزي « بېس» ته په پښتو او دري کې څه و وایو ؟

اډه، پوځي اډه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، پایګاه، چونی/ چوڼۍ؟

د لغتپوهني او ایتیمولوژۍ په رڼا کې څو لنډې خبرې

څو ورځې مخکې د هیواد خوږ ژبي، مبتکر او متفکر لیکوال - ښاغلي ډیپلوم انجنیر خلیل الله معروفي، په « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ویبپاڼه کې، د امریکایي چوڼیو په اړه، د یوې په زړه پورې مقالې په ترخ کې، د معقولو دلایلو په وړاندې کولو سره، د هیواد د لیکوالو او ژورنالیستانو پام د ایراني« پایګاه» پر ځای د خپلې ژبې د یوې خوږې تاریخي کلیمې (لشکرګاه) کارولو او رواجولو ته اړولئ ؤ، چې ما ته یې هم په ریشتیا سره ډېر خوند را کړ. د « لشکرګاه» او « پایګاه» د کلیمو پر څېړنه او شننه سربېره د امریکایي چوڼیو په ردولو او کړلو کې، د ښاغلي معروفي علمي مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf

غواړم په دې لنډ بیان کې، درنو لوستونکو ته د ایتیمولوژۍ او لیکسیکالوژۍ په رڼا کې، د ښاغلي معروفي پر علمي استدلال، څو نور ټکي هم ور زیات کړم.

« اډه » یا « اډا» د ایتیمولوژۍ یا ریښه پېژندنې له نظره د هندي ژبې ټکی دئ، چې له اوږدو زمانو څخه په زیاترو هندي الاصله ژبو او پښتو کې، په پراخه توګه استعمالیږي (پلاټس ۳۷) . په پښتو کې د موټروانـــــو اډه، د ټــکیسیانو اډه، د ګاډییو اډه او داسې نور عبارتونه له پخوا څخه باب دي، چې په عمومي ډول د تم ځای/ تمځی، دربډ ځــای/ دربډځی، ایستګاه، توقفګاه او داسې نورو په مانا دي. دا ټکی پخوا په افغاني پښتو کې د عسکري قشلې، عسکري قطعې، عسکري قرارګــاه ،ګارنـــېزیون او داسې نورو په مانا نه کارېدئ؛ خو په کښته پښتنو کې د اوردو ژبې د پراخې اغېـزې له کبله « فوجي اډه »، « هوایي اډه »، « د پولیسو اډه» او داسې نور عبارتونه، له پخوا څخه استعمالیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

« پوځ » کلیمه د عربي « فوج » مفغنه یا پښتو سوې بڼه ده، چې نن سبا په افغاني پښتو کي خورا ډېره کارېږي؛ او د پخوانیو مروجو کلیمو لکه لښکر، اوردو یا عسکري قوې ځای یې نیولئ دئ؛ خو لښکر، سپاه، عسکر، اوردو هغه کلیمې دي، چې له پېړیو پېړیو راهیسي زموږ په ژبه او ادب کي پراخ مقبولیت او تابعیت لري؛ او له همدې کبله یې باید ځای په بشپړه توگه د « پوځ » مفغني کلیمې ته ور نکړل سي؛ ځکه دا کار هیڅ منطق نه لري، چې خپلي زړې او اشنا عربي، پارسي، هندي، تورکي او داسي نوري کلیمې د پردیتوب په گونا تر خاورو لاندي کو؛ او پر ځای یې نوري بې خونده او زموخته پردی، خو نا اشنا کلیمې ودروو؛ د مثال په ډول « سبب » داسي عربي ټکی دئ، چې د پښتو تر څنگ په عربي، پارسي، اوردو او زموږ د فرهنگي حوزې په نورو ژبو کي هم پراخ استعمال لري. دا اسانه، ساده او مروج ټکي د کندهار په پښتني چاپېر کي افغاني رنگ اخیستی دئ؛ او له پېړیو پېړیو راهیسي د « سَوَب » په بڼه په عامو او خاصو کي دود دئ؛ په ډېري خواشینۍ سره، نن سبا د ژبې د سوچه کولو متعصب او بې خبره محتسبین د عربي توب په گونا د دې اشنا او اسانه مفغني کلیمې له کارولو مخ اړیي؛ او پر ځای یې د پښتو او عربي ژبې د یوه لغوړن ترکیب (لامل) و بېدرېغه استعمال ته ملا تړلې ده، چې په حقیقت کي له دوو برخو یاني « له » او « عمل » څخه ترکیب سوی دئ. ځیني کسان یې د جمعي په بڼه (لاملان) هم کاریي، چې تر مفرد حالت لا ډېر بې خونده او خندنی ایسي.

پر « سَوَب » سربېره ډېري نوري کلیمې هم سته، چې په پښتون مېشتو سیمو کي یې د پېړیو پېړیو په تېرېدو سره پښتني جولهَ اخیستې ده؛ او نن د دې لرغوني ژبې د لغوي زېرمې نه بېلېدونکې برخه گڼله کیږي، چې په هیڅ بیه او هیڅ ډول یې باید له لاسه و نه باسو؛ خو له بده مرغه زموږ د ژبې بې خبره او تنگ نظره واکداران یې د پردیتوب په گونا تر خاورو لاندي کیي؛ او پر ځای یې د خپلي خوښې بې خونده او نا اشنا ټکي را باسي.

ځینو مغغن سوو ټکو خو حتا په پښتني سیمو کي تر پېړیو پېړیو مقبولیت او تابعیت وروسته زامن، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي، چې گرده یې زموږ د ملي ژبې ارزښتناکه لغوي زېرمه بلله کیږي؛ د مثال په ډول د « خرج » عربي ټکی، چې په پښتني چاپېر کي په « خرڅ » اوښتئ دئ؛ او د اوږدو تاریخي پړاوو تر تېرولو وروسته یې له نېکه مرغه دا دئ بچې، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي: « خرڅول = فروختن »، « خرڅوونکی = فروشنده »، « خرڅیلاو / خرڅلاو = فروختن »، « خرڅه = خرچه، مصرف، هزینه »، « خرڅاوو = خراج، ولخرج، اسراف کننده »، خرڅښت، خرڅېدنگ، خرڅوَنگ، خرڅېدل، خرڅېده، خرڅگیر، خرڅون، خرڅونی یا خرڅېدونکی او داسي نور، چې هر یو یې بېله مانا او بېل مفهوم لري؛ او گرده له همدې مفغن سوي مادې (خرڅ) څخه را ټوکېدلي دي.

اوس نو که د « سوچه کولو » تنگ نظره او متعصب پېښه گران په خپلو جاهلانه کوښښو سره د دې مفغن یا پښتو سوي ټکي ځای د « لگښت » په اصیل یا سوچه پښتو ټکي ډک کړي، بیاخو له « خرڅ » کلیمې څخه ټول را وتلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشتقات هم د خلګو له شک او تردید سره مخامخ کیږي؛ کرار کرار له استعماله لویږي؛ او په دې توګه زموږ د خوږې ژبې لغوي زېرمې ته لوی او نه جبران کېدونکی تاوان رسیږي. عجبه خو دا ده، چې د نړۍ پر مختللي قومونه ترګرده کوښښ کيي، چې د پردو ژبو د بېلابېلو ټکو، ترکیبو او عبارتو په اخیستلو سره د خپلو ژبو لغوي ذخیره پراخه کړي؛ مګر موږ ناپوه او بې خبره پښښه ګران په لوی لاس د خپلې ژبې د ښکلي او سمسور بڼ ښایسته ګلونه او له میوو ډکې څانګې، په تېشه غوڅوو.

هو ! د «لګښت» د اصیلي او سپېڅلي پښتو کلیمې کاروَنه او ترویج باید ببله شکه ډېر نېک او ګټور کار وګڼو؛ خو نه د «خرڅ» او د هغه د مشتقاتو د نست کولو او بې رنګه کولو په بیه. د داسې مفغناتو لمن خورا پراخه ده. ګرده باید د پښتو د اصیلو یا سوچه ټکو تر څنګ، په پراخه توګه استعمال کو؛ او تل یې د خپلې ژبې د اصلي او نه بېلېدونکې برخې په توګه وګڼو.

اما د نوو ټکو د جوړولو په اړه مهمه او اساسي پوښتنه دا ده: که پېړۍ پېړۍ مخکې په خپله ژبه کې د یوه مفهوم او مدلول د افادې د پاره ساده، اسانه او مروجه کلیمه لرو، د بلې نا اشنا، زموختې او بې خونده کلیمې د جوړولو اړتیا په څه کې ده؟! ماته خو په دې کار کې له بې خبرۍ او خپلسرۍ پرته بل څه نه ښکاري. دا بحث دلته پرېږدو؛ ځکه زموږ په نیولوجیزم کې د شکلي او مانوي (معنوي) کمزوریو څېړنه او سپړنه د لوی کتاب د لیکلو غوښتنه کیي، چې دا لنډه مقاله یې ځای نه دئ.

عربي «فوج» یا د هغه مفغنه بڼه (پوځ) د برش کاله د مخه په افغاني پښتو کې رواج نه وه. یوازې یې په کښته پښتنو کې د اوردو ژبې د فرهنګی نفوذ په وجه له ډېرو وختو راهیسي، په اصلي عربي بڼه (فوج) یا نیمه عربي، نیمه مفغنه بڼه (فوځ) پراخ استعمال لاره (وبر ۷۳۱).

د پاړسي ژبې په زړو متنو کې د عسکري یا پوځي اډې د پاره د «لشکرګاه» ترکیبي ټکی کار سوی دئ، چې یوه بولګه یې د هیلمند د اوسني اداري مرکز (لشکرګاه/ لښکرګاه) په تاریخي نامه کې تر اوسه هم ژوندۍ ده. لشکری بازار/ لښکري بازار، اوردو بازار او اوردوګاه (اردوګاه) د همدې مفهوم د پاره ځیني نوري مروجې کلیمې دي.

له تاریخي پلوه، بوست (بُست) د غزنویانو په لویه امپراتورۍ کې دوهم لوی ښار ؤ. غزنوي پاچهانو د مجللو او شاندارو سلطنتي ماڼیو په جوړولو سره له بوست څخه د خپل ژمني تفریحي مرکز په توګه کار اخیست. د غزنوي دورې ځینو شاعرانو لکه فرخي سیستاني او عنصري بلخي د دې ښار د پرتمنیو او با صلابته وادنییو په ستاینه کې، خورا ښایسته شعرونه ویلي دي (و.ګ. د عنصري بلخی او فرخي سیتاني دیوانونه).

(c) ketabton.com: The Digital Library

بو ست ښار د اسلام د لومړيو فتوحاتو په زمانه کي د لښکرو استوګنځی (معسکر / لښکرکوټ) یا زموږ په اوسنۍ اصطلاح قرارګاه ؤ ، ځکه يې نو د لشکرګاه یا لښکرګاه په نامه بللئ دئ. د لوی استاد - اروابناد علامه حبيبي (١٢٨٩ش/ ١٩١٠ع - ١٣٦٣ش/ ١٩٨٤ع) په عقيده د عربانو تر راتګ او د عربي ژبي تر رواجېدو دمخه، په دري ژبه کي د عسکرو د راغونډېدو او استوګني ځای ته « لشکرګاه » ويل کېده. لوی استاد په خپل ستر شهکار « تاريخ افغانستان بعد از اسلام » کي کښلي دي، چي د عربي ژبي « عسکر » کليمه هم د دري ژبي له « لشکر» کليمې څخه معرب سوې ده؛ او په دې توګه تر« عسکر» زړه او لرغونې ده (حبيبی، تاريخ افغانستان بعد از اسلام **٥٧٤** ؛ وبر ٧١٣). « لشکرګاه » د هيواد د نامتو مؤرخ - اروابناد استاد علي احمد کهزاد (١٢٨٢–١٣٦٢ هش) د هغه ارزښتناک علمي- تحقيقي اثر نوم دئ، چي د همدې ښار تاريخي او ادبي پېښې پکښې څېړلي سوي دي.

له بده مرغه د لشکرګاه/ لښکرګاه کليمه اوس، د پارسي او پښتو ژبو په ورځنيو محاورو او مکالمو کي، له يوه جغرافيايي نامه پرته، په خپله اصلي مانا نه استعماليږي. د افغاني پارسۍ (دري) په رسمي او مطبوعاتي ژبه کي هم اوس د « لشکرګاه » ځای د ايرانيانو بې خونده او نا رسا ترکيبي کليمې (پايګاه) نيولــئ دئ.

د پايـګــاه (پای + ګاه) ترکيبي کلمه، لکه څنګه چي زموږ پوه او سترګه ور ليکوال - ښاغلي معروفي هم په دقت سره اشاره کړې ده، د بنسټ، بېخ، بنياد ، اساس، قاعدې، کښته برخي او داسي نورو په مانا د انګرېزي ژبي د« بېس» یا نورو اوروپايي ژبو د ورته کليمو هو بهو ژباړه ده، چي په پيل کي له يوناني ژبي څخه لاتيني ژبي ته ننوتې ده؛ په دولسمه مېلادي پېړۍ کي له لاتيني څخه زړې فرانسوۍ ؛ او بيا په څورلسمه ميلادي پېړۍ کي له فرانسوي ژبي څخه انګرېزي ژبي ته ننوتلې ده؛ خو د هغې عسکري یا پوځي مانا په انګرېزي ژبه کي تر(١٨٦٠ع)کلو وروسته دود سوې ده. د زيات تفصيل دپاره، د ريښه پېژندني د آن لاين فرهنګ ، دغه لينک وګورئ:

http://www.etymonline.com/index.php?search=base&searchmode=or

د « لښکرګاه » قسماً مفغن سوې کليمه له پخوانو زمانو څخه په پښتو کي باب وه؛ او پښتنانه يې په کارولو کي هيڅ ستونزه او پېچومه نه لري. د دې ترکيبي ټکي اوله برخه (لښکر) په پښتو ژبه، په تېره بيا د هغې په لوېديځه لهجه کي پراخ استعمال لري؛ او اوس د دې ژبي نه بېلېدونکې برخه بلله کيږي؛ خو د هغې دوهمه برخه ياني د « ګاه » ظرفي وروستاړی يا شاوندی د ځينو ځايو له نومو لکه « لښکر ګاه »، « قرارګاه » او نورو پرته، ډېر زيات استعمال نه لري. که په پښتو کي د « ګاه » د ظرفي وروستاړي د نه لرلو له کبله د بلي کليمې جوړولو ته اړتيا و مومو، بيا نو کولای سو د« لښکرګاه » د مفهوم او مانا بيانولو دپاره د « لښکرکوټ» له ترکيبي ټکي څخه هم کار واخلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایتیمولوژۍ له پلوه «لښکرکوټ» له دوو بېلو ټکو «لښکر» او «کوټ» څخه جوړ سوی دئ. «لښکر» د پارسي «لشکر» مفغنه بڼه او «کوټ» د کلا(قلعه)، جنګي کلا، لوړه کلا، لو (لویه) کلا یا بالاحصار، ټېنګ او مزبوت مورچل په مانا په هندي، پاړسي او پښتو کي مشترک ټکی دئ، چي ریښه یې له هندي ژبې سره پیوند لري (پلاټس ۸۵۹). د «کوټ/ کوت» ټکی د پاړسي په زړو متنو کي د «کوتوال» په ترکیبي کلیمه کي ډېر لیدل کیږي، خو اوس یې ځای د عربي ژبې «قلعه»، «حصار»، «بالاحصار» او د پهلوي/ پاړسي ژبې «دِژ» کلیمې نیولئ دئ. په پښتو کي د «کوټ» ټکی په ډېرو ترکیبي کلیمو او عبارتو لکه «برېښناکوټ»، «سلاح کوټ»، «شاولي کوټ»، «نادرشاه کوټ» او داسي نورو کي تر اوسه ژوندی دئ.

په لشکرګاه (لشکر + ګاه) کي لکه څنګه چي ګورو د کلیمې مانا او مفهوم له ورایه ښکاره دئ؛ کوچنی او لوی، لوستی او نالوستی ګرده په پوهېږي؛ هیڅ اضافي تشریح او توضیح ته اړتیا نه لري؛ خو «پایګاه» له بلي تکمیلي یا وصفي کلیمې پرته قطعاً د لښکرګاه یا لښکرکوټ مانا نه رسیي. په پښتو او انګرېزي کي هم د عسکري قشلې یا لښکرکوټ په مانا د «اډې» یا «بېس» کلیمه همدا ستونزه پېښوي. هرومرو یې باید د مانا د وضاحت او تفسیر د پاره یوه بله تکمیلي یا وصفي کلیمه هم راوړل سي. که څوک په پښتو کي بې وصفي کلیمې یوازي «اډه» و وایي، نو د اورېدونکي په ذهن کي سمدلاسه د موټرانو اډه، د بګیيو اډه او داسي نور مفاهیم ورګرزي. په پاړسي کي هم د بلي تکمیلي یا وصفي کلیمې له یو ځای کولو پرته د «پایګاه» په کارولو سره د اورېدونکي یا لوستونکي په ذهن کي د «پایګاه سیاسی»، «پایګاه مردمی» «پایګاه اجتماعی»، «پایګاه اقتصادی» او داسي نورو ماناوي او مفهومونه تېرېږي.

سربېره پردې نیمګړتیا او نا رسایي، هر صفت هم د اډې عسکري یا نظامي ځانګړتیا نسي په ګوته کولای. په دې مانا چي «نوې اډه»، «زړه اډه»، «لویه اډه»، «کوچنۍ اډه»، «شمالي اډه»، «جنوبي اډه» او داسي نور عبارتونه هیڅ یو د اډې د عسکریت خصوصیت نه جوټوي. د همدې دلیل له مخي باید له اډې سره ملګری صفت خامخا د اډې لښکري یا عسکري خصوصیت ته اشاره وکي لکه: «عسکري اډه»، «پوځي اډه»، «هوایي اډه»، «استخباراتي اډه»، «پولیسي اډه» او داسي نور، که نه نو د اډې کلیمه به په یوازیتوب سره اورېدونکو یا لوستونکو ته د هغې د دقیقي مانا په موندلو کي، لوی سرخوږی پیدا کړي؛ او د فصاحت او بلاغت د اصولو پر خلاف کار دئ، چي په لغتپوهنه کي یې ښه نه ګڼي.

که څه هم په انګلیسي ژبه کي تر (۱۸۲۰ ع) کال وروسته د «بېس» کلیمې پر پخوانیيو ماناوو د هغه پوځي یا عسکري مفهوم هم ور زیات سو؛ خو سره له دې هم دا کلیمه د بل وصفي یا تکمیلي ټکي له زیاتولو پرته، د مانا په پوهېدو کي ستونزه او مشکل پېښیي. د همدې التباس او سرخوږي د لیري کولو په خاطر زیاتره د یوه صفت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیاتولو سره کارېږي لکه: «میلیټري بېس»، «آرمي بېس»، «نېوي بېس» او داسې نور او یا یې د مفهوم د ښه وضاحت او روښانولو د پاره نور مترادف او متقارب ټکي استعمالیږي، چې ځینې یې دا دي:

army base, camp, army camp, military instillation, post, barracks, headquarters, garrison, cantonment, station.

که د ایتیمولوژۍ له اړخه وګورو «پایګاه نظامی» له د دوو کاملاً بېلو کلیمو څخه جوړ سوی عبارت دئ، چې اوله کلیمه یاني «پایګاه» یې په خپله هم له «پای» او «ګاه» څخه جوړه سوې مرکبه کلیمه ده. دا دواړي کلیمې په ګډه یوازې د یوه واحد مفهوم او مانا یاني لښکرګاه یا لښکر کوټ د افادې د پاره استعمالیږي. د «پایګاه نظامی» پر خلاف، «لشکرګاه/ لښکرګاه» داسې ترکیبي کلیمه ده، چې له دوو برخو یاني «لشکر/ لښکر» او «ګاه» څخه جوړه سوې ده. د «لشکرګاه/ لښکرګاه» ټکی پر لنډوالي، سادګۍ او اسانۍ سربېره د مانا په لحاظ هم تر «پایګاه نظامی» یا پوځي اډې ښکلی، اسانه او پُر مانا دئ. البته «لشکرګاه» پر دې شکلي او مانوي (معنوي) فضیلت سربېره زموږ د هیواد له تاریخ او ادب سره هم نه شلېدونکی اړیکی لري؛ نو په دې وجه یې باید د زړښت یا لرغونتوب ښېګڼه هم له پامه و نه غورځول سي. دا ټول دلایل د دې ښکارندوی دي، چې د «لشکرګاه/ لښکرګاه» د کلیمو را ژوندی کول ډېر ګټور او پرځای کار دئ، چې ویاړ یې باید زموږ د محقق او مدقق همکار - ښاغلي معروفي مُسلم حق و بولو.

اما په پښتو او دري کي د عسکري قشلې، عسکري قطعې، قرارګاه، لښکرګاه، لښکر کوټ یا پوځي اډې پر ځای یو بله کلیمه هم تر اوسه د خلګو په محاورو او مکالمو کي ژوندۍ ده، چې د نورو پخوانیو ټکو په شان یې باید له ورکېدو او بې رنګه کېدو څخه وژغورو. دا د «چوڼۍ/ چونی/ چهاونی/ چهاوڼۍ» کلیمه ده، چې له خورا پخوا زمانو څخه پر هندي ژبه سربېره، په ډېرو نورو هندي الاصله ژبو، پښتو او دري کي هم استعمالیږي. که څه هم نن سبا د افغانستان په رسمیاتو کي د عسکري قشلې، عسکري قرارګاه، عسکري قطعې او ګارنیزیون اصطلاحات ډېر کارېږي؛ او زموږ د ملي ټرمینالوژۍ بڼه یې اخیستې ده؛ خو سره له هغه هم په کندهار کي له عمـــرونو راهیسې د «چوڼۍ» کلیمه د خلګو په ورځنیو محاورو او مکالمو کي ژوندۍ ده.

زما په قاصر نظر د «چوڼۍ/ چونی» کلیمه زموږ په پراخه سیمه او پراخو اولسو کي د عمومیت، لنډوالي، سادګۍ، روانۍ او روښانه مانایا هغه څه پر بنسټ، چې ژبپوهان او لغتپوهان یې د فصاحت او بلاغت د اصولو په نامه یادوي، تر لښکرګاه، لښکر کوټ او پوځي اډې هم په زړه پوري بربښي؛ ځکه دا کلیمه هم له یوې خوا زموږ په ژبه کي تاریخي ریښې لري؛ او له بلي خوا تر اوسه د عام اولس په ورځنیو خبرو کي کارېږي. د لغتپوهني اصول او قواعد هم دا حُکم کیږي، که یو ټکی د دووجلا ټکو مفهوم افاده کړای سي، بیا نو دوو ټکو ترکیب ته هیڅ حاجت

(c) ketabton.com: The Digital Library

نسته. دغه راز، که له يوې ريښې څخه راوتلې ساده يا بسيطه کليمه په دوو يا درو ټکو کې بيان سوئ مفهوم، په واضح او روښانه ډول بيان کړای سي، بيا نو له دوو ډېلو ريښو يا دوو ډېلو ټکو څخه جوړې سوې ترکيبي کليمې ته هيڅ اړتيا نسته. لنډ والی، سادګي، اساني او د مانا بشپړتيا (جامعيت او مانعيت) د نيولوجيزم تر ټولو مهم او اساسي اصول دي. ما د هري بلې ليکنې په څېر په دې ليکنه کې هم د پښتو د لغوي زېرمې د پراخېدو او بډاينې په هيله ټولې کليمې او ترکيبونه کارکړې دي.

ماخذونه او سرچينې

حبيبی، عبدالحی. تاريخ افغانستان بعد از اسلام. چاپ سوم. تهران: دنيای کتاب، ۱۳۶۷.

---. تاريخ مختصر افغانستان. کابل: نشر کردهٔ د کتاب چاپولو مؤسسه به همکاری انجمن تاريخ. ۱۳۴۶.

---. جنبش مشروطيت در افغانستان. چاپ جديد. قم: کميسيون فرهنگی حزب وحدت اسلامی افغانستان، ۱۳۷۲ .

خټک، خوشحال خان. د خوشحال خان خټک کليات. د څېړنوال محمد مؤمن پتوال، څېړنمل محمد عارف غروال او څېړنيار عبدالواجد واجد په اهتمام. کابل: د افغانستان د علومو اکاډمي، د ژبو او ادبياتو انستيټوټ، د ادب او فولکلور څانګه، ۱۳۵۸. لومړی ټوک.

شادروان، حسن. اقبال شناسی. تهران: مرکز چاپ و نشر سازمان تبليغات اسلامی، ۱۳۷۱.

عنصری بلخی. ديوان. به کوشش دبير سياقی. چاپ دوم. ايران: ب ن. ۱۳۶۳.

غبار، مير غلام محمد. افغانستان در مسير تاريخ. چاپ چهارم. ايران: مرکز نشر انقلاب با همکاری جمهوری، ۱۳۶۸.

فرخی سيستانی، ديوان. به کوشش دبير سياقی. ايران: ب.ت.

لاهوری، علامه محمد اقبال. کليات اقبال. به اهتمام داکتر جاويد اقبال. اشاعت ششم. کراچی: شيخ غلام علی اينډ سنز پبليشرز، ۱۹۹۰.

(قانون اساسی افغانستان، ۱۳۸۲).

هوتک، محمد. پټه خزانه. به تصحيح و تحشيه وتعليق عبدالحی حبيبی. کابل: پښتو ټولنه، ۱۳۲۳.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Brzezinski, Zbigniew. The Grand Chessboard : American primacy and its geostrategic imperatives. New York: BasicBooks, 1997.

Cooley, J. K. Unholy Wars, 2nd edition (London: Pluto Press, 2001).

D. I. Feldman et. al. International Law. Ed. Prof. G.I. Tunkin. English translation from the Russian edited by Muran Saifulin, Cand. Sc.(Law). Moscow: Progress Publishers, 1986.

Platts, J. T. A dictionary of Urdu, classical Hindi, and English. London: W. H. Allen & Co., 1884.

Tunkin, G.I. Law and Force in the International System. Trans. from the Russian. Moscow: Progress Publishers, 1985.

Wehr, Hans. A Dictionary of Modern Written Arabic. Ed. by J. Milton Cowman, 3rd. ed. Beirut: Librairi du Liban, 1980.

Websites:
http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444
www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111
http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103
http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml
http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html
http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm
http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece
http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://icasualties.org/oef/
http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm
http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_People's_Republic_of_China
http://www.tradingeconomics.com/united-states/gdp-growth
http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848
http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf
http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf
http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm

http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697
http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War
http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html
http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=25089
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan
http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html
http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey
http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library